

Verkiezingsprogramma Turnhout 2024

Voorwoord.....	1
Buurten en wijken.....	2
Samenleven.....	6
Armoedebestrijding & sociaal beleid.....	12
Wonen & energie.....	22
Zorg & gezondheid.....	32
Veiligheid.....	40
Natuur & klimaat.....	46
Ruimtelijke ordening.....	54
Mobiliteit.....	60
Kinderen en jongeren.....	64
Kunst, cultuur & evenementen.....	73
Sport.....	83
Beleving en toerisme.....	87
Ondernemen en lokale economie.....	94
Senioren.....	99
Onderwijs.....	104
Dienstverlening, financiën en personeel.....	109
Participatie en communicatie.....	114

Voorwoord

Ik hou van onze stad. Wij houden van onze stad. En tijdens onze vele huisbezoeken die we de afgelopen jaren deden in de verschillende Turnhoutse wijken, merkten we dat dat ook voor de meeste Turnhoutenaren geldt. Onze stad is volop in beweging. En we zijn best trots op de realisaties die we, samen met vele anderen (een stad besturen doe je samen!), bereikten. Er ligt echter nog veel werk op de plank.

Want Turnhout is, meer dan ooit, een stad met grote uitdagingen. Onze stad verandert in snel tempo. Dat maakt mensen soms onzeker, brengt woede en frustraties met zich mee.

En dan kan je 2 dingen doen. Je kan kiezen voor de gemakkelijke oplossing door mensen tegen elkaar op te zetten met praatjes, zonder ook maar een begin van een oplossing aan te reiken voor de problemen die er zijn. Dat is wat populistten doen... Of je kan kiezen voor de moeilijke, maar moedige oplossing: elke dag keihard blijven werken aan onze stad. Mensen samenbrengen en verbinden, maar even goed streng optreden tegen wie zich niet aan de regels van onze samenleving houdt.

Wij kiezen resoluut die 2e weg. De weg vooruit. Wie oproept tot haat of groepen tegen elkaar opzet, heeft aan ons een stevige tegenstander. Dat is niet onze visie voor de toekomst.

Wij kiezen voor verbinding. Wij kiezen ervoor om te investeren in mensen, in straten en stoepen en in goed samenleven. Dat is onze visie voor Turnhout. Want voor ons telt élke Turnhoutenaar. Op de volgende 118 (!) pagina's vind je onze plannen met Turnhout. Niet in algemene bewoordingen, maar heel concreet én realistisch.

De inzet van de gemeenteraadsverkiezingen is groot: opnieuw vooruit gaan met Turnhout. Kies samen met ons voor een positief verhaal en voor verantwoordelijke beleidsmakers die zich elke dag met hart en ziel inzetten voor de stad waar we allemaal zoveel van houden.

Samen met ons straf team vol warme mensen, neem ik de handschoen op. Op ons kan je rekenen. Op mij kan je rekenen.

Hannes

Buurten en wijken

We hebben in Turnhout veel buurten waar buurtwerkingen nu al schitterend werk leveren, en daar mogen we terecht trots op zijn. Al die vrijwilligers die mensen bij elkaar brengen, zijn goud waard.

Daarnaast hebben we sterk geïnvesteerd in de buurten waar dit niet het geval is met onder andere onze eigen buurtcoaches en het kopen van buurthuizen. We willen verder gaan op deze ingeslagen weg.

We geloven sterk dat mensen samenbrengen, dat mensen elkaar weer leren kennen, over leeftijden en culturele achtergronden heen, meer verdraagzaamheid zal brengen en polarisatie tegen zal gaan. Vooruit Turnhout ijvert voor een inclusieve stad!

- **Ondersteunen van buurtverenigingen**

Het organiseren van evenementen vraagt veel werk, daarom willen we dit als stad mee ondersteunen. Deze ondersteuning kan onder andere uit materiële ondersteuning bestaan, zoals het voorzien van tafels, stoelen en tenten, maar ook financiële ondersteuning in de vorm van subsidies voor buurtwerkingen. De ondersteuning van buurtwerkingen bij het uitgeven van een buurtpublicatie willen we verder zetten. Op die manier wordt elke buurtbewoner geïnformeerd en betrokken bij wat er leeft in de buurt.

- **Buurthuizen, dienstverlening**

Graag willen we in iedere wijk een buurtwerking. Waar wijken worden bijgebouwd, gerenoveerd of waar er nood aan is, willen we telkens bekijken of er een ruimte voorzien moet worden om een buurtwerking in onder te brengen. Ruimtes waar ontmoeting en dienstverlening plaats kan vinden, vooral in de buurten waar ontmoetingen en verbinding op dit moment moeilijker is. Je burens en de mensen van de buurt echt kennen, maakt samenleven gemakkelijker en aangenamer, daarom zetten we hier sterk op in. Buurthuis De Merode op De Merodelei en het toekomstige buurthuis Globetrotter in de Otterstraat zijn hier voorbeelden om na te volgen. Deze ruimtes kunnen ook verhuurd worden aan iedereen die een plaatsje zoekt om een klein familiefeestje te organiseren, want niet iedereen heeft thuis de ruimte om mensen te ontvangen.

- **Buurtcoaches, buurtmakers, Buurtmakerij**

We hebben al een aantal buurtcoaches in onze stad, die buurten samenbrengen, verbinding stimuleren en zorgen voor saamhorigheid. Deze buurtcoaches willen we aanvullen met buurtmakers in buurten waar dit nodig is. Buurtmakers zijn inwoners (vrijwilligers) van een bepaalde buurt, met een sterk sociaal profiel, die allerhande initiatieven nemen om de sociale samenhang in de eigen buurt te versterken. Ze doen en door hun eigen talenten in te zetten op maat van de buurt. We willen deze buurtmakers ondersteunen via de stedelijke diensten. Deze legislatuur hebben we de Buurtmakerij kunnen uitbreiden met meer medewerkers. We willen hier nog verder in investeren.

- **Nieuwe buurtwerkingen ondersteunen**

Beginnende buurtwerkingen zitten vaak met veel vragen: een barbecue organiseren, hoe doe je dat voor zoveel mensen? Waar moet je zijn om tafels, stoelen en een tent te reserveren? Hoe betalen we dat alles als buurtwerking? Hoe maken we een buurtkrantje? We denken dat een draaiboek veel vragen kan beantwoorden in de opstartfase van een buurtwerking. Dat niet elke buurtwerking het warm water opnieuw moet uitvinden lijkt ons evident. We werken een digitaal draaiboek uit om *good practices* op een laagdrempelige manier met elkaar te delen. We geven nieuwe buurtwerkingen uiteraard permanent de nodige ondersteuning via de Buurtmakerij.

- **Nieuwe buurtbewoners welkom heten**

Niet voor elke nieuwe bewoner van een buurt is het gemakkelijk om contacten te leggen met de burens of met de buurt. Om de stap naar activiteiten van het buurtwerk laagdrempeliger te maken, organiseren we, in samenwerking met de buurtwerkingen, een jaarlijks welkomstmoment in hun buurt. We bekijken tevens hoe we buurtbewoners, die we nu moeilijk of niet bereiken, kunnen aanmoedigen om deel te nemen aan de organisatie van activiteiten en/of het deelnemen aan de activiteiten.

- **Buurtraad**

In de Buurtraad zetelen alle buurtwerkingen die actief zijn in Turnhout. Zij gaan regelmatig in overleg met de schepen van Buurten en Wijken. We willen de werking van deze Buurtraad behouden en versterken. We willen in deze Buurtraad alle buurtwerkingen goed informeren over allerhande projecten in hun buurt op het vlak van groen, mobiliteit, ruimtelijke ordening

... Daarnaast willen we ook de signaalfunctie van de buurten naar de Stad toe hierin opnemen. Zo kunnen buurtwerkingen rechtstreeks met hun stedelijke ambtenaar en schepen communiceren.

- **Burgerbudgetten**

We willen een reglement maken om wijk- en burgerbudgetten in te voeren. Hierbij kunnen burgers of buurten zelf projecten voorstellen om concrete zaken te realiseren in de Stad of hun buurt. De Stad zorgt dan via deze budgetten voor de nodige financiële middelen. Eventueel kan dit nog aangevuld worden met logistieke ondersteuning. Zo kunnen onze inwoners zelf een aantal projecten opzetten en realiseren.

- **Leefbaarheid buurten in een groene omgeving**

Uit onze huisbezoeken blijkt dat mensen graag in hun eigen buurt wonen, maar er worden ook in elke wijk bekommernissen geuit. Mensen liggen wakker van het klimaat en zouden graag meer groen in de buurt willen. Graag willen we op korte termijn samen met de buurt bekijken welke *quick wins* er zijn. Vergroening in een straat is aangenamer leven en maakt mensen gelukkiger dan een grijze buurt. Bij aanleg van nieuwe straten willen we samen met de buurt bekijken hoe we van hun straat een groenstraat kunnen maken. Mensen maken zich ook druk over de hoge snelheid van auto's en fietsonveilige straten. We gaan aan de slag met deze ongerustheid. We hebben al een zone 30 ingevoerd in de wijken, we gaan ook bekijken met de buurt hoe we dit kunnen afdwingen in wijken, door bijvoorbeeld verkeersremmers aan te brengen en straten anders in te richten wanneer ze worden (her-)aangelegd. Ook zwerfvuil en sluikstorten zijn een doorn in het oog voor vele bewoners van onze stad. We willen graag buurtwerkingen aanmoedigen om hierin nog meer een signaalfunctie op te nemen.

- **Centrum**

Ook in het centrum van Turnhout moeten we durven kijken waar we groene plaatsen kunnen voorzien om mensen samen te brengen, maar ook om hittestress in het centrum tegen te gaan en de biodiversiteit te stimuleren. In het centrum zijn er momenteel geen of toch te weinig schaduwplaatsen, daarom willen we bekijken of we het centrum kunnen vergroenen. Dit zal de leefbaarheid en het welzijn van de mensen die in het centrum wonen vergroten.

- **Buurtsport**

Niet iedereen kan zich aansluiten bij een sportclub en dan is buurtsport een belangrijk alternatief. Buurtsport is vooral voetbal, basket en boksen. We bekijken welke sporten we nog kunnen aanbieden. Bij meisjes en vrouwen die zich niet kunnen aansluiten bij een sportclub en zich niet goed voelen bij het huidige aanbod via buurtsport, ligt er zeker een vraag. We bekijken of we buurtsport in nog meer wijken kunnen aanbieden in onze stad.

Samenleven

“Goed samenleven gaat niet vanzelf. Dat gaat stap voor stap.”

We zijn vandaag met meer dan 47.000 Turnhoutenaren. Allemaal unieke mensen, allemaal verschillend. Maar wat we gemeenschappelijk hebben, is dat Turnhout onze thuis is.

Wij willen dat Turnhout een warme stad is, waar iedereen zich thuis kan voelen en iedereen zichzelf kan zijn. En het Vlaams spreekwoord “onbekend maakt onbemind” in gedachte, weten we dat samenleven niet altijd vanzelf komt.

Mensen zien hun buurt veranderen, de buurt waar ze altijd woonden, waarin ze opgroeiden. Mensen zien de Stad veranderen. Andere mensen komen pas in onze stad wonen. We zijn intussen met 125 nationaliteiten en tientallen verschillende moedertalen. Samenleven gaat niet vanzelf. Maar je kan ervoor kiezen om er samen iets van te maken. Om samen positief mee te bouwen aan onze stad in verandering.

Wij kiezen ervoor samen te bouwen, stap voor stap, aan een warme en open stad. Wij kiezen ervoor om mensen te verbinden, om ontmoeting te stimuleren, dialoog te creëren en zo de basis te leggen om samen aan onze stad te bouwen. Daarom deden we al investeringen in buurtcoaches, in extra buurthuizen en in een Team Samenleven.

In de campagne ‘Thuis in Turnhout’ nodigen persoonlijke verhalen uit om verder te kijken dan onze verschillen en om op zoek te gaan naar wat ons verbindt. Wij vragen respect voor onze verschillen, respect voor elkaar, maar even goed vinden we dat er kordaat moet opgetreden worden tegen wie zich niet aan de regels van onze samenleving houdt.

1. Samenleven

- **Mensen verbinden, mensen doen ontmoeten**

Mensen verbinden is voor ons heel belangrijk. Onderzoek wijst immers uit dat verbondenheid, korte contacten ... mensen gelukkiger maakt. Daarom

investeren we in projecten, in buurtcoaches en infrastructuur (zowel ontmoetingsruimten als openbaar domein) die stimuleren en faciliteren dat mensen elkaar ontmoeten, leren kennen en beter begrijpen. Verbondenheid ontstaat ook vaak door samen aan een gemeenschappelijk doel te werken. Voor de buurt, de wijk, de school, het buurthuis, een samentuin, een kookworkshop, een buurtfeest ... Dit is voor ons een prioriteit en daar investeren we fors in. Zo maken we samen een warme stad, waar niemand achter blijft.

- **Iedereen mag en kan zichzelf zijn in onze stad, gelijke kansen en rechten**

Iedereen moet zichzelf kunnen zijn in Turnhout en zich thuis voelen in onze stad, ongeacht geslacht, leeftijd, afkomst, geaardheid... Iedereen hoort erbij. We hebben respect voor ieders eigenheid die al onze Turnhoutenaren uniek maakt. Vrouwen en mannen hebben dezelfde rechten en moeten dezelfde kansen krijgen. We tolereren geen geweld, intimidatie of pestgedrag. Toch is dit allemaal niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom blijven we sensibiliseren met campagnes rond vrouwenrechten, dag tegen homofobie geweld (LGBTQI+), projecten als women bike the city....

- **Verhogen van het veiligheidsgevoel**

Via het programma Safer Cities werden al mooie stappen gezet om het veiligheidsgevoel te verbeteren. Bij de opmaak van de acties van Safer Cities werden heel wat doelgroepen betrokken: senioren, LGBTQI+, vrouwen, jongeren, ouders ... Er volgden sensibiliseringsacties over grensoverschrijdend gedrag en hoe tussenkomen, omstaanderstrainingen bij stadsmedewerkers en burgers, een horeca-toolkit voor veilig uitgaan. Dit zetten we verder, samen met partners als bijvoorbeeld politie en scholen, zodat iedereen zich thuis en veilig voelt in Turnhout. Daarnaast zorgen we ervoor dat mensen elkaar kunnen ontmoeten in buurthuizen en buurtcentra. Iedereen, ongeacht geslacht, geaardheid, afkomst is hier welkom. We aanvaarden geen discriminatie.

- **Openbaar domein dat uitnodigt om te ontmoeten, en dat niemand uitsluit**

We werken aan openbaar domein dat uitnodigt om te ontmoeten. We hebben daarbij ook aandacht voor veiligheid, leefbaarheid en voor hoe verschillende groepen openbaar domein beleven en gebruiken, bijvoorbeeld meisjes en vrouwen. Denk aan het vermijden van smalle doorgangen of donkere hoekjes en tunnels. Het verlichtingsplan wordt

afgestemd op het veiligheidsgevoel. Bij het beoordelen van vergunningen van grote projecten en openbaar domein wordt er getoetst aan veiligheid(sgevoel). Dit zorgt voor betere projecten en een openbare ruimte met een groter veiligheidsgevoel.

- **We pakken samenlevingsproblemen kordaat aan**

In een stad met veel verscheidenheid en diversiteit ontstaan soms ook conflicten. Die pakken we kordaat aan. We hebben een duidelijke visie op fijn samenleven, op wat kan en wat niet kan in onze stad. Wie tolereren geen overlast en pakken pesten, intimidatie, vechtpartijen, kordaat aan. Zowel met preventieve als repressieve acties.

- **Plan Straatintimidatie**

Via het Plan tegen straatintimidatie werden goede stappen gezet. Denk aan omstaanderstrainingen voor stadspersoneel, voor mensen uit verenigingen ... Denk aan de toolbox voor veilig uitgaan voor horeca en evenementen, denk aan sensibiliseringsacties om straatintimidatie tegen te gaan of aan de uitbreiding van de fietsteams van de politie, het aanwerven een jongerenagent bij de politie, de opstart van de cel overlast ... Deze initiatieven moeten nog worden versterkt in samenwerking met alle betrokken diensten van stad: politie, straathoekwerk, jeugd, netheid, stadswachten, horeca ...

- **Knelpuntwandelingen**

We betrekken buurtbewoners via knelpuntwandelingen. Deze kunnen ook preventief aangewend worden bij de aanleg van nieuw openbaar domein of de heraanleg ervan. Knelpuntwandelingen zijn groepswandelingen in een buurt of wijk, waarbij de deelnemers nagaan wat de omgeving onveilig maakt of wat hen een onveilig gevoel geeft. Na de wandeling maken de wandelaars een inventaris op van de knelpunten. Ze denken samen na hoe ze deze knelpunten concreet kunnen verhelpen en zitten nadien samen met ontwerpers en/of stedelijke diensten om hun bevindingen over te maken.

- **Ongewenste polarisatie**

We pakken ongewenste polarisatie aan. Fake nieuws of het opblazen van gebeurtenissen kan erg ontwrichtend werken in een lokale samenleving en onze stad zelfs een slecht imago bezorgen. Niemand heeft hier baat bij. We pakken dit aan door onder andere informatiecampagnes, gepast reageren op eenzijdige berichtgeving en we werken een sterke strategie uit om

polarisatie op de eigen sociale media van de stedelijke diensten aan te pakken.

- **Intrafamiliaal geweld**

intrafamiliaal geweld is onaanvaardbaar. We zetten volop in op sensibilisering over deze problematiek, onder andere via acties in scholen. Samen met de politie en de *Family Justice Centers* zorgen we via een ketenaanpak met gespecialiseerde partners voor een kordate aanpak van intrafamiliaal geweld.

- **Buurtbemiddeling**

Buurtconflicten hebben een negatieve impact op het veiligheidsgevoel en de levenskwaliteit in een wijk. De meerderheid van deze conflicten zijn te wijten aan gebrekkige communicatie tussen buurtbewoners. Bij buurtbemiddeling leren conflicterende partijen met elkaar communiceren en samen op zoek gaan naar een duurzame oplossing voor hun problemen. Dit zetten we verder.

2. Integratie

Migratie is van alle tijden. De afgelopen jaren, na de vluchtelingencrisis van 2015, veranderde Turnhout zeer snel. Veel vluchtelingen kwamen in onze stad terecht. Intussen is er ervaring met het onthaal en het integratieproces van nieuwkomers. Hierop bouwen we verder.

We ondersteunen nieuwkomers en mensen met een migratieachtergrond in hun zoektocht naar een plaats in de Turnhoutse samenleving. Als we geen talent onbenut laten en iedereen mee inschakelen, gaan we er met zijn allen op vooruit.

Via een breed ondersteuningspakket en door samenwerking met partners als scholen, bedrijven, verenigingen ... zien we dat mensen sneller hun weg vinden in Turnhout en een bijdrage kunnen leveren aan de lokale samenleving. Turnhout en alle betrokken partners zetten hierin de afgelopen jaren grote stappen. De verandering ging snel. Om onze draagkracht te bewaken, blijven we aandringen bij de hogere overheden om nieuwkomers goed te spreiden over het land. Ieder zijn deel is niets te veel. Daarnaast dringen we aan op voldoende financiële ondersteuning om deze taak goed te kunnen opnemen.

Volgende instrumenten voorzien we om een snelle integratie te realiseren:

- **Nederlandse taal**

We vinden het belangrijk dat nieuwkomers zo snel mogelijk Nederlands leren. Nederlands is immers de taal die ons verbindt. Zonder gemeenschappelijke taal is sociale verbondenheid onmogelijk en zijn er weinig kansen op opleiding en werk. We stimuleren nieuwkomers om zo snel mogelijk Nederlands te leren. In ondersteuningstrajecten bij het OCMW, stellen we Nederlands leren als voorwaarde.

- **Tolken/taalhulpen**

Een taal leren kost tijd, dat weten we allemaal. Daarom is het nodig dat nieuwkomers, maar ook organisaties die in contact komen met nieuwkomers, beroep kunnen doen op tolken. We werken aan een betaalbaar en vlot systeem hiervoor.

- **Taal oefenkansen**

Een taal leer je door ze te gebruiken. We voorzien mogelijkheden om de taal te oefenen in een veilige context. Denk aan het praatpunt, aan vrijwilligerswerk bij verenigingen, babbels in de buurthuizen ...

- **Een informatief onthaalpakket op maat**

We maken een onthaalpakket met informatie over onze stad, belangrijke diensten, regelgeving en afspraken, normen en waarden, leuke plekjes, scholen, info over opleiding en werk, afval sorteren ... Zo informeren we nieuwkomers duidelijk over zowel rechten als plichten.

- **Vrijwilligerswerk**

We werken samen met het Agentschap Integratie en Inburgering om voldoende plaatsen te voorzien voor vrijwilligerswerk. Dat helpt mee om een lokaal netwerk op te bouwen en de taal te leren. In het bijzonder ook voor de inburgeraars die een verplicht aantal uren moeten halen in functie van hun traject.

- **Ondersteuning van het OCMW naar zelfstandig leven**

Mensen die moesten vluchten, hebben vaak alles achtergelaten. Sommige mensen leefden al zolang in oorlogsgebied dat ze zelfs geen onderwijs kregen en niet kunnen lezen of schrijven in de eigen taal. Hen bieden we de nodige ondersteuning via het OCMW. Aan deze steun koppelen we voorwaarden. Er wordt een wederzijds contract (GPMI) opgemaakt waarin de afspraken duidelijk staan. Bijvoorbeeld Nederlands leren, inschrijven bij

VDAB, een opleiding volgen, werk zoeken, een stage of werkveldverkenning doen als eerste stap naar werk ... Wij geven kansen via het OCMW, maar als deze kansen niet gegrepen worden of wanneer afspraken niet worden nagekomen, zetten we de hulp (tijdelijk) stop.

- **Kansen op ontplooiing, opleiding en werk (programma werk)**

Wie niet zelf werk of opleiding kan vinden, ondersteunen we met een performant programma dat mensen zo snel mogelijk toeleidt naar opleiding of werk. Dat is immers dé manier om een nieuw netwerk op te bouwen en om op eigen benen te staan. Het programma werk bewees alvast zijn kracht. 80% van de mensen die dit doorliep, heeft een jaar na afronding een duurzame job. Voor minder doen we het niet, dus we blijven hierin investeren. Ook specifieke opleidingstrajecten voor jonge nieuwkomers zoals het succesvolle BENO-traject (Basis Educatie Na OKAN) zetten we verder in samenwerking met partners.

- **Inburgeringsceremonie**

Via de inburgeringsceremonie vieren we dat nieuwkomers hun inburgeringstraject met succes hebben afgerond. We maken hier een feestelijk moment van, waarbij we de kans nemen om persoonlijk contact te maken met de inburgeraar en ook om deze in contact te brengen met andere inburgeraars. Dit geeft weer nieuwe kansen op ontmoeten, wat het sociaal weefsel van onze stad weer fijnmaziger maakt.

- **Laagdrempelige communicatie**

We werken verder aan duidelijke taal in de dienstverlening naar burgers. Dit komt zowel anderstaligen als laagtaalvaardige mensen ten goede. We gebruiken communicatie op maat van de doelgroep en ondersteunen stedelijke diensten met vormingen.

- **Inclusief personeelsbeleid**

Vandaag is het personeelsbestand bij de stedelijke diensten geen afspiegeling van onze Turnhoutse samenleving. Nochtans is bewezen dat diverse teams een meerwaarde zijn. Er wordt verder gewerkt aan een wervingsbeleid dat gelijke kansen geeft aan sterke kandidaten, ongeacht afkomst, geslacht, handicap, leeftijd. Denk onder andere aan competentiegerichte selectieprocedures, de mogelijkheid tot stages die mensen de kans geven zich te bewijzen op de werkvloer.

Armoedebestrijding & sociaal beleid

Elk kind, elke volwassene, elke oudere die in armoede leeft, is er één te veel. In onze rijke maatschappij zou dat niet mogen. Toch hebben heel wat mensen in onze stad het moeilijk.

Vooruit Turnhout staat voor een warme stad, waar we niemand achterlaten. Iedereen telt mee. We blijven strijden tegen armoede. Want armoede is geen keuze en kan iedereen overkomen. Turnhout moet een stad zijn waar iedereen kan opklimmen op de sociale ladder: kinderen die in een kansarm gezin geboren worden, een jongere die een diploma wil halen, een vluchteling, mensen die met ziekte of tegenslag te maken krijgen. Daarom geven we kansen en verwachten we ook dat mensen kansen grijpen. Wie start met een achterstand, geven we een extra duwtje in de rug met een uitgebreid hulp- en dienstverleningsaanbod.

Vooruit Turnhout zorgt voor een proactief sociaal beleid dicht bij de mensen met zo weinig mogelijk drempels en papierwerk om rechten uit te putten. We vormen ons sociaal beleid samen met heel wat sterke partners en vrijwilligers, die we ondersteunen. En we luisteren naar de Turnhoutenaar. Via huisbezoeken, maar ook via verenigingen. Zo houden we de vinger aan de pols en kunnen we maatwerk leveren waar nodig.

1. Nabije dienst- en hulpverlening voor elke Turnhoutenaar

Een brede en toegankelijke hulp- en dienstverlening vanuit Stad en OCMW vinden we belangrijk. We bieden die zo dicht mogelijk bij de mensen, en werken drempels weg.

- We streven naar een breed aanbod van dienst- en hulpverlening, zodat elke Turnhoutenaar in onze stad terecht kan met noden en vragen.
- We organiseren 'zitdagen' of antenepunten in buurten en wijken, in samenwerking met hulp- en dienstverleners. De "koffie en papieren" in de Bibliotheek, in 't Antwoord enzovoort is een mooi voorbeeld dat verder uitgebreid kan worden. Iedereen moet hier terecht kunnen met welzijnsvragen. Zo zorgen we voor nabijheid, bereikbaarheid en aanspreekbaarheid van zorgprofessionals en professionals uit gezondheidsdiensten, welzijnsdiensten, justitie, politie, de sociale huisvestingsmaatschappij, gezinsondersteuners, jeugd(welzijns)werk, jeugdhulp, OCMW ...
- Loketten en diensten moeten toegankelijk zijn. Ook mensen die minder taalvaardig zijn of minder vertrouwd met digitale of telefonische media moeten zonder drempels een hulpvraag kunnen stellen of indien nodig een afspraak kunnen maken.
- We werken een "snel-loket" uit voor eenvoudige vragen bij Stad en OCMW waar mensen zowel fysiek als digitaal geholpen worden.
- We zetten verder in op een breed onthaal waarbij diensten zoals OCMW, het Centrum Algemeen Welzijnswerk en mutualiteiten beter samenwerken, zodat de Turnhoutenaars niet van het kastje naar de muur gestuurd worden. We breiden dat warme onthaal ook uit naar andere sectoren, zoals de geestelijke gezondheidszorg en zorg voor mensen met een handicap.
- De 'outreachinge teams' van de Stad en OCMW gaan tot bij de mensen die de weg naar onze diensten nog niet gevonden hebben. Ze gaan naar 'vindplaatsen' (zoals het 't Antwoord, scholen, Villa Mescolanza ...) om in gesprek te gaan met mensen die dit nodig hebben.
- Het plan armoede bundelt concrete acties voor armoedebestrijding. We actualiseren dit. Een armoederegisseur coördineert dit plan en ziet toe op tijdige uitvoering. Deze regisseur bouwt aan een stadsbreed netwerk van hulpverleners en organisaties die dit plan mee vormgeven, dragen en

uitvoeren. Zo kunnen we mensen in armoede eenvoudig en snel de ondersteuning bieden die ze nodig hebben.

2. Streven naar een menswaardig inkomen & proactieve rechtentoekenning

Een menswaardig inkomen is de basis voor een menswaardig leven. Een stabiel inkomen vermijdt dat mensen nog verder in de problemen komen of nog meer schulden maken. Het geeft de nodige rust om trajecten naar zorg, opleiding of werk aan te gaan, zodat men er terug bovenop komt.

- **Aanvullende steun**

Voor mensen met een laag inkomen blijven we aanvullende steun voorzien. Om de hoogte van de aanvullende steun vast te stellen gebruiken we de REMI-tool. Dit is een wetenschappelijk onderbouwde diagnosetool. We berekenen zo wat er nodig is om een menswaardig inkomen te hebben én zorgen ervoor dat mensen die kunnen, gelijktijdig in een traject naar werk kunnen stappen om het inkomen nog te verhogen. We zetten de implementatie van REMI verder en hervormen de wirwar aan aanvullende steunen naar een eenvoudig en transparant model.

- **Rechtenverkenner**

Onze hulpverleners van OCMW en Welzijnsonthaal gebruiken de rechtenverkenner, waarmee ze samen met de cliënt onderzoeken waar er recht op is. Zo informeren we de cliënt pro-actief en maken we samen alles in orde om deze rechten uit te putten.

- **Aanvragen: snel, efficiënt en zonder opvragen van onnodige documenten**

We stappen - waar mogelijk - af van het opvragen van onnodige documenten. We vereenvoudigen aanvraagprocedures en beperken de bewijslast tot een minimum. Denk aan de verkorte trajecten voor een leefloonaanvraag op basis van de informatie waar OCMW zelf toegang toe heeft. Enkel indien nodig worden extra documenten opgevraagd

- **Nieuwe kansen op automatische toekenning**

We onderzoeken nieuwe kansen, zoals informatie krijgen van Kind en Gezin over geboortes in kansarme gezinnen. We bekijken hoe we die gezinnen automatisch rechten kunnen geven of naar hen toe kunnen gaan om hulp aan te bieden. We werken daarvoor ook nauw samen met de gynaecologen

in het AZ Turnhout die elke zwangere vrouw screenen op kwetsbaarheid. We houden bij dit alles uiteraard rekening met de privacywetgeving.

3. Sterkere samenwerking onderwijs en welzijn

We zorgen voor gelijke kansen in het onderwijs en geven kinderen zo mee een sterke start in het leven. Daarvoor bouwen we sterke bruggen tussen welzijn en onderwijs.

- **Onderwijscheques voor het basisonderwijs**

Gezinnen die het minder breed hebben ontvangen nu automatisch een cheque vanuit de Stad om hun schoolfacturen mee te helpen betalen. Dit systeem werkt zeer goed en blijft behouden.

- **Brugfiguren**

De afgelopen jaren werd het team brugfiguren voor de basisscholen uitgebreid. Zij helpen ouders en kinderen met heel concrete vragen over papieren, vrijetijds-vragen, huisvesting, zorg ... Zo ontlasten we de schoolteams. Daarnaast geven de brugfiguren beleidssignalen door en helpen ze de scholen om structureel knelpunten of drempels voor kwetsbare gezinnen aan te pakken. Het team brugfiguren blijft behouden en indien nodig uitgebreid. We bekijken ook de noden van het secundair onderwijs in deze.

- **Inspiratie en tools voor een kansarmoede- en diversiteitsbeleid**

We inspireren scholen en organiseren vormingen rond kansarmoede op school en omgaan met diversiteit. We doen daarvoor beroep op experts en bieden een helder aanbod aan de scholen. Dit aanbod stellen we op in samenwerking met de scholen die willen meewerken in een werkgroep. We houden hiervoor ook initiatieven in andere centrumsteden in de gaten, zodat we niet telkens zelf het warm water moeten uitvinden.

- **Zomerschool**

de Stad organiseert al enkele jaren een zomerschool. Tijdens enkele weken in de zomervakantie kunnen kinderen die hier nood aan hebben zo hun taal blijven oefenen. De Stad blijft dit, met partners en scholen, organiseren.

- **Tolkenondersteuning**

We blijven scholen ondersteunen met tolkendiensten, bijvoorbeeld bij oudercontacten en andere gesprekken met ouders die de taal nog niet

voldoende beheersen. Zo versterken we de betrokkenheid van ouders bij de school.

4. Energiearmoede

Energie en water zijn basisbehoeften. We garanderen toegang en vermijden afsluitingen.

- **Energiecel binnen OCMW & Kordia**

De energiecel van het OCMW zorgt voor laagdrempelige hulp en advies voor mensen die hier nood aan hebben.

- De LAC-werking vermijdt afsluiting en bemiddelt met leveranciers voor mensen die schulden hebben.
- We blijven de energiescan promoten en zorgen voor laagdrempelige aanvragen ervan.
- We blijven financieel kwetsbare mensen ondersteunen met energiezuinige elektrische toestellen.

Kordia, het samenwerkingsverband van Turnhout en de buurgemeenten heeft een performant woon-en energieloket dat mensen met vragen rond energie (facturen, ...) snel en efficiënt verder helpt. We blijven investeren in deze dienstverlening.

- **Renoveren en collectieve energieoplossingen**

We zorgen ervoor dat ook mensen en gezinnen met minder centen mee kunnen met klimaatmaatregelen en de gunstige effecten op de energiefactuur van renovaties. We geven daarom de opdracht aan team Wonen en Energie van Kordia om ook trajecten aan te gaan met verhuurders van bijvoorbeeld verouderde appartementen. We stimuleren Woonboog om in te zetten op de plaatsing van duurzame energetische oplossingen zoals de uitrol van zonnepanelen op hun sociale huurwoningen, zodat sociale huurders hier ook van kunnen genieten.

5. Mensen in dakloosheid sterk omkaderen

Dakloosheid is een sterk toenemend probleem in onze stad. Turnhout telt 6 dakloze mensen per 1000 inwoners. Dat aantal is gelijkaardig aan dat van de grootsteden Gent en Antwerpen. Dat is onaanvaardbaar en te veel voor de draagkracht van een stad als Turnhout. Hier moeten extra inspanningen gebeuren, zowel op Kempens niveau als op bovenlokaal niveau. Een dak boven je hoofd is immers essentieel om je leven te kunnen uitbouwen of terug op de rails te krijgen. Ook mensen die binnenkort hun woning verliezen door een nakende uithuiszetting of die na een langdurige opname geen thuis hebben om naar terug te keren, moeten ondersteund worden. Daarom zetten we het Plan Wonen & Dakloosheid van OCMW verder en sturen bij waar nodig. Volgende acties nemen we op:

- **Daklozentelling**

We blijven regelmatig een daklozentelling uitvoeren, zodat we het beleid kunnen bijsturen op basis van de reële noden.

- **Preventie**

We willen eerst en vooral voorkomen dat mensen dakloos worden. Daarom leggen we de focus op preventie en woonbegeleiding die mensen ondersteunt om hun woning te behouden. We maken ook gebruik van het fonds ter bestrijding van uithuiszetting.

- **Kempische collectieve daklozenopvang**

Samen met de 27 lokale besturen in de Kempen en het CAW willen we een eigen Kempische opvang voor daklozen creëren. Hier wordt waar nodig ook gewerkt aan woonvaardigheden zodat er naast pure opvang ook gewerkt wordt aan een traject naar een eigen woning, vaardigheden om alleen te kunnen wonen (onderhoud, facturen betalen, omgaan met burens ...). Zo willen we chronische dakloosheid vermijden. Er wordt ook voorzien in zinvolle dagbesteding, zodat mensen zich ook kunnen ontplooiën.

- **Housing First en Housing First For Youth**

Het systeem van Housing First dat de afgelopen jaren werd opgestart is succesvol en breiden we uit. We hebben daarbij extra aandacht voor jongeren en willen vroeg (kunnen) ingrijpen zodat iemand die dakloos wordt niet meteen diep wegzakt in armoede. We werken hiervoor nauw samen met CAW De Kempen en Woonboog.

- **Doorgangswoningen**

We hebben een juist aantal doorgangswoningen om mensen korte tijd op te vangen in een woning in verhouding tot onze capaciteit om mensen ook te begeleiden. De opvangtermijnen zijn begrensd in de tijd, bijvoorbeeld tot maximaal een half jaar, om voldoende doorstroom te garanderen naar sociale of private huisvesting. Zo vermijden we dat het opvangsysteem (opnieuw) overbelast raakt.

- **Langdurig leegstaande sociale woningen als tijdelijke woonoplossing**

Via een Leegstandsbeheerder maken we langdurig leegstaande woningen van Woonboog omwille van renovatie, terug woonklaar gedurende de beschikbare tijd, zodat deze woningen tijdelijk terug kunnen verhuurd worden aan mensen die uitstromen uit bijvoorbeeld een doorgangswoning. Zo hebben zij meer tijd om een woning te vinden en vermijden we dat alle opvangplaatsen dichtslibben.

- **Afspraken met Woonboog**

Met de sociale woonmaatschappij Woonboog is afgesproken om mensen die uit een doorgangswoning of uit dakloosheid komen voorrang te geven op een sociale woning. Het gaat om een beperkt en vastgelegd aantal per jaar voor het hele werkingsgebied van Woonboog. Hiermee garanderen we de doorstroom van opvangplaatsen zoals doorgangswoningen en daklozenopvang.

- **Inloophuis & straathoekwerk**

We voorzien 'outreachinge werkers' die op straten en op zogenaamde 'vindplaatsen' contact houden met daklozen. Zij kunnen mensen in dakloosheid ook begeleiden naar infrastructuur zoals het inloophuis van het CAW of 't Antwoord.

- **Korte en lange opvang**

We blijven goed samenwerken met CAW De Kempen rond de korte en langdurige opvang van daklozen. We financieren ook een deel van de beschikbare kamers om aan onze nood te voldoen. We houden nauw contact met CAW De Kempen om ons beleid op elkaar af te stemmen.

- **Steun van bovenlokale overheden**

We vragen aan de bovenlokale overheden om onze inspanningen op dit vlak financieel te ondersteunen en dringen tegelijk aan op een duidelijk bovenlokaal actieplan om ervoor te zorgen dat iedereen zijn deel van de verantwoordelijkheid draagt.

- **Zinvolle dagbesteding**

We bouwen in samenwerking met partners een zinvolle dagbesteding uit voor mensen in dakloosheid. Vandaag is hier geen aanbod waardoor mensen doelloos rondzwerven en zich niet kunnen ontplooien.

6. Digitale kloof

De digitale trein gaat snel. Dat heeft veel voordelen, maar iedereen moet mee kunnen. Daarom investeren we in een sterk e-inclusie-programma.

- **Outreachers**

Outreachers komen aan huis om daar advies te geven of te helpen. Zij kunnen meteen ook detecteren of er andere hulpvragen zijn.

- **Sociale tarieven internet en telefonie**

We voorzien mensen die recht hebben van de sociale tarieven voor internet en telefonie, zodat niemand uitgesloten wordt

- **Uitleendienst voor laptops**

De uitleendienst voor laptops en IT-materiaal zorgt ervoor dat iedereen toegang heeft tot hardware en bijvoorbeeld schooltaken kan doen thuis.

- **Digidaks & mobiel digidak**

De digidaks zijn punten met computers, waar vrijwilligers mensen verder helpen met hun vragen. Denk aan het aanmaken van een Itsme-account etcetera. We evalueren het aantal bezoekers per locatie en bekijken op basis daarvan of er verschuivingen of andere locaties nodig zijn. Daarnaast behouden we het mobiele digidakpunt, dat op afroep op vindplaatsen aanwezig kan zijn, bijvoorbeeld tijdens de "koffie en papieren" (zie hoger). Op de digidaks worden ook opleidingen gegeven rond het gebruik van computer, smartphone ...

- **Digitale vaardigheden**

Naast abonnementen en hardware, is het hebben van digitale vaardigheden essentieel. We zorgen voor een aanbod op maat van de verschillende doelgroepen. Denk aan senioren, jongeren, kwetsbare mensen, nieuwkomers ...

7. Vrije tijd voor iedereen

Zinvolle vrijetijdsbesteding is geen luxe. Zij verbinden mensen, gaan eenzaamheid tegen, geven kansen om bij te leren, te ontdekken en zorgen voor sociale vaardigheden. Vooruit Turnhout zorgt ervoor dat het vrijetijdsaanbod in Turnhout toegankelijk is voor mensen met minder middelen.

- **Drempels wegwerken**

We werken financiële drempels weg met tussenkomsten vanuit het OCMW of via de UITpas. We geven gerichte informatie aan mensen die het nodig hebben.

- **UITPAS en Rap op Stap**

We blijven de UITpas promoten en breiden het partnerschap verder uit. We werken aan een automatische toekenning voor iedereen die hier recht op heeft. We blijven ook de 'Rap op Stap' kantoren steunen, die laagdrempelige en financieel voordelige uitstappen en vakanties aanbieden.

- **Peuterspeelpunten & -sportpunten**

Jonge ouders bieden we de kans op een leuk speelmoment samen met hun jonge kind. We organiseren hiervoor buurtgerichte peuterspeelpunten en een stadsbreed peutersportpunt met een leuk avonturenparcours. Ouders kunnen hier ook andere ouders ontmoeten en vragen stellen aan de begeleiders.

- **Buurtgericht jeugdwerk & buurtsport**

Via buurtgericht jeugdwerk en buurtsport bieden we een laagdrempelig en gratis aanbod in buurten en wijken. Dit biedt kansen op zinvolle vrijetijdsbesteding en ontplooiing aan kinderen en jongeren die zich niet direct thuis voelen in een vereniging of club. We willen het buurtgericht jeugdwerk nog uitbreiden naar extra buurten in de toekomst.

8. Werk & opleiding

We streven ernaar om zoveel mogelijk Turnhoutenaren aan de slag te krijgen volgens hun kunnen en talenten. We schatten daarbij ook vrijwilligerswerk naar waarde. Het OCMW en dienst Werk van de Stad versterken samen het Programma Werk, dat zeer mooie resultaten kan voorleggen.

- **Programma Werk versterken**

Het programma Werk versterken we zodat we nog meer Turnhoutenaars aan het werk krijgen of een zinvolle dagbesteding kunnen bieden. Hiervoor gebruiken we instrumenten als stages, werkveldverkenning, artikel 60 ... We werken hiervoor nauw samen met partners, bedrijven en organisaties zoals WEB, Ligo ... We geven als lokaal bestuur zelf het goede voorbeeld door zelf plaatsen voor artikel 60 te voorzien met garantie op doorstroom naar een duurzame job.

- **Sociale initiatieven**

We zoeken, waar kan samen met partners, naar interessante pilotprojecten en financieringskanalen om ook de talenten van de meest kwetsbare inwoners verder te ontplooien en benutten. Denk bijvoorbeeld aan het Myriam project dat kwetsbare mama's begeleidt en doet groeien.

- **Vrijwilligerswerk/sociale activering**

We schatten ook vrijwilligerswerk naar waarde. Inwoners die (nog) geen reguliere job kunnen vervullen, kunnen op deze manier een zinvolle bijdrage leveren aan onze samenleving. We versterken hen en vermijden zo eenzaamheid en isolatie.

Wonen & energie

Turnhout is een fantastische stad om in te wonen, te leven en te werken. Alle voorzieningen zoals scholen, kantoren, winkels, ontspanning en beleving liggen dicht bij elkaar. En een prachtig groen natuurgebied omringt ons. Onze ligging tussen Antwerpen en de Nederlandse steden Eindhoven, Tilburg en Breda maakt dat we goed verbonden zijn met andere bruisende steden en economische polen.

De afgelopen jaren werd heel wat geïnvesteerd in cultuur, beleving, sportinfrastructuur, fijne woonstraten en pleinen, een kindvriendelijke en leeftijdsvriendelijke stad, natuurbeheer ... We willen blijven investeren in Turnhout als aangename woonstad in al zijn facetten.

Toch neemt wonen voor velen een steeds grotere hap uit het maanbudget. Te hoge huurprijzen in combinatie met ondermaatse kwaliteit zijn schering en inslag op de private huurmarkt. Betaalbaar en kwaliteitsvol wonen is een grote uitdaging voor veel mensen in Turnhout. Daarin is de afgelopen jaren al fors geïnvesteerd met proactieve controles op kwaliteit, met de renovatie en uitbreiding van het aanbod sociaal wonen, met een woonloket voor verhuurders ... Toch blijft de nood aan betaalbaar wonen hoog.

Voor Vooruit Turnhout is betaalbaar en kwaliteitsvol wonen in een fijne stad dan ook een prioriteit. Huisjesmelkers en leegstand pakken we kordaat aan. We willen de komende jaren een lokaal bestuur zijn dat een sterke regierol opneemt om sociaal, betaalbaar, kwaliteitsvol én duurzaam wonen te realiseren voor iedereen.

1. Een optimale dienstverlening aan Turnhoutenaren met een vraag rond wonen of energie

- **Loket wonen & energie**

We blijven investeren in een laagdrempelig, performant woon-en energieloket dat mensen met vragen rond wonen & renoveren (inschrijven sociaal wonen, premies bouwen en verbouwen ...) en energie (facturen, leveranciers, renoveren ...) snel en efficiënt verder helpt. Renoveren en vragen rond energie zijn immers vaak complex. We blijven daarom

investeren in deze dienstverlening samen met onze buurgemeenten via het samenwerkingsverband Kordia.

- **Energiecel binnen OCMW**

De energiecel van het OCMW zorgt voor laagdrempelige hulp en advies voor mensen die hier nood aan hebben.

- De Lokale Adviescommissie (LAC) met vertegenwoordigers van OCMW en leveranciers vermijdt afsluiting en bemiddelt met leveranciers voor mensen die schulden hebben.
- We blijven de energiescan promoten en zorgen voor laagdrempelige aanvragen ervan.
- We blijven financieel kwetsbare mensen ondersteunen met energiezuinige elektrische toestellen

2. Aantrekken en behouden van jonge mensen

- **Turnhout, aantrekkelijke woonstad**

We laten Turnhout verder groeien als aangename woonstad, met fijne, groene woonstraten, veilige verbindingen voor wandelaars en fietsers, een net openbaar domein en publiek groen. Een boeiend belevingsprogramma voor verschillende groepen maakt dat we kunnen ontspannen, ontdekken en ontplooiën in eigen stad. En als onderwijsstad en als economische pool kunnen we aan heel wat inwoners leren en werken vlakbij huis bieden. We blijven investeren in Turnhout als aangename woonstad, boeiende belevingsstad en economische groeipool.

- **Als stad zelf investeren in kwaliteitsvol wonen**

Om meer impact te hebben op betaalbaar en kwaliteitsvol wonen voor verschillende groepen, versterken we het AGB (autonoom gemeentebedrijf) en voeren we een rollend fonds in. Hierdoor grijpen we in op de woonmarkt waar andere ontwikkelaars het niet doen. Denk aan het opkopen van stadskankers of de vele panden met lage woonkwaliteit in het centrum, die maar niet of te traag gerenoveerd worden. Daar willen we via het AGB een versnelling hoger schakelen door te herontwikkelen tot betaalbare en kwaliteitsvolle woningen. Zo gaan we tevens verloedering tegen en investeren we in een aantrekkelijk straatbeeld, wat weer goed is voor de sociale verbondenheid en het goed samenleven in buurten.

3. Aantrekkelijk wonen voor singles en alleenstaande ouders

Onze stad heeft een groeiend aantal singles (mensen die alleen wonen) en alleenstaande ouders. Denk aan jonge starters, mensen die ervoor kiezen om alleen te wonen of mensen die terug alleen komen te staan na een scheiding. Rondkomen met 1 inkomen is niet altijd evident in onze samenleving. Belastingen en bijdragen worden vaak per adres aangerekend ongeacht het aantal inwoners. We onderzoeken hoe we deze belastingen en bijdragen eerlijker kunnen maken en zorgen ervoor dat er een betaalbaar woonaanbod is voor mensen die alleenstaand zijn.

4. Een ruime private huurmarkt met kwalitatieve woningen en ondersteuning voor verhuurders

Meer dan 40% van de Turnhoutse huishoudens huurt een woning. De huurmarkt speelt dus een belangrijke rol. We ondersteunen, informeren en stimuleren verhuurders om werk te maken van woningkwaliteit, energiezuinigheid en toegankelijkheid.

- **Verhuurloket & infomomenten voor verhuurders**

Verhuurders kunnen voor al hun vragen terecht bij het verhuurloket. Jaarlijks worden verhuurders ook uitgenodigd voor een infomoment over nieuwe regelgeving of tendensen. Zo houden we een warm contact met verhuurders.

- **Renovatiepremies voor betere woonkwaliteit**

We moedigen eigenaars aan om via premies, zowel stedelijke als Vlaamse premies, te renoveren en zo een extra aanbod aan kwaliteitsvolle betaalbare woningen te creëren. Door te renoveren dragen verhuurders ook bij aan de klimaatdoelstellingen. Waar we stedelijke premies voorzien, vragen we een maximale huurprijs in ruil, om zo de betaalbaarheid te garanderen.

- **Ontzorging bij renovaties van huurwoningen**

We werken samen met partners die verhuurders ontzorgen bij renovaties. Denk aan het Pandschap dat een volledige begeleiding doet van de renovatie. Na de werken wordt het pand sociaal verhuurd.

- **Verplicht conformiteitsattest**

We garanderen de minimale woonkwaliteit van huurwoningen door een controle te doen van de woning. Woningen die in orde zijn krijgen een attest (conformiteitsattest). Woningen waarbij gebreken worden vastgesteld, krijgen de kans om herstellingen uit te voeren en opnieuw gecontroleerd te worden. Voldoende huurwoningen zijn immers nodig in onze stad. We streven ernaar om tegen 2030 alle woningen eenmaal te hebben gecontroleerd.

- **Huisjesmelkers versneld en streng aanpakken**

De meeste huisbazen menen het goed. Echter is er een kleine groep verhuurders die profiteert van mensen in kwetsbare posities. We zetten de afgelopen jaren daarom sterk in op de aanpak van huisjesmelkers. We werken samen met partners zoals de huurdersbond aan juridische stappen om huisjesmelkers op Turnhouts grondgebied nog sneller en gericht aan te pakken. Daarbij onderzoeken we ook hoe we de kosten voor het herhuisvesten van kwetsbare huurders kunnen verhalen op de huisjesmelker. Ernstige situaties pakken we aan met een sterk partnerschap met politie, brandweer, de dienst Wonen en waar nodig het parket.

- **Cel overlast panden**

Soms ontstaat er overlast in panden door wangedrag of gebrek aan onderhoud. Dit maakt het leven van burens die hiermee geconfronteerd worden zuur. Via de 'Cel Overlast Panden', een multidisciplinair team van politie, dienst Wonen, OCMW, dienst Preventie en Woonboog trachten we situaties op maat snel op te lossen.

- **Leegstandsbeleid**

De vraag naar kwaliteitsvolle huurwoningen is groter dan het aanbod. Dit kan zorgen voor hoge huurprijzen en zorgt ervoor dat mensen soms lang moeten zoeken naar een betaalbare en gepaste huurwoning. Panden die leegstaan zijn dus een jammere zaak. Via een doorgedreven werking de afgelopen jaren brachten we heel wat huurpanden terug op de huurmarkt. Daarom blijven we leegstand actief opvolgen en behouden we de belasting op leegstand. We zoeken ook mee naar alternatieve en innovatieve woonoplossingen. Hierbij kan creatief worden omgegaan met leegstaande panden en beschikbare gronden.

- **Tijdelijke werkrachten**

Het aantal tijdelijke buitenlandse arbeidskrachten neemt toe. We zien toe op woon- en werkomstandigheden van deze groep werknemers. Misbruiken pakken we aan. Daarnaast houden we de vinger aan de pols van onze bedrijven, zodat we tijdig in overleg met hen kunnen anticiperen op noden. Wij blijven ons verzetten tegen uitbuiting en willen vermijden dat de prijzen van woningen in Turnhout stijgen doordat tijdelijke werkrachten met een groot aantal mensen in een woning wonen, zoals in Niefhout gebeurde of op een aantal andere locaties in de Stad. Gepaste oplossingen zijn nodig. We ontwikkelen hiervoor een nieuw beleid en nemen deel aan het overleg met de Vlaamse overheid en andere steden over deze problematiek.

- **Discriminatie opsporen**

We bestrijden discriminatie op de woonmarkt. We sporen discriminatie op via praktijktesten. Indien we discriminatie vaststellen, gaan we in gesprek met de verhuurder om dit in de toekomst te vermijden.

- **Waarborgfonds & glijdende huurovereenkomsten**

We ervaren dat de drempel voor verhuurders om te verhuren aan mensen met een leefloon of die uit een kwetsbare positie komen soms hoog is. Zij worden vaak niet geselecteerd om te huren. Vaak omdat men vreest dat de huur niet zal betaald worden of het pand niet goed bewoond of onderhouden zal worden. Daarom onderzoeken we de invoering van een waarborgfonds en glijdende huurovereenkomsten, waarbij het OCMW die een cliënt begeleidt het huurcontract 1 tot 3 jaar mee aangaat, waarna het volledig kan overgaan naar de cliënt. Dit garandeert een regelmatige huur dankzij de financiële verantwoordelijkheid die het OCMW op zich neemt en geeft de eigenaar de garantie dat de woonbegeleider tussenbeide komt om ervoor te zorgen dat de woning op een verantwoorde manier bewoond en onderhouden wordt. Voor mensen die hulp krijgen is een glijdende huurovereenkomst zo een essentiële springplank naar sociale reïntegratie.

5. Kwalitatieve en energiezuinigere woningen

Nog te veel - veelal verouderde - woningen zijn van slechte kwaliteit en niet meer *up-to-date* qua comfort en isolatie, met torenhoge energiefacturen tot gevolg. Een verdere opwaardering van de woningkwaliteit blijft noodzakelijk om het wooncomfort en de energiezuinigheid te verbeteren en om de klimaatdoelstellingen te behalen.

- **Renoveren en collectieve energieoplossingen**

We zorgen ervoor dat ook mensen en gezinnen met minder centen mee kunnen met klimaatmaatregelen en de gunstige effecten op de energiefactuur van renovaties. We geven daarom de opdracht aan team wonen & energie van Kordia om ook trajecten aan te gaan met verhuurders van bijvoorbeeld verouderde appartementen, om groepsrenovaties in buurten te begeleiden etc. We stimuleren Woonboog ook om in te zetten op de plaatsing van duurzame energetische oplossingen zoals de uitrol van zonnepanelen op hun sociale huurwoningen, zodat sociale huurders hier ook van kunnen genieten.

- **Renovatiecoach**

Renovatie is vaak complex. Wij blijven zitdagen in buurten en wijken organiseren en behouden de renovatiecoach die advies op maat geeft bij renovaties van oudere woningen.

- **Noodkopers**

Voor noodkopers, die er in slaagden om een kwalitatief minderwaardige woning aan te kopen maar die niet meer kunnen renoveren, voorzien we intensieve begeleiding en financiële steun om de woning op een goed kwaliteitsniveau te brengen. We maken gebruik van het Vlaamse noodkoopfonds om een goedkope lening te geven aan wie een bescheiden woning kocht zodat die kan gerenoveerd worden.

6. Budgethuurwoningen

Om starters, alleenstaanden en gezinnen met een bescheiden inkomen, die niet in aanmerking komen voor een sociale woning, alle kansen te geven in onze stad realiseren we budgethuren (geconventioneerd huren). Via budgethuren kunnen mensen met een bescheiden inkomen korting krijgen op de huurprijs van een private woning als ze voldoen aan de voorwaarden.

- Naast sociaal wonen voorzien we budgethuurwoningen. Bij elk woonproject houden we rekening met de haalbaarheid, de gewenste mix van woningtypes en de draagkracht van de buurt.

- We versterken het AGB (autonoom gemeentebedrijf) om het aanbod budgethuurwoningen in Turnhout te verhogen via de aankoop, bouw en renovatie van panden.

7. Renovatie en extra sociale woningen

Voor veel mensen met een laag inkomen kan sociaal wonen het verschil maken tussen maandelijks rondkomen of niet. Helaas is de wachtlijst in Turnhout lang. Daarnaast is het sociaal huurpatrimonium van Woonboog al wat ouder. Renovaties dringen zich op zodat alle sociale huurwoningen voldoen aan het hedendaags comfort en energiedoelstellingen. Sociale woningen zijn bestemd voor Turnhoutenaren die ze echt nodig hebben. We pakken misbruik consequent aan.

- **Renoveren en energiezuinige sociale woningen: sociaal en klimaat hand in hand**

Veel sociale huurwoningen zijn verouderd in Turnhout. Deze moeten zo snel mogelijk gerenoveerd worden, zodat ze voldoen aan modern comfort en energiezuinig zijn. Daarnaast willen we dat sociale huurders ook toegang hebben tot klimaatmaatregelen zoals zonnepanelen en andere moderne energietechnieken. Dat is zowel goed voor het klimaat als voor de portemonnee van de huurders.

- **Extra sociale woningen**

Sociale huisvesting werkt in de strijd tegen armoede. Het armoederisico van een sociale huurder daalt met 40%. We blijven verder inzetten op het wegwerken van de wachtlijsten door een extra aanbod te creëren. Dit kan door het verderzetten van de vroegere SVK-werking via Woonboog, door het instrument van 15% sociaal en betaalbaar wonen in grotere woonprojecten of door samen te werken met partners zoals bijvoorbeeld Het Pandschap.

- **Aangepaste sociale woningen**

We zien er via het lokaal woonoverleg op toe dat er voldoende aangepaste of aanpasbare woningen zijn voor mensen met een beperking of ouderen.

- **Levensloopbestendige sociale wijken**

In grotere sociale wijken voorzien we een divers aanbod van typologieën zodat mensen later in hun eigen wijk kunnen blijven wonen, waar er vaak

een sociaal netwerk is gegroeid. Zo zorgen we mee voor zorgzame buurten via het sociaal huuraanbod.

- **Uitbreiding van het aantal woningen voor grote gezinnen**

Er zijn vandaag veel te weinig sociale huurwoningen voor grote gezinnen. Daardoor staan zij zeer lang op de wachtlijst. Dit zorgt voor problemen in de doorstroming vanuit bijvoorbeeld de doorgangswoningen van het OCMW. Daarom dringen we er bij Woonboog op aan om dit aanbod te verruimen.

- **Warme dienstverlening voor sociale huurders**

We zien toe op een goede dienstverlening aan sociale huurders. Denk aan transparante facturen en afspraken, snelle en goede opvolging van technische gebreken of herstellingen en een heldere klachtenprocedure.

- **Leefbaarheid in buurten**

In samenwerking met de wooncoach van Woonboog zorgen we voor fijne (sociale) woonwijken en buurten. Samenleven gaat niet altijd vanzelf. We investeren in leefbaarheid, in buurtactiviteiten, in kennismaking bij vernieuwing van buurten en bij problemen in een kordate aanpak van overlast.

- **Financiering sociale huisvestingsmaatschappijen**

Vele sociale huisvestingsmaatschappijen hebben het financieel moeilijk. We dringen er bij de Vlaamse overheid op aan om de rol en financiering ervan te herdenken en de financiering te verbeteren. Zo kan de sociale huisvestingsmaatschappij haar rol beter vervullen.

8. Dakloosheid bestrijden

Dakloosheid is een sterk toenemend probleem in onze stad. Turnhout telt 6 dakloze mensen per 1000 inwoners. Dat aantal is gelijkaardig aan dat van de grootsteden Gent en Antwerpen. Dat is onaanvaardbaar en te veel voor de draagkracht van een stad als Turnhout. Hier moeten extra inspanningen gebeuren, zowel op Kempens niveau als op bovenlokaal niveau. Een dak boven je hoofd is immers essentieel om je leven te kunnen uitbouwen of terug op de rails te krijgen.

- **Housing First en Housing First For Youth**

Het systeem van Housing First dat de afgelopen jaren werd opgestart is succesvol en breiden we uit. Housing first is een succesvolle methodiek

voor de opvang van chronisch dakloze mensen die vaak een psychische kwetsbaarheid combineren met een verslaving. Reïntegratie in de maatschappij is voor hen vaak een lange lijdensweg. Met Housing First for Youth hebben we een aanbod op maat van jongeren en willen we vroeg (kunnen) ingrijpen, zodat iemand die dakloos wordt niet meteen diep wegzakt in armoede. We werken hiervoor nauw samen met CAW De Kempen en Woonboog.

- **Doorgangswoningen**

We hebben doorgangswoningen om mensen korte tijd op te vangen in een woning. Het aantal is in verhouding tot onze capaciteit om mensen ook te begeleiden. De opvangtermijnen zijn begrensd in de tijd, bijvoorbeeld tot maximaal een half jaar, om voldoende doorstroom te garanderen naar sociale of private huisvesting. Zo vermijden we dat het opvangsysteem (opnieuw) vastloopt.

- **Langdurig leegstaande sociale woningen als tijdelijke woonoplossing**

Via een Leegstandsbeheerder maken we langdurig leegstaande woningen van Woonboog o.w.v. renovatie, terug woonklaar gedurende de beschikbare tijd, zodat deze woningen tijdelijk terug kunnen verhuurd worden aan mensen die uitstromen uit bijvoorbeeld een doorgangswoning. Zo hebben zij meer tijd om een woning te vinden en vermijden we dat alle opvangplaatsen dichtslibben.

- **Afspraken met Woonboog**

Met de sociale woonmaatschappij Woonboog is afgesproken om mensen die uit een doorgangswoning of uit dakloosheid komen voorrang te geven op een sociale woning. Het gaat om een beperkt en vastgelegd aantal per jaar voor het hele werkingsgebied van Woonboog. Hiermee garanderen we de doorstroom van opvangplaatsen als doorgangswoningen en daklozenopvang.

- **Korte en lange opvang**

We blijven goed samenwerken met CAW De Kempen rond de korte en langdurige opvang van daklozen. We financieren ook een deel van de beschikbare kamers om aan onze nood te voldoen. We houden nauw contact met CAW De Kempen om ons beleid op elkaar af te stemmen.

- **Steun van bovenlokale overheden**

We vragen aan de bovenlokale overheden om onze inspanningen op dit vlak financieel te ondersteunen en dringen tegelijk aan op een duidelijk

bovenlokaal actieplan om er voor te zorgen dat iedereen zijn deel van de verantwoordelijkheid draagt.

9. Nieuwe woonvormen

- **Wonen met zorg**

Er is een grote nood aan wonen met zorg. Voor ouderen of voor mensen met een beperking. We onderzoeken hoe we dit aanbod in Turnhout kunnen uitbreiden. Daarnaast faciliteren we nieuwe woonvormen zoals cohousing, modulair bouwen, kangoeroewonen ... Zo bouwen we mee aan wonen met zorg en zorgzame buurten.

Zorg & gezondheid

Een goede gezondheid (zowel fysiek als mentaal) is goud waard. Daarom wil Vooruit Turnhout alle Turnhoutenaren maximaal ondersteunen om zo lang mogelijk gezond te blijven. Daarnaast voorzien we warme, kwaliteitsvolle en nabije zorg voor wie het nodig heeft. We investeren zowel in preventie als in zorg op maat. Dit doen we samen met heel wat sterke partners in zorg en gezondheid.

1. Een gezonde levensstijl

- **Voorkomen is beter dan genezen.**

We stimuleren een gezonde levensstijl door mensen te informeren en kansen te bieden om gezond te leven. Denk aan bewegen, gezond eten, mondzorg, preventieve eerstelijnszorg, preventiecampagnes ... We werken hiervoor samen met partners als de Eerstelijnszone (ELZ), huisartsenkring, ziekenhuis en Logo Kempen.

- **Beweegvriendelijke stad**

We zorgen voor een gezonde omgeving en een 'beweegvriendelijke' stad met veilige fietsinfrastructuur, degelijke voetpaden, Zilverroutes (veilige wandelroutes naar het centrum met regelmatig zitbanken...).

- **Toegankelijke Sportfaciliteiten**

We investeren in de modernisering en het onderhoud van bestaande sportfaciliteiten zoals sporthallen, velden en het zwembad om ze toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor alle gebruikers.

- Nieuwe sportinfrastructuur: Aanleggen van nieuwe sportinfrastructuur in wijken en gebieden met een tekort aan faciliteiten zodat iedereen toegang heeft tot sportmogelijkheden in de nabijheid van hun woonplaats.
- Inclusieve sportfaciliteiten: Ontwerpen en aanpassingen doorvoeren om sportfaciliteiten toegankelijk te maken voor mensen met een beperking zodat iedereen kan deelnemen aan sportactiviteiten.

- **Bevorderen van Sportdeelname**

- Jeugdsport: Ontwikkelen en ondersteunen van jeugdsportprogramma's om kinderen van jongs af aan te stimuleren om actief te zijn en deel te nemen aan sport.

- Seniorensport: Organiseren van sportactiviteiten en -programma's speciaal gericht op senioren om hen te helpen actief en gezond te blijven.
  - Sport voor Iedereen: Initiatieven opzetten om sportdeelname onder ondervertegenwoordigde groepen te bevorderen, zoals vrouwen, migranten en mensen met een laag inkomen. We willen hier ook uitdrukkelijk G-sporters ondersteunen, al dan niet in clubverband.
  - We waken er uiteraard over dat sport ook toegankelijk is voor iedereen. We willen dat er zo weinig financiële drempels zijn voor sportclubs door te werken met kortingen via de Uitpas.
- **Bewegen op verwijzing**
We zetten verder in op "Bewegen op Verwijzing". Dit helpt mensen met een gezondheidsrisico op weg naar een actiever leven via professionele coaching en een beweegplan.
  - **Gezond op school**
Met het programma "Gezond op school" ondersteunen we scholen die willen werken aan een gezonde levensstijl. Want jong geleerd is oud gedaan.

2. Goed in je vel

- **Campagnes**
We blijven sensibiliseren rond mentaal welzijn met campagnes zoals de 10-daagse van de Geestelijke Gezondheidszorg. We vinden het belangrijk dat mentaal welzijn bespreekbaar is en geen taboe.
- **Eenzaamheid bestrijden**
We strijden tegen eenzaamheid en investeren in sociale verbondenheid. En dat op alle leeftijden. Zo maken we o.a. het aanbod aan ontmoetings- en vrijetijdsmomenten beter bekend, detecteren we kwetsbare mensen en leiden we hen actief toe naar een aanbod en organiseren we vormingen over het herkennen en bespreekbaar maken van eenzaamheid voor vrijwilligers in buurten en het verenigingsleven.
- **Voldoende psychologische hulp**
We investeren in een voldoende aanbod aan eerstelijnspsychologen, specifiek ook voor ouderen, jongeren en kwetsbare mensen. Specifiek voor jongeren blijven we organisaties als TEJo ondersteunen en bouwen

het overkophuis verder uit, dat vanaf september 2024 wordt opgestart in Turnhout. In een OverKop-huis kunnen jongeren tot 25 jaar gewoon binnen en buiten lopen en allerlei leuke activiteiten doen. Het is een veilige plek waar jongeren ook een luisterend oor kunnen vinden en beroep kunnen doen op professionele therapeutische hulp, zonder een label opgeplakt te krijgen. Hiervoor werkt de Stad samen met CAW en Arktos.

- **Integratie van mensen met psychische aandoening**

Mensen met (langdurige) psychische problemen integreren we warm in onze lokale samenleving. We zorgen voor een aanbod aan zinvolle activiteiten waarmee er ook kan gewerkt worden aan een ruimer sociaal netwerk.

3. Gezondheidszorg voor iedereen

- **Huis- en tandartsentekort aanpakken**

Samen met de huisartsenvereniging en de Eerstelijnszone streven we naar een voldoende aanbod aan eerstelijnszorg. Vandaag zijn er tekorten aan zowel tandartsen als huisartsen. We maken een plan van aanpak in overleg met alle betrokken actoren om deze tekorten weg te werken en bieden daarvoor ondersteuning waar kan en nodig.

- **Geïntegreerde zorg in zorgzame buurten**

We werken een zorgmodel uit passend voor de Turnhoutse schaal, dat zorg-, hulp- en dienstverlening mogelijk maakt dicht bij de mensen, waar kan in de buurten en wijken. Hierbij betrekken we huisartsen(praktijken), OCMW en Welzijnsonthaal, zorggroep Orion, welzijnspartners, sociale organisaties, verenigingen ... Zo werken we aan zorgzame buurten met een aanbod aan zorg dat nabij is, waar gebouwd wordt aan sociale netwerken tegen eenzaamheid, aan sociale verbondenheid en aan het uitputten van sociale rechten.

- **Voldoende geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg**

We blijven bij hogere overheden aandringen om het aanbod aan geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg in onze regio uit te breiden. Daar zijn nu tekorten en dat is onaanvaardbaar. Dit leidt tot wachtlijsten, terwijl de noden hoog en soms acuut zijn.

- **Zorgloket & zorgcoach:**

We installeren een stadsbreed zorgloket waar inwoners terecht kunnen met al hun zorgvragen. Enkele dagen per week wordt dat een mobiel zorgloket, dat langsgaat in buurten om de drempel naar zorg nóg te verlagen. De zorgcoach helpt mensen met complexe zorgvragen op maat. Waar kan wordt samengewerkt met Zorggroep Orion.

- **Uitbreiding dienstencentra & antenepunten:**

Turnhout heeft momenteel drie dienstencentra. Er is zeker in het oosten van de Stad nood aan een extra dienstencentrum. Daarnaast investeren we in antenepunten van de dienstencentra, zoals bijvoorbeeld in Zevendonk. Zo kunnen inwoners dicht bij hun woonplaats genieten van de nodige dienstverlening, ontmoeting, activiteiten, een betaalbare maaltijd en waar nodig doorverwijzing naar andere dienst- en hulpverlening. We behouden ook het sociaal tarief voor maaltijden voor mensen met een beperkt inkomen, zowel aan huis als in de dienstencentra, en actualiseren dit zodat er zoveel mogelijk mensen gebruik van kunnen maken, ongeacht hun portemonnee.

- **Recht op Verhoogde tegemoetkoming**

Door de samenwerking tussen OCMW, CAW en mutualiteiten (GBO-geïntegreerd breed onthaal) blijven we zoveel mogelijk het recht op verhoogde tegemoetkoming in de gezondheidskosten toekennen. Vaak weten mensen niet dat ze hierop recht hebben, of krijgen ze hun aanvraag niet in orde, waardoor ze ook veel andere rechten en tegemoetkomingen mislopen. Door hier proactief op in te zetten, hielpen we de afgelopen jaren heel wat Turnhoutenaren hun rechten uit te putten. Hierin blijven we investeren.

- **Zorgbehoefte bij ouderen proactief opsporen**

We investeren in huisbezoeken bij ouderen, bijvoorbeeld bij verlies van een partner of op een bepaalde verjaardag (80 jaar), om zorgbehoeften in kaart te brengen. Zo strijden we ook tegen eenzaamheid en zorgen we ervoor dat mensen zo lang mogelijk met ondersteuning zelfstandig thuis kunnen wonen. We bekijken hoe we hiervoor kunnen samenwerken met partners zoals onder andere de mutualiteiten.

- **Brugfiguur senioren**

Omdat het zorgaanbod vandaag vooral vraaggestuurd is, blijven veel zorgvragen onder de radar. Daarom gaan we outreachend te werk met

huisbezoeken in verschillende wijken om de verborgen zorgproblemen in kaart te brengen, ouderen concreet verder te helpen en beleidssignalen te verzamelen. De brugfiguur senioren bewees hoe waardevol ze was en blijft behouden. Deze doet actief aan rechtenverkenning.

- **Ondersteuning mantelzorgers**

We ondersteunen mantelzorgers en streven ernaar om hen maximaal te ontlasten. We zorgen ervoor dat de verschillende vormen van ondersteuning voor mantelzorgers beter bekend raken, o.a. via de mantelzorgcoördinator. We laten recente initiatieven als de CADO – de dagopvang voor mensen met een zorgnood – en het Inloophuis Dementie verder groeien.

- **Gele Doos**

We zetten het initiatief van de Gele Doos verder. Dit is een bewaardoos die belangrijke medische en persoonlijke contactgegevens bevat. Ze wordt bewaard in de deur van de koelkast. Het maakt het voor hulpverleners gemakkelijker om cruciale informatie te verkrijgen en snel en adequaat hulp te bieden op interventies

- **Levenslang wonen in buurten en wijken**

We kiezen voor buurten en wijken met een mix van woontypologieën, zodat mensen niet per se moeten verhuizen als ze groeien naar een andere gezinssamenstelling, maar toch in hun vertrouwde buurt kunnen blijven wonen. We stimuleren de bouw van aanpasbare woningen – ook (sociale) huurwoningen – bij nieuwbouwprojecten. We informeren en sensibiliseren actief alle Turnhoutse burgers over levensloopbestendig bouwen en verbouwen en geven advies.

- **Psychologische ondersteuning**

We voorzien een laagdrempelig, betaalbaar aanbod van psychologische ondersteuning in meerdere stadswijken. We willen hulp- en dienstverlening meer buurtgericht organiseren via vindplaatsen en zitdagen in de wijken. We zien dat veel mensen het Welzijnsonthaal nog niet kennen of dat zich verplaatsen naar deze locatie niet altijd evident is.

- **Dementievriendelijke stad**

We blijven investeren in een dementievriendelijke stad. We breiden de CADO uit indien nodig, we laten het inloophuis dementie verder groeien met activiteiten op vraag en op maat zoals het dementievriendelijk zwemmen, we informeren en sensibiliseren ...

4. Wonen met zorg

- **Kwaliteit Zorggroep Orion moet gegarandeerd blijven**

Turnhoutenaars met een zorgnood moeten die op een warme manier kunnen krijgen. We blijven daarom investeren in het stedelijk zorgbedrijf Orion. We bouwen een vierde dienstencentrum in het oosten van Turnhout dat activiteiten, ontmoeting en diensten zoals maaltijden nabij de mensen daar brengt. We blijven investeren in warme zorg in de assistentiewoningen en woonzorgcentra. Recent, in 2024, nam de Zorggroep de stedelijke crèches over. Vooruit wil Zorggroep Orion voldoende budget garanderen om aan haar bewoners voldoende kwalitatieve en betaalbare zorg te kunnen bieden, of het nu over opvang van onze jongste kinderen gaat, of over warme zorg voor ouderen. Ook de nieuwe werkingen van het dienstencentrum en assistentiewoningen in Niefhout willen we opvolgen. We willen dat Zorggroep Orion ook nieuwe concepten en innovaties opvolgt om de zorg in de kinderopvang, ouderen- en dementiezorg zo warm en professioneel mogelijk te maken. Het vinden en bijscholen van voldoende personeel blijft een uitdaging. Hier maken we werk van. Daarnaast willen wij ook waken over de betaalbaarheid en het openbaar karakter van Zorggroep Orion.

- **Netwerk van woonzorgcentra**

We onderhouden goede contacten met andere woonzorgcentra, zodat we mensen met een nood daar naar kunnen doorverwijzen waar nodig.

- **Geen onderhoudsplicht voor kinderen**

Wanneer ouderen zelf onvoldoende middelen hebben om een verblijf in een woonzorgcentrum te bekostigen, kan het OCMW volgens de wet dit ontbrekende geld vragen aan de kinderen de zogenaamde onderhoudsplicht. Dit is asociaal en onrechtvaardig. De eigen woonst verlaten, is al een zware stap voor ouderen. We gaan dit niet nog meer verzwaren met financiële zorgen. Deze onderhoudsplicht van kinderen ten aanzien van hun ouders is - op voorstel van Vooruit - al sinds 2009 afgeschaft in Turnhout. Turnhoutse ouderen die zelf onvoldoende middelen hebben om hun rusthuisverblijf te betalen, hebben sinds 2009 recht op een bijpassing vanuit het OCMW Turnhout. Dat houden we ook zo.

- **Wonen voor kwetsbare doelgroepen en mensen met een beperking**

We blijven investeren in het netwerk van partners en ondersteunen waar nodig om wonen en zorg op maat te bieden. Denk aan Housing first, denk aan wonen voor mensen met een beperking, denk aan nieuwe initiatieven voor mensen met een zware psychiatrische aandoening of ex-daklozen met een zorgnood.

- **Vakantieopvang voor kinderen met een beperking**

We breiden het opvangaanbod voor kinderen met een beperking uit. Bollewos, de kleinschalige Turnhoutse vakantieopvang voor kinderen met een beperking, werd in 2013 onder impuls van Vooruit opgericht en is momenteel het slachtoffer van zijn eigen succes. De vraag overstijgt het aanbod en het is dan ook nodig om hierin meer te investeren. Dit is in Turnhout erg beperkt in vergelijking met andere gemeenten. Daardoor moeten ouders lang zoeken en soms ver rijden om hun kind naar de vakantieopvang te brengen. Door een groter aanbod dicht bij huis zorgen we voor fijne vakanties voor de kinderen en ontlasten we de ouders en hun zorgnetwerk. Hiervoor blijven we samenwerken met onze gespecialiseerde zorgpartners Muylenberg en Theater Stap.

5. Gespecialiseerde zorg in een sterk ziekenhuis

Het ziekenhuis Turnhout biedt gespecialiseerde zorg aan op een warme manier. Via een stedelijke vertegenwoordiging in het bestuur van het ziekenhuis AZ Turnhout waken we erover dat de gezondheidszorg toegankelijk en betaalbaar blijft voor iedereen. We zorgen er mee voor dat er een volwaardig zorgaanbod blijft nabij onze inwoners en dat er respect is voor de rechten van patiënten, voor diversiteit en voor alle personeelsleden inclusief de artsen. We bewaken dat de taken van het personeel haalbaar zijn en dat de professionele autonomie van de artsen gewaarborgd wordt.

Daarnaast volgen we als Stad ook de voortgang van centralisatie van het AZ Turnhout op 1 locatie (aan de Steenweg op Merksplas) nauw op. We bekijken ook de randvoorwaarden van deze centralisatie, bijvoorbeeld rond bereikbaarheid en dringend medisch vervoer. Als stadsbestuur leggen wij ook contacten met de Vlaamse en Federale overheden om het behoud en/of de uitbouw van gespecialiseerde medische diensten in het AZ Turnhout en in het

Ziekenhuisnetwerk Kempen te verzekeren. Onze Turnhoutenaren en inwoners van de ruime regio moeten goede gespecialiseerde zorg kunnen krijgen dichtbij huis.

Veiligheid

Bij Vooruit Turnhout zetten we ons in voor de veiligheid en het welzijn van al onze inwoners. Een efficiënte en goed uitgeruste politie- en brandweerdienst zijn cruciaal om onze stad veilig en leefbaar te houden. We streven naar een sterke samenwerking tussen deze diensten en de gemeenschap, met oog voor preventie, paraatheid en snelle respons. Daarnaast willen we het veiligheidsgevoel van onze inwoners versterken door te zorgen voor een veilige omgeving waarin iedereen zich beschermd voelt.

1. Versterken en uitbreiden van de Politiediensten

- **Uitbreiden aantal agenten**

We breiden hiertoe ook het aantal agenten uit. In vergelijkbare steden zien we meerdere agenten per aantal inwoners. Deze investering moeten we zeker doen om meer naar de noden van onze stad te kunnen werken.

- **Meer zichtbare aanwezigheid**

We streven naar meer zichtbare aanwezigheid van politieagenten in de wijken om preventief op te treden en de veiligheidsgevoelens van bewoners te versterken.

- **Meer agenten met specifieke functies**

Naast een verhoogde aanwezigheid op straat willen we ook een verhoging van het aantal agenten in andere specifieke functies. Zo kunnen we ook inzetten op nieuwe vormen van criminaliteit, zoals cybercriminaliteit, phishing ....

- **Buurtgerichte Politiezorg**

Invoering van een Buurtgerichte Politiezorg, waarbij agenten regelmatig in contact staan met buurtbewoners om problemen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken. Dit houdt niet enkel de wijkagent in maar ook meer agenten die tijd maken om met burgers te spreken of zelfs met jongeren “een balletje te sjotten”. Dit zorgt ervoor dat er meer respect is naar politie, maar ook dat er vroegtijdig dingen in de kiem kunnen gesmoord worden en ook sneller verwezen wordt naar sociaal werkers bij detectie van problemen.

- **Samenwerking met hulpverlening**

Agenten die tijdens hun werk situaties herkennen die om sociale interventie vragen, kunnen sneller en effectiever doorverwijzen naar sociaal werkers en andere hulpdiensten. Dit zorgt voor een geïntegreerde aanpak bij het aanpakken van sociale problemen in de gemeenschap. We willen dat de politiediensten en de hulpverleningsinstanties elkaars werking kennen en op het terrein samenwerken waar nodig.

- **Training en Ontwikkeling**

We willen investeren in regelmatige training van politieagenten, met nadruk op conflictbeheersing, verslavingsproblematiek en digitale criminaliteit.

- **Continu Professionele Ontwikkeling**

We willen voorzien in een bijscholing van politieagenten om hun vaardigheden en hun kennis van wetgeving en nieuwe politionele methodieken voortdurend te verbeteren.

- **Diversiteit en Inclusie**

Turnhout kent een grote diversiteit, We willen daarom investeren in meer training die agenten helpt om effectief en respectvol om te gaan met verschillende bevolkingsgroepen, met speciale aandacht voor het voorkomen van etnisch profileren.

- **Jeugd- en gemeenschapsrelaties**

We willen programma's opzetten die agenten ondersteunen hoe ze op een positieve manier met jongeren kunnen omgaan, inclusief het opbouwen van vertrouwen en het de-escaleren van situaties. Ook de invoering van een jongeren-agent kan hierbij een meerwaarde zijn.

- **Jongerenagent**

We zullen een jongerenagent aanstellen die zich richt op het opbouwen van een goede relatie met jongeren in de gemeenschap. Deze agent zal actief betrokken zijn bij jeugdactiviteiten, scholen en buurten om vertrouwen te creëren en jongeren te ondersteunen. Door regelmatig contact en betrokkenheid helpt de jongerenagent bij het voorkomen van problemen en biedt hij of zij een aanspreekpunt voor jongeren met vragen of zorgen. Dit versterkt de verbinding tussen jongeren en de politie en bevordert een veilige omgeving voor alle leeftijdsgroepen.

- **Samenwerking met buurten en verenigingen**

We bevorderen de samenwerking tussen politie en lokale

gemeenschappen door het organiseren van buurtbijeenkomsten en veiligheidswerkshops.

2. Uitbreiden en Moderniseren van de Brandweerdiensten

- **Nieuwe technologieën**

We willen investeren in materiaal, moderne technologieën en uitrusting om de effectiviteit en veiligheid van brandweerdiensten te verbeteren.

- **Preventiecampagnes**

We zetten uitgebreide preventiecampagnes bijvoorbeeld rond rookdetectoren op die gericht zijn op brandveiligheid in woningen en bedrijven, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen.

- **Investeren in meer personeel**

We zullen het korps van vrijwillige brandweerlieden ondersteunen en uitbreiden door gerichte wervingscampagnes en opleidingsprogramma's. We willen dit combineren met een toename van beroepspersoneel om de respons en effectiviteit te verbeteren. Als stad Turnhout investeren we in de nodige middelen en faciliteiten om zowel vrijwillige als beroepsbrandweerlieden optimaal te ondersteunen, en we pleiten voor blijvende investeringen op federaal niveau om de capaciteit en efficiëntie van onze brandweerzone te waarborgen.

- **Brandweerkazernes**

We willen onderzoeken of alle brandweerkazernes nog optimaal uitgerust zijn of nood hebben aan renovatie en modernisering. Door strategische plaatsing van brandweerkazernes en efficiënte inzet van middelen willen we ook bekijken of we de responstijd kunnen verbeteren.

- **Dringende medische hulpverlening**

We willen ook meer middelen en meer ondersteuning voor de dringende medische hulpverlening. Deze dienstverlening is de afgelopen jaren exponentieel toegenomen en vormt een steeds zwaardere taak voor onze brandweer. We willen in overleg met de hulpverleningszone en de ziekenhuizen in de Kempen dit aankaarten op het Vlaams en federaal niveau, zodat hier meer geld en ondersteuning voor komt.

3. Verbetering van Veiligheid en Veiligheidsgevoel

- **Omgaan met klachten bij de politie**

We willen ervoor zorgen dat klachten die door inwoners bij de politie worden ingediend serieus worden behandeld. We zetten in op een duidelijk en eerlijk systeem voor het afhandelen van deze klachten, zodat iedereen weet hoe hun klacht wordt behandeld en wat de uitkomst is. Ons doel is om vertrouwen te bouwen en voortdurend te verbeteren.

- **Verlichting en Surveillance**

We verbeteren de straatverlichting en we zetten surveillanc CAMERA's in op strategische locaties om criminaliteit, geweld en vandalisme te ontmoedigen.

- **Preventieve maatregelen**

We behouden preventieve maatregelen zoals gemeenschapswachten/buurtagenten en veiligheidsapplicaties waarmee inwoners direct verdachte situaties kunnen melden. We versterken de BIN – en WIN-netwerken nog verder.

- **Veilige Publieke Ruimtes**

We ontwerpen en onderhouden onze publieke ruimtes met een focus op veiligheid, zoals goed verlichte parken en straten en regelmatig onderhoud om verloedering te voorkomen. Op “hotspots” van zwerfvuil en overlast willen we ook mobiele camera's inzetten om daders te betrappen en af te schrikken.

- **Veiligheidsgevoel versterken**

We zullen campagnes zoals Safer Cities en evenementen organiseren die het veiligheidsgevoel van de inwoners vergroten, zoals informatieavonden over preventieve maatregelen en buurtwachten. Daarnaast zorgen we voor meer zichtbare politie, vooral 's avonds, niet alleen in patrouillewagens maar ook te voet en op de fiets in uniform, wat een enorme meerwaarde biedt voor de veiligheid in de wijken

- **Inzetten op ontmoeting**

Een van de belangrijke oorzaken van het onveiligheidsgevoel is dat mensen hun eigen buurt en hun buren niet meer kennen. Uit onderzoek blijkt dat mensen die actief zijn in hun buurt en er mensen uit hun omgeving kennen, zich veel minder onveilig voelen. We willen dan ook via de bestaande buurt- en wijkwerkingen regelmatig laagdrempelige ontmoetingsmomenten voor alle inwoners van een wijk organiseren. Indien

er geen werking is, zal de Buurtmakerij hierin initiatief nemen. Ook nieuwe wijkbewoners moeten een “onthaalmoment” in hun eigen wijk krijgen.

- **Geen onnodige regeltjes, maar ook geen overlast**

Het Uniform Gemeentelijk Politiereglement (UGP) en de bijbehorende gemeentelijke administratieve sancties (GAS) willen we constant evalueren en bijsturen. Wij kunnen ons niet vinden in een beleid waarbij grote groepen collectief gestraft worden voor de overlast die door individuen veroorzaakt wordt. Vooruit wil vooral maatregelen in het UGP om individuele onruststokers te bestraffen.

4. Crisisbeheersing en Rampenplanning

- **Rampenplannen**

We willen een regelmatige actualisatie en oefening van gemeentelijke rampenplannen om voorbereid te zijn op mogelijke noodsituaties.

- **Burgerparticipatie**

We betrekken burgers bij rampenplannen door middel van voorlichtingscampagnes en trainingen in eerste hulp en zelfredzaamheid.

- **Samenwerking met hulpdiensten**

We versterken de samenwerking tussen politie, brandweer en andere hulpdiensten voor een gecoördineerde aanpak bij crisissituaties.

5. Preventie

- **Belang van preventie**

We willen voldoende inzetten op preventie. Als dit niet gebeurt, dreigen groepen mensen op een zijspoor van de samenleving terecht te komen. Sociale mobiliteit bevorderen door in te zetten op onderwijskansen, voldoende vrijetijdsaanbod, voldoende ruimte voor kinderen en jongeren om te spelen, uit te gaan ... blijft voor ons de eerste sleutel om succesvol te werken aan een veilige stad. We willen dan ook blijven investeren in straathoekwerk, outreachend werken, projecten inzake drugspreventie, buurtsport, Youth-at-risk, Arktos, buurtgericht jeugdwerk, Alternatieve Gerechtelijke Maatregelen ...

- **Ingrijpen tegen pestgedrag**

Vooruit wil blijven inzetten op het tijdig detecteren en uiteraard ingrijpen bij

alle vormen van pestgedrag in alle delen van de samenleving, of het nu op school is, op straat of op sociale media.

Vooruit Turnhout streeft naar een stad waar veiligheid en vertrouwen hand in hand gaan. Door te investeren in onze politie- en brandweerdiensten en de samenwerking met de gemeenschap te versterken, bouwen we aan een veiliger en veerkrachtiger Turnhout. Samen zorgen we ervoor dat iedereen zich beschermd en ondersteund voelt.

Natuur & klimaat

Turnhout is één van de groenste steden van Vlaanderen. Niet alleen beschikt onze stad over prachtige natuurgebieden aan de rand van de Stad, ook in de Stad zelf zijn nog heel wat groene plekjes. Al zitten die helaas vaak verstopt achter muren en worden ze bedreigd door bouwwoede. We willen de natuurpracht op wandelen en fietsafstand van onze stad koesteren, en tegelijk de groene plekjes in de Stad bewaken en verbeteren. Dat komt de leefbaarheid ten goede, maar is tegelijk erg belangrijk in de strijd tegen klimaatverandering en voor het herstellen van de natuur.

De opwarming van het klimaat is één van de grootste uitdagingen van onze tijd. Die strijd moet op alle niveaus worden gevoerd. Ook in Turnhout moeten we alles op alles zetten om de opwarming maximaal te beperken, en ons te wapenen tegen de gevolgen die we jammer genoeg nu al voelen. We voeren de duurzaamheidsacties uit het Burgemeestersconvenant die werden uitgewerkt in het Klimaatplan dan ook uit. We doen dit op een doordachte en sociale manier. Want enkel zo kan ons klimaatbeleid slagen. We zorgen ervoor dat iedereen de vruchten kan plukken van de inspanningen die we samen leveren. We voorkomen dat de kosten van de transitie afgewenteld worden op de gewone mensen. Wij willen dat de breedste schouders de zwaarste lasten dragen en de grootste vervuilers de grootste inspanningen leveren. Zo creëren we een draagvlak en een sociaal rechtvaardige transitie waar iedereen voordeel bij heeft. Want enkel zo zal ons klimaatbeleid slagen. Wij gaan voor collectieve oplossingen, op vlak van mobiliteit, energie en leefmilieu. Want het Turnhout van de toekomst maken we samen.

1. Natuur rond de Stad

- **Onze mooie natuurgebieden versterken en toegankelijk maken**

Ze maken Turnhout uniek als centrumstad in het groen. Wij blijven ons daar voor engageren en ook samen met partners als Natuurpunt, Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete ... bekijken welke bovenlokale subsidielijnen we kunnen aangrijpen om onze mooie natuur de komende jaren verder te versterken. Dat het Nationaal Park er (nog) niet gekomen is, is een jammere zaak. Want dat had zowel naar versterking als naar promotie van onze waardevolle natuur heel wat kansen in zich. Maar dat wil niet zeggen dat

we de unieke natuurwaarde rondom onze stad niet verder kunnen uitbouwen en in de picture kunnen zetten. Laat ons dat vooral samen doen, en in symbiose met duurzame landbouwvoering. Het is voor ons belangrijk dat natuurgebieden zo maximaal mogelijk publiek toegankelijk zijn, zodat iedereen – uiteraard steeds met respect – van onze topnatuur kan genieten.

- **Strijd tegen invasieve exoten**

We zetten de strijd tegen invasieve exoten voort. Niet enkel in de grote natuurgebieden maar ook in de Stad. Dat kan onder meer door slimmer na te denken over de aanplanting en het beheer van openbaar groen. Specifiek in de bijzonder waardevolle Natura 2000-gebieden blijft de bestrijding van invasieve exoten (zowel fauna als flora) een belangrijke prioriteit om de doelstellingen te kunnen behalen.

- **Geen vrachtverkeer door het Vennengebied**

Daarnaast blijven we strijden tegen het toegenomen vrachtverkeer op de N119 die door het Turnhouts vennengebied snijdt. Dat is een bedreiging voor de natuur in het Turnhouts vennengebied, zorgt voor extra (vracht-)verkeer op de Turnhoutse Ring en is bovendien ook levensgevaarlijk voor trage weggebruikers, aangezien er nog steeds geen afgescheiden fietspaden zijn. Er moet zo snel mogelijk een oplossing komen voor de fietspaden, maar ook een kilometerheffing voor vrachtwagens moet wat ons betreft worden overwogen. Eén van de redenen dat het vrachtverkeer is toegenomen, is immers dat het vrachtvervoer andere routes zoekt om routes te vermijden waar men wél moet betalen.

2. Natuur en groen in de Stad

- **We koesteren de bestaande groene plekken in de Stad**

We willen de nog resterende groene plekken in de Stad zo maximaal mogelijk behouden en publiek toegankelijk maken (want nu zitten te veel groene ruimtes in de Stad nog verstopt achter muren). Maar tegelijk willen we uiteraard ook vermijden dat er te veel nieuwe woonlobben aan de Stadsrand worden aangesneden. Dat is geen eenvoudig evenwicht. Zelfs bij een weigering kan er nog steeds toch een goedkeuring volgen in beroep... Ook de nieuwe regels rond planbaten/planschade van de

Vlaamse regering helpen ons niet vooruit. Eigenaars vergoeden tegen de actuele marktwaarde, in plaats van de geïndexeerde aankoopwaarde, maakt het voor lokale besturen enorm moeilijk om de open ruimte te beschermen. Zo wordt speculatie op gronden beloond en de uitvoering van de bouwshift bemoeilijkt.

- **We vergroenen de binnenstad**

We willen de binnenstad ook vergroenen, bijvoorbeeld door te kijken of we parking Muylenberg ondergronds kunnen brengen om het bovenliggende plein te vergroenen en door kansen te grijpen, zoals bij de GO-site ten noorden van de Grote Markt. We stellen ook een plan op om straten en wijken in de binnenstad te vergroenen. Vooral in oudere stadswijken is er weinig groen aanwezig.

- **We doen dat samen**

Ook burgers hebben veel mogelijkheden om mee de Stad te vergroenen. De Stad kan hen daarbij ondersteunen door bijvoorbeeld tegelwippen/geveltuintjes te stimuleren. We zetten ook, in samenwerking met buurten en wijken, acties op om voortuintjes te ontharden en tegelijk de straat te vergroenen en organiseren klimaatcafés om mensen te inspireren zelf actie te ondernemen.

- **Kwalitatief openbaar domein in duurzame nieuwe wijken**

Door in gesprek te gaan met ontwikkelaars kunnen nieuwe ontwikkelingen veel kwalitatiever worden vormgegeven. Kijk maar naar de nieuwe wijken in het noorden van de Stad. Zonder tussenkomst van de Stad hadden we daar wellicht de elfendertigste traditionele verkaveling gekregen met allemaal aparte kavels en zonder veel kwaliteitsvol openbaar groen. Dat is nu helemaal anders. In nieuwe woonwijken willen we nog meer de duurzame kaart trekken. Er wordt een shift gemaakt van private tuinen naar gedeeld openbaar domein. De privétuinen zullen wat kleiner worden en het groen in het openbaar domein zal groter en kwalitatiever worden. De aanleg van dat openbaar domein moet voor ons steeds ten laste van de ontwikkelaar komen, maar moet wel in overleg met de Stad gebeuren. Die staat nadien immers in voor het onderhoud.

- **Uitzondering in activeringsheffing voor (openbaar!) groen**

We willen ook bekijken of we een extra uitzonderingsgrond kunnen voorzien in de activeringsheffing. Afgelopen legislatuur stelden we, op ons voorstel,

reeds het aan het woonperceel aangrenzende perceel vrij, omdat dat meestal als uitbreiding van de tuin fungeert. De strijd tegen speculatie blijft voor ons een belangrijke strijd om de dure woonprijzen tegen te gaan. Maar een vrijstelling, onder voorwaarde dat de onbebouwde gronden publiek toegankelijk worden gemaakt en worden aangeplant als stedelijk bosje of groen speelplein, is zeker het overwegen waard. Vooral in de binnenstad is daar veel nood aan.

3. Tegengaan van wateroverlast, droogte en hitte-eilanden

- **Ambitieuze normen rond ontharding, vergroening en klimaatbestendigheid**

We moeten echt verblauwen en vergroenen. Zeker in nieuwe wijken is daar terecht veel aandacht voor. In oudere wijken wordt de openbare ruimte nog te vaak ingenomen door beton en auto's. Dat moet anders voor Vooruit. Mensen zijn veel gelukkiger als ze regelmatig tijd kunnen doorbrengen in de natuur of kunnen verpozen in een groene oase in de Stad dan wanneer ze alleen door straten met beton en bakstenen kunnen wandelen. Daarom pleiten we voor een ambitieus en sociaal- rechtvaardig klimaatbeleid dat iedereen mee krijgt en ervoor zorgt dat elke burger een bos of natuurgebied binnen wandelafstand heeft. Dat willen we doen door ambitieuze normen op te leggen rond ontharding, vergroening en klimaatbestendigheid van nieuw openbaar domein. Uiteraard is het dan wel van belang om op te volgen dat die voorwaarden ook effectief worden nagevolgd.

- **Actief ontharden, bebossen en vergroenen**

Maar anderzijds willen we ook zelf investeren en actie ondernemen waar kan: We denken aan gronden aankopen voor bebossing, het vergroenen van straten en pleinen, het ontharden van openbaar domein ... Ook de Grote Markt verdient wel wat extra groen. Ook in bestaande wijken willen we bekijken hoe we kunnen ontharden en vergroenen en opnieuw de broodnodige ruimte voor water kunnen voorzien. De recente aanplant van het nieuwe stadsbos in het westen van de Stad, is één van de maatregelen die we namen om voor meer groen te zorgen en zo ook het hitte-eiland effect tegen te gaan en onze stad klimaatrobuust te maken. Recent werden er door de Stad ook een aantal groengebieden aangekocht in de

omgeving van Wieltjens en Heizijde. Zo kunnen we ze behouden als groengebied of eventueel omvormen tot bos. Als er zich dergelijke opportuniteiten voordoen, willen we hierop blijven inzetten door groengebieden aan te kopen en ze te bewaren voor de toekomst.

- **Investeren in rioleringen en bufferbekkens**

De voorbije jaren kregen we ook in onze stad te maken met wateroverlast. Daarom zijn investeringen in rioleringen en bufferbekkens enorm belangrijk. Voor ons moet hier, ondanks de inspanningen van de voorbije jaren, echt nog een tandje bijgestoken worden. Daarnaast is het beheer van ons water ook een kwestie van zuinig en duurzaam gebruik. Wij willen dan ook een stadsbreed 'waterplan', waarbij alles van rioleringen tot hergebruik van regenwater tot bouwvoorschriften van nieuwe woningen afgetoetst wordt aan duurzaamheidscriteria.

4. Vrijwaring van de Aa-vallei

In ons programma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 beloofden we dat we de Aa-vallei zouden herbekijken. We zijn dan ook tevreden dat de Aa-vallei maximaal zal worden gevrijwaard van bebouwing. We willen het gebied behouden voor de natuur en waterbuffering, maar wel (gedeeltelijk) publiek toegankelijk maken. We dringen er bij de Vlaamse regering op aan om de Aa-vallei toe te voegen aan de lijst waterrijke openruimtegebieden (WORG). Zo blijft ze gevrijwaard van bebouwing en voor de eigenaars van die gronden is dit ook belangrijk naar compensatie toe.

5) Duurzame energie en burgerparticipatie

- **20% burgerparticipatie in duurzame energieprojecten**

Turnhout vervulde de voorbije jaren een pioniersrol op vlak van burgerparticipatie en duurzame energie. We waren de eerste stad die er in slaagde om 20% burgerparticipatie te verplichten in elk windmolenproject. Zo kan ook wie zelf geen plaats heeft voor zonnepanelen op het dak investeren in duurzame energie. We blijven inzetten op deze initiatieven en kijken, samen met industriële partners en ruimtelijke ordening, naar bijkomende opportuniteiten voor burgerparticipatie in groene energie.

- **Collectieve investeringen in renovaties**

Het zijn de zwaksten in onze maatschappij die in de huizen wonen van de slechtste kwaliteit en met de hoogste energiefactuur opgezadeld blijven. Terwijl zij net het meeste nood hebben aan betere isolatie en duurzame verwarming. Bovendien leveren aanpassingen in deze woningen van de laagste kwaliteit het snelst en het meest op, zowel voor het verlagen van de energierekeningen als voor het halen van de klimaatdoelstellingen. Toch blijft renovatie juist hier het meest achterwege. Omdat ze de investering niet kunnen dragen, of omdat ze huren en de eigenaar de investering niet wil/kan doen. We pleiten er dan ook voor om vanuit de Stad (eventueel via partners) duurzame renovatieprojecten op te zetten in verschillende wijken, waar mensen op kunnen intekenen. We geven daarom de opdracht aan Team Wonen & Energie van Kordia om ook trajecten aan te gaan met verhuurders van bijvoorbeeld verouderde appartementen, om groepsrenovaties in buurten te begeleiden ... We willen dat de investeringen geprefinancierd worden door de distributienetbeheerder, waardoor mensen nadien op lange termijn en in stukjes hun investering kunnen terugbetalen door hun verlaagd gebruik. Door alle renovaties samen aan te pakken, kunnen de werfzones ook samen worden georganiseerd en beperkt in de tijd. En het maakt de investering uiteraard ook een pak goedkoper. Door mensen te ontzorgen, nemen we ook de drempels zo veel mogelijk weg. Nogmaals: we komen er alleen als we het samen doen.

- **Renoveren en collectieve energieoplossingen**

We zorgen ervoor dat ook mensen en gezinnen met minder centen mee kunnen met klimaatmaatregelen en de gunstige effecten op de energiefactuur van renovaties. We stimuleren Woonboog ook om in te zetten op de plaatsing van duurzame energetische oplossingen zoals de uitrol van zonnepanelen op hun sociale huurwoningen, zodat sociale huurders hier ook van kunnen genieten. Renovatie is vaak complex. Wij blijven zitdagen in buurten en wijken organiseren en behouden de renovatiecoach die advies op maat geeft en het proces begeleidt bij renovaties van oudere woningen.

- **Warmtenetten en diepe geothermie**

Ook op vlak van warmtenetten en diepe geothermie staken we onze nek uit. Als we écht naar een klimaatneutrale regio willen, moeten we de komende jaren de volgende stap zetten. Een eerste diepe geothermische boring in

onze stad zorgt voor minder uitstoot en kan echt de omslag naar een klimaatneutrale stad betekenen.

5. Korte keten en duurzame landbouw

Industriële massa-landbouw is moeilijk verenigbaar met een duurzaam landbouwbeheer. Het belast onze bodem, onze natuur én het buit onze landbouwers uit. Ook de consument in de winkel krijgt een minder kwalitatief product voor een hogere prijs. Afgezien van de grote agro-industrie wordt echt niemand beter van grootschalige industriële landbouw. Dit moet voor ons anders. Duurzaam, lokaal geproduceerd biologisch voedsel is beter voor het milieu, beter voor de boer, gezonder en vaak gewoon ook lekkerder. Daarom is het belangrijk dat de Stad blijft inzetten op een beleid dat duurzame voeding faciliteert: door samen te zitten met landbouwers en op zoek te gaan naar win-win oplossingen, door mensen aan te sporen om te gaan 'samentuinen', door volkstuintjes te blijven faciliteren, door mensen bewust te maken van de voordelen van composteren, door voedselverspilling tegen te gaan en door korte keten-producten te promoten.

7. Een duurzame stad maken we samen

De Stad kan haar duurzaamheidsinspanningen niet alleen behalen. Bedrijven, burgers en de Stad zullen samen aan dezelfde kar moeten trekken. Iedereen kan zijn steentje bijdragen en de vruchten plukken van die inspanningen. Heel wat individuen, organisaties en ondernemers in onze stad ontplooiën waardevolle initiatieven om onze stad te verduurzamen. De Stad kan die initiatieven nog meer dan nu bundelen, ondersteunen en trachten te verbinden. We blijven ook de klimaatcafés organiseren. En uiteraard moet de Stad haar voorbeeldrol ten volle opnemen, ten aanzien van haar eigen burgers en ondernemingen, maar ook als dé centrumstad in de regio. Onder meer door in aanbestedingen aandacht te hebben voor duurzaamheid en korte keten, door de eigen gebouwen verder te verduurzamen en de eigen verplaatsingen verder te vergroenen.

8. Neen tegen sluikstorten!

Sluikstorten is asociaal. Het zorgt voor een verloederde aanblik van onze stad. We blijven het dan ook met alle middelen tegengaan.

- **Preventief: blijven sensibiliseren**

We kunnen de regels omtrent afval niet genoeg herhalen. Een preventieve aanpak, waarbij we samen met IOK afvalbeheer alle mogelijke middelen (informatiebrochures, pictogrammen, campagnes ...) inzetten om burgers te informeren, staat voor ons centraal.

- **Extra inzet van stadspersoneel**

Het stadspersoneel doet heel erg haar best om de Stad proper te houden. Dagelijks zijn ze op pad om sluikstorten op te ruimen. Toch zal er nog extra moeten worden geïnvesteerd, om de strijd tegen zwerfvuil nog verder op te voeren.

- **Leve de zwerfvuilverwilligers** ❤️

In zowat alle buurten van onze stad gaan buurtbewoners zelf op pad met een prikker en een witte zak. Onze oprechte dank aan al deze vrijwilligers, die samen-stad-maken dagelijks/wekelijks in de praktijk brengen. We willen onze zwerfvuilverwilligers blijven ondersteunen.

- **Sluikstorters hard aanpakken**

Wie sluikstort, mag van ons hard worden aangepakt. Daarom willen we nog meer inzetten op het betrappen van daders, onder meer via extra mobiele camera's. De boete mag voor ons ook omhoog. Sluikstorten is echt asociaal.

Ruimtelijke ordening

Hoe organiseren we een gemeente/stad? Dat is één van de basisvragen voor elk gemeentebestuur. Hoe stemmen we alles wat onze inwoners, bedrijven, scholen, bezoekers ... nodig hebben op elkaar af?

Om dit te doen, is een goed beleid inzake ruimtelijke ordening noodzakelijk. De ruimte is immers beperkt.

1. We hanteren duidelijke parameters en criteria voor stadsplanning

- **In kaart brengen van de de ruimte**

We willen een inventaris maken van alle nog braakliggende gebieden in onze stad, ongeacht hun functie. Ook gronden en gebouwen die een andere invulling kunnen krijgen, willen we duidelijk in beeld brengen. We maken vervolgens een stadsbreed plan met een inschatting van de mogelijke bestemmingen van deze gronden en gebouwen. Op basis van dit plan kunnen we dan als stadsbestuur onderhandelen met de diverse eigenaars.

- **In kaart brengen van onze inwoners**

We willen ook de demografische cijfers en cijfers over groene ruimte, speelvoorzieningen ... naast dit plan leggen. Waar wonen er oudere mensen, waar wonen er veel kinderen? Waar is er veel groen of net heel weinig groen? Waar zijn al nieuwe woningen gepland? Deze gegevens willen we in kaart brengen en blijvend monitoren.

- **Voorzieningen op buurtniveau**

Op basis van dit plan en de andere gegevens zullen we bekijken waar we wat moeten doen. Welke voorzieningen moeten we waar bouwen zoals bijvoorbeeld een dienstencentrum of een crèche? Is er nood aan meer groen in bepaalde wijken? Het is de taak van de Stad om erover te waken dat bij nieuwe bouwprojecten ook aandacht wordt besteed aan voorzieningen op buurtniveau. Een buurtwinkel, een bakker, kinderopvang ... maar ook sociale voorzieningen zoals een dienstencentrum of een groepspraktijk van huisartsen zijn daar goede voorbeelden van.

- **Duidelijke criteria voor de locatie**

Nieuwe projecten moeten rekening houden met de doelgroep waarvoor ze

gebouwd worden. Zo willen we geen assistentiewoningen voor ouderen tussen de weiden, waar er geen basisvoorzieningen zijn en de bereikbaarheid nihil is. We willen op basis van een aantal duidelijke criteria komen tot een plan waarin duidelijk is welke woonvormen voor specifieke doelgroepen we waar (on)wenselijk achten. We willen ook voorkomen dat in woonwijken met gewone rij-bebouwing plots losbouw-huizen of hoge appartementsblokken worden opgetrokken. Als op een bepaald moment wordt vastgesteld dat er meer of minder nood is aan een bepaald type van woonst, moet ook de visie bijgesteld worden.

- **Voorwaarden voor projectontwikkelaars**

Bij grotere projecten zal de Stad altijd voorwaarden opleggen waaraan de bouwheren moeten voldoen. Dit kan gaan over groenvoorzieningen, afvalstraten, parkeren, etc. Daarnaast blijven wij voorstander van de verplichting om 15% sociale woningen te voorzien bij grote bouwprojecten.

- **Levenslang bouwen en wonen**

Bij nieuwe woonprojecten willen we dat woningen of appartementen zoveel mogelijk aan de normen van 'levenslang wonen' voldoen. Ook het openbaar domein errond moet leeftijdsvriendelijk en kindvriendelijk ingericht worden. We bekijken of we dit in een stedenbouwkundige verordening kunnen vastleggen.

1. Behoud van en meer groene ruimte in Turnhout

- **Meer groene ruimte creëren**

Sommige wijken, vooral in het centrum van Turnhout zijn volledig volgebouwd, met zeer weinig groene ruimte. Om het gebrek aan groene ruimte in het stadscentrum te verhelpen, willen wij overwegen om kwalitatief slechte of langdurig leegstaande woningen en gebouwen op te kopen om deze vervolgens te slopen en meer groen aan te leggen. Ook braakliggende terreinen kunnen - tijdelijk of permanent - als openbaar groen ingericht worden.

- **Meer groen in het openbaar domein**

In nieuwe woonwijken willen we nog meer de duurzame kaart trekken. In plaats van afzonderlijke bouwkavels met losstaande woningen waarbij telkens aparte aansluitingen voor nutsvoorzieningen moeten worden voorzien, wordt er steeds meer compact en aansluitend gebouwd. Dat

heeft ook gevolgen voor het openbaar domein. Er wordt een shift gemaakt van private tuinen naar gedeeld openbaar domein. De privétuinen zullen kleiner worden en het groen in het openbaar domein zal groter worden. De aanleg van dat openbaar domein moet voor ons steeds ten laste van de ontwikkelaar komen, maar moet wel in overleg met de Stad gebeuren. Die staat nadien immers in voor het onderhoud.

- **Natuurgebieden behouden**

We willen het behoud en de verdere uitbreiding van de natuurgebieden in het noorden en zuiden van Turnhout maximaal verzekeren. Ook het project Nationaal Park krijgt onze steun. Het behoud van een goed evenwicht met bewoning en vooral landbouw in die gebieden is wel een essentiële voorwaarde voor ons. Net zoals de toegankelijkheid van de natuurgebieden voor iedereen. Het mogen geen afgesloten stadsdelen worden, waar enkel een select clubje mensen nog mag komen.

- **Bijkomende bossen**

De afgelopen jaren zijn er al wat openbare bossen bij gekomen door aanplanting of aankoop door de Stad. We willen bekijken waar er nog kansen liggen om meer bossen te voorzien of te behouden.

2. een openbaar domein (her-)aanleggen voor iedereen

- **Meerjarenplanning voor heraanleg**

We stellen een realistische meerjarenplanning op voor de (her-)aanleg van voetpaden, fietspaden en wegen, waarbij er elk jaar straten worden heraangelegd, zodat deze veiliger en toegankelijker worden. Deze meerjarenplanning behelst ook het opwaarderen van het rioleringsstelsel en de openbare verlichting. In deze planning waken we erover dat we straten geen twee keer op korte tijd open breken. Hetzelfde geldt overigens voor maatschappijen voor nutsvoorzieningen. Het stadsbestuur zal geen vergunningen meer toekennen waarbij naar willekeur straten worden opgebroken.

- **Openbaar domein dat uitnodigt om te ontmoeten, en dat niemand uitsluit**

We werken aan openbaar domein dat uitnodigt om te ontmoeten. We hebben daarbij ook aandacht aan veiligheid, leefbaarheid en voor hoe verschillende groepen openbaar domein beleven en gebruiken,

bijvoorbeeld meisjes en vrouwen. Denk aan het vermijden van smalle doorgangen of donkere hoekjes en tunnels. Het verlichtingsplan wordt afgestemd op het veiligheidsgevoel. Bij het beoordelen van vergunningen van grote projecten en openbaar domein wordt er getoetst aan veiligheid(sgevoel). Dit zorgt voor betere projecten en een openbare ruimte met een groter veiligheidsgevoel.

- **Zilverroutes & Zitbanken**

We rollen het netwerk van 'Zilverroutes' verder uit. Dit zijn veilige routes, met voldoende zitbanken, die het stadshart en buurten met elkaar verbinden. Zitbanken nodigen uit tot ontmoeten en laten toe om even te rusten onderweg. Bij de herinrichting van straten en pleinen houden we rekening met de noden en wensen van de senioren en personen met een beperking.

3. Wateroverlast tegengaan en duurzaam watergebruik

- **Stadsbreed Waterplan**

De voorbije jaren kregen we ook in onze stad te maken met wateroverlast. Daarom zijn investeringen in rioleringen en bufferbekkens enorm belangrijk. Voor ons moet hier, ondanks de inspanningen van de voorbije jaren, echt nog een tandje bijgestoken worden. Daarnaast is het beheer van ons water ook een kwestie van zuinig en duurzaam gebruik. Wij willen dan ook een stadsbreed 'waterplan', waarbij alles van rioleringen tot hergebruik van regenwater tot bouwvoorschriften van nieuwe woningen afgetoetst wordt aan duurzaamheidscriteria.

4. de economie ondersteunen tewerkstelling creëren

- **Industriegronden voor industrie en tewerkstelling**

Het grondgebied van Turnhout kent ook behoorlijk wat tewerkstelling. We willen blijven inzetten op het behouden en aantrekken van bedrijven en dus tewerkstelling in onze stad. De schaarse beschikbare industriegrond willen we dan ook voorbehouden voor industriële activiteiten. In het verleden werden ook niet alle industriegronden optimaal benut en liggen er vaak hele stukken onbenut. We willen in overleg met de betrokken werkgevers bekijken of we hieraan iets kunnen doen.

- **Centrum versus stadsrand**

Wij waren tegenstander van de komst van grote winkelcomplexen in de Stadsrand. Ook nu vinden wij het de taak van de Stad om vooral te investeren in de economische leefbaarheid van onze binnenstad. We willen hierbij inzetten op ondersteuning van innovatieve en startende lokale ondernemers. Wij willen hiervoor projecten zoals bijvoorbeeld 'The Box' opzetten. We willen ook startende en succesvolle ondernemingen in de verf zetten via de stedelijke communicatiekanalen. We willen in samenwerking met de lokale horeca en de cultuursector ook voldoende beleving in het kernwinkelgebied van onze stad creëren. Aan de Stadsrand willen we vooral winkels aantrekken die zeer grote ruimtes nodig hebben of die vanwege de aard van hun producten veel logistiek nodig hebben.

5. Focus op een aantal specifieke locaties

● **Ziekenhuis op 1 campus**

Het ziekenhuis heeft de keuze gemaakt om haar werking te centraliseren op de campus Sint-Jozef aan de Steenweg op Merksplas. Dit heeft uiteraard consequenties. Aan de site Sint-Jozef zal het vooral de mobiliteit en bereikbaarheid voor patiënten, personeel en bezoekers zijn die in overleg met het Vlaams Gewest en De Lijn moet bekeken worden. Wanneer het ziekenhuis op 1 campus komt en er ruimte vrijkomt, willen we op de site Sint-Elisabeth minstens een gedeelte voorbehouden voor meer groen, sport- en spelfaciliteiten.

● **De Aa-vallei**

Voor de Aa-vallei willen we verder werken op de nota van de voormalige Vlaamse bouwmeester. We willen het gebied behouden voor de natuur en waterbuffering, maar wel (gedeeltelijk) publiek toegankelijk maken. We dringen er bij de Vlaamse regering op aan om de Aa-vallei toe te voegen aan de lijst waterrijke openruimtegebieden (WORG). Zo blijft ze gevrijwaard van bebouwing en voor de eigenaars van gronden daar is dit ook belangrijk naar compensatie toe.

● **GO! in de Begijnenstraat**

De Stad kocht ook de site van het GO! In de Begijnenstraat. Wij willen hiervoor een sociale invulling, waarbij er naast wonen zeker ook plaats is

voor groen, cultuur en beleving met onder andere een speelplein en een verbinding met het Taxandria-museum.

Mobiliteit

De afgelopen jaren liep de meerjarenplanning voor de heraanleg van voetpaden, fietspaden en wegen vertraging op. Wel werd in zo goed als de hele stad een zone 30 voor gemotoriseerd verkeer ingevoerd. Ook werden er fietsstraten ingericht in de binnenstad. Toch blijft er veel werk op de plank liggen. We willen de volgende legislatuur dan ook zwaar inzetten op de heraanleg van de Turnhoutse stoepen, fietspaden en straten.

Het verkeer - letterlijk en figuurlijk - in goede banen leiden, is en blijft een uitdaging voor elke stad of gemeente. Turnhout is daar zeker geen uitzondering op. We willen een verkeersveilige stad voor alle weggebruikers, waarbij het STOP-principe hanteren. We geven achtereenvolgens voorrang aan Stappers, Trappers, Openbaar vervoer en dan Privévervoer. We willen prioritair onze wegen veiliger maken voor kinderen, die veilig naar huis, naar school, naar de jeugdbeweging ... moeten geraken.

- **Heraanleg van straten en stoepen is dé prioriteit**

Wij willen een realistische meerjarenplanning voor de (her-)aanleg van voetpaden, fietspaden en wegen opmaken, waarbij er elk jaar straten worden heraangelegd, zodat deze veiliger en toegankelijker worden. Deze meerjarenplanning behelst ook het opwaarderen van het rioleringsstelsel. We gaan straten geen twee keer op korte tijd open breken. Voor ons is dit dé prioriteit voor de volgende legislatuur en wij willen fors investeren in straten en stoepen.

- **Aandachtspunten bij een heraanleg**

Bij de heraanleg worden bij voorkeur voet- en fietspaden gescheiden van de weg voor gemotoriseerd verkeer. Op regelmatige afstand moeten ook verlaagde opstappen van de voetpaden aangebracht zijn, zodat deze toegankelijk zijn voor o.a. rolstoelgebruikers, kinderwagens, etc. Fietsers en voetgangers worden best van elkaar gescheiden. Kasseistraten moeten nu echt volledig verdwijnen uit onze stad. We willen onze straten verkeersveiliger maken voor elke weggebruiker, maar zeker voor kinderen en senioren. Bij een heraanleg hebben we uiteraard ook aandacht voor de beleving van de straat met ruimte voor zitbanken, ontmoeten en openbaar groen.

- **Onderhoud van het openbaar domein**

Straten en groen aanleggen is een zaak, het goed onderhouden is een tweede. Vooruit wil volop inzetten op het goed onderhoud van het openbaar domein in onze stad. We willen gaten in straten, fiets- en voetpaden nog sneller herstellen. Het openbaar groen moet beter onderhouden worden in alle Turnhoutse wijken. We voeren ook de strijd tegen zwerfvuil en sluikstorten via het plan Netheid verder op. Om het openbaar goed te onderhouden willen we investeren in de aanwerving van het nodige personeel.

- **Zilverroutes & Zitbanken**

We rollen het netwerk van 'Zilverroutes' verder uit. Dit zijn veilige routes, met voldoende zitbanken, die het stadshart en buurten met elkaar verbinden. Zitbanken nodigen uit tot ontmoeten en laten toe om even te rusten onderweg. Bij de herinrichting van straten en pleinen houden we rekening met de noden en wensen van de senioren en personen met een beperking.

- **Autoluwe woonwijken**

In de woonwijken willen wij de zone 30 behouden en willen we doorgaand verkeer zoveel mogelijk weren. Vooral kinderen en senioren moeten zich in hun woonwijken veilig kunnen verplaatsen. We willen inzetten op mobiliteitskamers zodat er voor elke wijk een veilig verkeersplan is. In deze mobiliteitskamers kunnen kinderen zich vanaf hun woning overal zelfstandig en veilig verplaatsen. In elke mobiliteitskamer zijn er ook voorzieningen voor kinderen en jongeren aanwezig en er zijn zo veel mogelijk straten zo autoluw dat ze bespeelbaar zijn.

- **Fietspaden en fietsstraten**

Wij geven de voorkeur aan de aanleg van echte fietspaden, waar dit mogelijk is. In tweede instantie kunnen ook fietsstraten voor ons, maar bij de invoering van deze fietsstraten moet de hele weginfrastructuur aangepast zijn of worden aan dit concept. Enkel met verf fietsen op het wegdek schilderen is ruim onvoldoende.

- **Handhaving van de verkeersregels**

Verkeersregels worden helaas niet altijd gevolgd. We zetten in op sensibilisering, maar ook op controle. De zone 30 in de binnenstad geldt voor iedereen, ook voor speedpedelecs en steps. En moet indien nodig door snelheidscontroles afgedwongen worden. Hetzelfde geldt voor de regels in fietsstraten.

- **Een autoluwe binnenstad**

Wij pleiten niet voor een autoloze binnenstad, maar wel voor een autoluwe binnenstad waar bezoekers snel een plaatsje in een van de parkings kunnen vinden en bewoners zoveel mogelijk gestimuleerd worden om op een duurzame manier naar de binnenstad te komen. Dat kan door de fietsvoorzieningen te verbeteren en autoverkeer te ontmoedigen. Op termijn willen wij bepaalde centrumstraten ook busvrij, in het bijzonder de Gasthuisstraat. We willen bekijken of het mogelijk is om kleinere stadsbusjes met een aantal vastgelegde routes in te voeren. We willen uiteraard ook de zone 30 behouden.

- **Parkeerbeleid niet voor de winst**

Het parkeerbeleid in onze stad moet een middel zijn om het parkeren in onze stad te reguleren, niet om veel geld in de Stadskas te krijgen of om een privéfirmawinst te laten maken. Vooruit wil dan ook dat de lokale politie alle parkeercontroles op zich blijft nemen.

- **Betaalbaar parkeren**

Parkeertarieven en de diverse kaarten (bewoners, verzorgers ...) moeten betaalbaar blijven. Buurtbewoners moeten in hun eigen buurt een plaats kunnen vinden. Daarnaast willen we ook ruimte voor deelwagens en laadpalen voor elektrische wagens op meer plaatsen in de Stad.

- **Meer fietsenstallingen**

Vooruit wil meer en betere fietsenstallingen in de Stad, waarbij er ook ruimte moet voorzien worden voor nieuwe modellen zoals bakfietsen en e-bikes - inclusief laadpalen voor de e-bikes. De Vervoersregio Kempen voert een systeem van deelfietsen in. Ook hier zullen we plaats voor moeten voorzien. Voor de winkelende bezoeker zullen we de fietsenstallingen in de diverse parkings beter bekend maken.

- **Geen vrachtverkeer door het Vennengebied**

Daarnaast blijven we strijden tegen het toegenomen vrachtverkeer op de N119 die door het Turnhouts vennengebied snijdt. Dat is een bedreiging voor de natuur in het Turnhouts vennengebied, zorgt voor extra (vracht-)verkeer op de Turnhoutse Ring en is bovendien ook levensgevaarlijk voor trage weggebruikers, aangezien er nog steeds geen afgescheiden fietspaden zijn. Er moet zo snel mogelijk een oplossing komen voor de fietspaden, maar ook een kilometerheffing voor vrachtwagens moet wat ons betreft worden overwogen. Eén van de redenen dat het vrachtverkeer is

toegenomen, is immers dat het vrachtvervoer andere routes zoekt om routes te vermijden waar men wél moet betalen.

- **Vlaanderen moet zijn verantwoordelijkheid nemen**

De drukte op de Steenweg op Gierle, de levensgevaarlijke fietsoversteken op de ring aan de kruispunten aan de Miko en de brug van Zevendonk, de gebrekkige ontsluiting van de wijk Schorvoort, het sluipverkeer in het Noorden van Turnhout ... Dat zijn zaken waar vele Turnhoutenaren zich terecht aan ergeren en een oplossing voor willen. De Vlaamse overheid heeft Turnhout de voorbije jaren stiefmoederlijk behandeld. Het wordt tijd dat er ook in onze verkeersveiligheid geïnvesteerd wordt. Daarom eisen wij in Brussel een snelle oplossing voor de Steenweg op Gierle, conflictvrije kruispunten op alle gewestwegen, een betere ontsluiting van Schorvoort, een oplossing voor de verkeersdrukke aan de zuidelijke ring en op termijn ook voor het noorden.

- **De NMBS**

Net zoals de Vlaamse overheid onze stad en regio stiefmoederlijk behandelt inzake mobiliteitsinvesteringen, lijken we ook op het gebied van treinvervoer in de onderste schuif te liggen. Zo ligt er nog steeds een enkelspoor tussen Turnhout en Herentals. De treinverbindingen zijn onvoldoende en de frustraties van de treinreizigers zijn groot vanwege de vele vertragingen en erbarmelijke treinstellen. Wij willen dat de NMBS dit eindelijk aanpakt, zodat ook de Kempense treinreiziger comfortabel kan reizen. Ook een betere verbinding met de Noord-Brabantse stedenrij kan voor Turnhout en de hele Kempen een meerwaarde zijn en is het waard om te onderzoeken.

- **De Lijn**

Het busvervoer in de Kempen werd de afgelopen jaren hervormd en de dienstverlening verminderd. En daar waar Sp.a indertijd zorgde voor basisbereikbaarheid, omdat wij vinden dat iedereen recht heeft op openbaar vervoer kortbij huis, zet deze Vlaamse regering alleen maar in op 'efficiënte' lijnen en beven wijken als Zevendonk in de kou staan. Wij blijven ervoor ijveren dat elke Turnhoutenaar gebruik kan maken van een goed uitgebouwd openbaar vervoer. Met voldoende en toegankelijke bushaltes. Ook hier pleiten wij voor betere verbindingen met een sneldienst naar Tilburg of Eindhoven in Nederland.

Kinderen & jongeren

Een sterk lokaal jeugdbeleid is voor Vooruit een absolute prioriteit. Een straffe ondersteuning van het jeugdwerk, de uitbouw van buurtgericht jeugdwerk in aandachtswijken én in het stadshart, de fuifzaal Futur, skateplein 'de Boneyard' de speelpleinwerking Wollebos (waar alle kinderen terecht kunnen in het opgewaardeerde Raadsherenpark) ... de voorbeelden zijn legio. Turnhout mag zich trots bij de eerste kindvriendelijke steden en gemeenten rekenen en blijft toonaangevend voor heel Vlaanderen.

Het is de ambitie van Vooruit om Turnhout nog beter te maken voor alle kinderen en jongeren. Wat goed is voor onze jeugd komt ook alle Turnhoutenaren ten goede. Want onze kinderen en jongeren zijn onze toekomst.

1. Elke mening telt

Ieders mening telt, dus ook die van onze kinderen en jongeren! Kinderen en jongeren zijn voor Vooruit volwaardige medeburgers en hebben dus het recht om zelf actief mee vorm te geven aan de samenleving.

- **Communiceren met kinderen en jongeren**

Een goed jeugdbeleid vertrekt vanuit hun noden en behoeften, vanuit hun dromen en verwachtingen, vanuit hún beleving van de Stad. We gaan dus eerst bij hén horen wat nodig is, welke prioriteiten zij vooropstellen. Daar willen en moeten we in de toekomst nog meer op inzetten.

- **De Jeugdraad en het jeugdwelzijnsoverleg als partners**

De Jeugdraad blijft een belangrijke partner, in de eerste plaats voor het op punt stellen van ons jeugdwerkbeleid (ondersteuning van de jeugdverenigingen en andere vrijetijdswerkingen). Het jeugdwelzijnsoverleg blijft een belangrijk instrument voor overleg en samenwerking rond welzijnsthema's die méér dan ooit belangrijk zijn voor kinderen en jongeren.

- **Alle kinderen en jongeren bereiken**

Daar mogen we het niet bij laten. Voor elk relevant project of initiatief voor onze jeugd, voor elke beleidsmaatregel die een belangrijke impact heeft op hun leefwereld willen we maximaal de stem van kinderen en jongeren horen. We moeten hier ook maximaal rekening mee houden bij de uitvoering. Iedereen moet de kans krijgen om zijn ideeën, zijn mening te

geven. Daarvoor moeten zoveel mogelijk kinderen en jongeren goed geïnformeerd zijn over de initiatieven van het lokaal bestuur. Méér dan ooit moeten we inzetten op de populaire sociale mediakanalen om rechtstreeks te communiceren met hen. In hún taal. We wachten niet op vragen en suggesties, maar gaan actief op pad naar scholen, jeugdverenigingen en sportclubs, naar de buurten en wijken, naar ontmoetingsplekken om te peilen naar hun noden en verwachtingen.

Kinderen en jongeren betrekken bij het beleid blijft een uitdaging waar we nog meer in moeten investeren. We starten niet van nul. De voorbije jaren heeft Turnhout met succes geëxperimenteerd met nieuwe methoden om enerzijds kinderen en jongeren, anderzijds ouders en buurtbewoners te betrekken bij het uittekenen en inrichten van onze ontmoetings- en belevingspleinen. Zo is véél *knowhow* opgebouwd: wat werkt wél en wat niet of minder. Deze methodes willen we nu uitrollen naar andere beleidsdomeinen, naar andere werkingen en projecten die belangrijk zijn voor kinderen en jongeren.

2. Vrije tijd op één

Iedereen moet kunnen kiezen voor een gezonde vrijetijdsbesteding die aansluit bij zijn of haar interesses en capaciteiten. Dat geldt nog méér voor kinderen en jongeren, waarvoor na gezin en school de vrije tijd die ze doorbrengen met vrienden en vriendinnen zo bepalend is voor de manier waarop ze als volwassenen in het leven staan. Daarom bevragen we elke legislatuur kinderen en jongeren naar hun behoefte over de invulling hiervan. Zo kunnen we kort op de bal spelen met nieuwe trends.

- **Jeugdwerk versterken**

Daarom is ons jeugdwerk zo belangrijk. In de jeugdbeweging, het jeugdhuis en in andere projecten en werkingen krijgen veel kinderen de kans om zichzelf te zijn en te groeien. Om zich te engageren en verantwoordelijkheid op te nemen voor zichzelf en anderen. Jongeren leren er uit fouten én uit succeservaringen. Vooruit wil de ondersteuning van onze jeugdbewegingen, van het jeugdhuis en van andere projecten voor en door kinderen en jongeren nog uitbreiden en versterken. We willen ze ook blijven ondersteunen in hun zoektocht naar manieren om kansengroepen te

bereiken. We willen de nodige administratie om een beroep te doen op die ondersteuning tot een minimum beperken.

- **Een sterk jeugdhuis Wollewei**

Jeugdhuis Wollewei is tot nader order jammer genoeg het enige jeugdhuis in onze stad. Vooruit wil inzetten op méér projectmatige ondersteuning, bijvoorbeeld via extra ondersteuning van een divers zomeraanbod. Zo krijgen jongeren die niet op vakantie zijn ook een geweldige zomer in onze stad. Daarnaast willen we ook méér inzetten op samenwerking tussen Warande en Jeugdhuis om ook jongeren en cultuur met elkaar te verbinden.

- **Buurtgericht jeugdwerk geeft kinderen kansen**

Naast aandacht voor het reguliere jeugdwerk moet er ook maximaal ingezet worden op een divers aanbod voor kinderen en jongeren die zich niet direct thuis voelen in een vereniging of club. Buurtgericht jeugdwerk biedt kinderen en jongeren die zich vaak niet kunnen vinden in jeugdbeweging of sportclub toch kansen om hun vrije tijd zinvol en plezierig door te brengen en bevordert ook de toegankelijkheid van hulpverlening en zorg. Daarnaast draagt buurtgericht jeugdwerk bij aan integratie en sociale cohesie in aandachtswijken. Het brengt een opwaardering van de buurt teweeg door kinderen en jongeren actief te betrekken bij positieve activiteiten en projecten. Buurtgericht jeugdwerk biedt ook mogelijkheden om de buurt op een andere, meer positieve manier in beeld te brengen, waardoor het imago van de buurt verbetert en jongeren zich mede-eigenaar en dus meer verbonden voelen met hun omgeving. Het is de ambitie van Vooruit om buurtgericht jeugdwerk te versterken, te blijven inzetten in het stadscentrum (jeugdcentrum Wollewei) en in de Parkwijk en Den Brand, maar ook in andere buurten waar zo'n werking zinvol en opportuun is.

- **Jeugdcentrum Wollewei in een nieuw jasje**

We gaan samen met kinderen en jongeren een nieuwe visie ontwikkelen voor ons jeugdcentrum en deze volledig uitvoeren. Ons doel is om van de Wollewei nog méér een belevingscentrum te maken voor alle kinderen en jongeren. Eén van de plekken bij uitstek in de Stad waar zij in een veilige omgeving kunnen ontmoeten, zich kunnen ontspannen, deelnemen aan activiteiten, zich thuis voelen, en ook zelf activiteiten kunnen organiseren of

gewoon kunnen komen chillen. Een plek waar zij ook terecht kunnen voor het bespreken van kleine of andere problemen.

- **Meer plekken voor jongeren**

We moeten ook naar onze andere gebouwen kijken of we een extra plek kunnen creëren voor jongeren, waar er ruimte is om te chillen, gsm's op te laden en waar er WiFi is. Een plaats waar jongeren niet als overlast gezien worden.

- **Bereiken van kansengroepen**

Enorm veel kinderen en jongeren voelen zich thuis in de jeugdbeweging en/of in het jeugdhuis of vinden aansluiting bij de werkingen in de buurten. Anderen kiezen in de eerste plaats voor een sportieve of culturele invulling van hun vrije tijd. Vooruit wil daarom werken aan een maximale toegankelijkheid van het sport- en cultuuraanbod voor kinderen en jongeren. We pleiten voor bijzondere aandacht voor groepen die omwille van financiële, culturele of nog andere drempels (nog) geen aansluiting vinden in het rijke en diverse aanbod in onze stad. Om een belangrijke financiële drempel te verlagen willen we het systeem van de uitpas/kansenpas verder uitrollen. We blijven zoeken naar mogelijkheden om clubs en verenigingen die zich engageren billijk te compenseren voor de mindere inkomsten van lidgelden en deelnamegelden. Clubs en verenigingen worden door de jeugddienst, sportdienst en cultuurbeleid deskundig ondersteund om ook te werken aan andere drempels. Zo kunnen ze hun werking maximaal openstellen en openhouden voor kinderen en jongeren die anders afhaken. . We gaan het gesprek aan met jeugdwerk over welke ondersteuning zij nodig hebben om méér kinderen met een beperking te laten deelnemen aan de wekelijkse activiteiten en het jaarlijkse kamp.

- **Binkies Kinderfestival**

Traditioneel wordt op de eerste zaterdag de grote vakantie op gang getrapt met het Binkies Kinderfestival. Kinderen, ouders en grootouders vinden elkaar in het Raadsherenpark waar kleine en grote, spectaculaire maar ook prikkelarme attracties voor de kinderen zijn, terwijl de volwassenen genieten van een natje en droogje op het grote terras. Op Binkies maak je kennis met de rijke culturele diversiteit die onze stad te bieden heeft. Vooruit pleit voor méér middelen om dit bijzonder waardevolle evenement te laten groeien, om nog méér kinderen en

volwassenen te bereiken. Waarom niet opnieuw met enkele live-optredens voor en door kinderen.

- **Vakantieopvang voor kinderen met een beperking**

We breiden het opvangaanbod voor kinderen met een beperking uit. Bollewos, de kleinschalige Turnhoutse opvang voor kinderen met een beperking, werd in 2013 onder impuls van Vooruit opgericht en is momenteel het slachtoffer van zijn eigen succes. De vraag overstijgt het aanbod en het is dan ook nodig om hierin méér te investeren. Door een groter aanbod dicht bij huis zorgen we voor fijne vakanties voor de kinderen en ontlasten we de ouders en hun zorgnetwerk. Hiervoor blijven we samenwerken met onze gespecialiseerde zorgpartners MUYLENBERG en Theater Stap. De kinderen van Bollewos maken ook kennis met speelpleinwerking Wollebos in het Raadsherenpark, waar dat mogelijk is (zorgnoden versus draagkracht jonge vrijwilligers) kunnen ze ook daar terecht.

- **Buitenschoolse opvang**

We staan er vaak niet bij stil, maar ook de tijd die kinderen na school of op woensdagnamiddag doorbrengen in de buitenschoolse opvang is hun vrije tijd. Ook dan moeten zij die kunnen invullen en doorbrengen met activiteiten die aansluiten bij hun interesses en keuzes. Turnhout loopt in Vlaanderen voorop in de uitrol van het BOA-decreet en wil bij het begin van de legislatuur klaar staan om zoveel mogelijk sport- en cultuuraanbod, waar het kan ook jeugdwerkeraanbod te voorzien in de opvanglocaties.

- **Zorg en Welzijn**

Ons jeugdwelzijnsbeleid richt zich op het versterken van het welzijn van jongeren door een breed scala aan ondersteunende maatregelen.

- **Laagdrempelige hulp en preventie**

We streven naar een verbeterd en toegankelijker aanbod van jeugdzorg en psychologische ondersteuning. We mikken op laagdrempelige toegang tot hulpverlening en preventieve programma's die focussen op persoonlijke ontwikkeling en ondersteuning om de veerkracht van kinderen en jongeren te vergroten.

- **Samen sterk**

We hechten ook veel belang aan samenwerking met organisaties zoals Arktos (o.a. Akira), Tejo, JAC en het Overkop-huis. In een Overkop-huis kunnen jongeren tot 25 jaar gewoon binnen en buiten lopen en allerlei

leuke activiteiten doen. Door convenanten en partnerschappen te evalueren en eventueel bij te sturen willen we de dienstverlening verbeteren en de ondersteuning voor jongeren toegankelijker maken. We pleiten in dit verband expliciet voor een nieuwe locatie voor het JAC, om hun bereik te vergroten en een veilige hulpverleningscontext te creëren voor jongeren.

3. Publieke ruimte

- **Blijven investeren in ontmoetings- en belevingspleinen**

Het uitbreiden van onze ontmoetings- en belevingspleinen (de vroegere buurtpeelpleinen) is een absolute prioriteit. Onder impuls van Vooruit is het aantal speelpleintjes in onze stad de laatste 10 jaar verdubbeld tot 65 .

- **Spelen dicht bij huis**

We willen speelimpulsen creëren voor kleuters in de directe woonomgeving. Waar dat veilig kan in zoveel mogelijk straten zodat ouders of grootouders steeds een oogje in het zeil kunnen houden. Daarnaast is het onze ambitie om ervoor te zorgen dat elk kind binnen een straal van 300 meter toegang heeft tot een veilig en avontuurlijk ingericht speelpleintje.

- **Ontmoetingsplekken voor tieners in elke wijk**

Tieners en jongeren verplaatsen zich al makkelijker, maar ook voor hen moeten er in elke wijk ontmoetingsgelegenheden zijn voor activiteiten of gewoon om 'rond te hangen', zien en gezien te worden.

- **Voor alle leeftijden en ook voor kinderen met een beperking!**

Belangrijk is dat onze ontmoetings- en belevingspleinen geen exclusieve domeinen zijn, maar openstaan voor alle leeftijden en gebruikers, ongeacht eventuele beperkingen. Het bevorderen van inclusief spel en het stimuleren van samenspel staan centraal in onze aanpak. We blijven ook investeren in toegankelijke speelpleintjes voor kinderen met een beperking

- **Veiligheid is essentieel.**

Daarom is het belangrijk dat kinderen op een veilige manier naar de speelpleinen kunnen gaan. Dit betekent dat we ook moeten investeren in het verbeteren van de infrastructuur rondom deze pleinen en in de aanleg van veilige routes naar de speelvoorzieningen. Kortom, ons doel is om speelplezier dicht bij huis te brengen, waarbij we een diverse en

inclusieve speelomgeving creëren die de ontwikkeling van kinderen bevordert en bijdraagt aan een gezonde en leefbare buurt.

- **Voor en door bewoners**

Voor de invulling en inrichting van de publieke ruimte wil Vooruit absoluut verder op de ingeslagen weg. Kinderen, tieners en jongeren, maar ook ouders en andere bewoners kiezen in de eerste plaats hoe de ruimte wordt ingevuld, welke speel- en sporttoestellen gewenst zijn, of en waar er gewerkt kan worden met niveaoverschillen of waterpartijen, waar er zitgelegenheid en waar er avontuurlijk spel gecreëerd wordt.

- **Burgerbudgetten voor kinderen**

Om écht mede-eigenaarschap te creëren willen we experimenteren met het toekennen van een burgerbudget voor kindgerichte aanpassingen in de buurt. Kinderen verzamelen zelf tal van originele voorstellen. Alle ideeën worden geclusterd en krijgen een reëel budget opgeplakt. Daarna worden zoveel mogelijk kinderen uit de buurt samengebracht en wordt samen beslist welke voorstellen worden gerealiseerd.

4. Turnhout kindvriendelijke stad

Turnhout was bij de eerste steden en gemeenten in Vlaanderen die het label 'kindvriendelijke stad' verdienden – en nog steeds verdienen. Dat betekent dat het lokaal bestuur zich verbindt om de kinderrechten te realiseren en te implementeren doorheen alle beleidsdomeinen die relevant zijn voor de leefwereld van kinderen en jongeren. Een kindvriendelijk beleid is dus een horizontaal beleid en werkt integraal.

Kindvriendelijkheid is bovendien een dynamisch proces waarbij steeds nieuwe aspecten duidelijk worden en uitdagingen groeien.

Tenslotte kan kindvriendelijkheid gehanteerd worden als barometer voor een goed lokaal beleid dat de leefbaarheid voor iedereen verhoogt. De lat leggen op niveau van de meest kwetsbare burgers, onder andere kinderen, maakt dat ons beleid iedereen in ogenschouw neemt. Kindvriendelijkheid is dan een toets voor een toegankelijke, open en duurzame samenleving.

5. Kinderopvang

Baby's & peuters

- **Extra investeren in bijkomende plaatsen en kwaliteit van stedelijke kinderopvang**

6 jaar geleden was de uitdaging bijzonder groot. Slechts 1 op 4 kinderen had een plaatsje in de kinderopvang. De afgelopen jaren werd er een grote inhaalbeweging gedaan onder impuls van Vooruit. Het werk is nog niet af. We streven er naar om zoveel mogelijk plaatsen bij te creëren door intensief samen te werken met Zorggroep Orion. We zetten in op kwaliteitsvolle opvang voor baby's en peuters én we investeren in een warm onthaal van ouders en in fijne werkomstandigheden voor medewerkers.

- **Ondersteunen van private kinderopvanginitiatieven**

We begeleiden private initiatieven bij het in orde maken van documenten, bij regelgeving, met opleidingen om zo extra kindplaatsen te creëren. We helpen bestaande kinderopvanginitiatieven daarnaast ook bij de uitbreiding van plaatsen.

- **Subsidie voor infrastructuurwerken**

We zetten het subsidiereglement verder dat infrastructuurwerken voor het creëren van nieuwe kindplaatsen financieel ondersteunt.

- **Plaatsen voor kwetsbare kinderen**

We blijven druk zetten op de Vlaamse regering om de voorrangregels te herzien zodat kwetsbare kinderen ook kans hebben op een plekje in de kinderopvang. Kinderopvang maakt de stap naar de school kleiner en zet in op eerste sociale vaardigheden.

Buitenschoolse kinderopvang

- **BOA-decreet verder implementeren**

De Vlaamse overheid voerde het BOA-decreet in. BOA staat voor aanbod aan Buitenschoolse Opvang en Activiteiten voor alle kinderen en gezinnen.

Er zijn pilootprojecten opgestart, zoals op de school Regenboog. Hieruit is er al veel geleerd. In 2025 willen we dat elke school buitenschoolse kinderopvang organiseert binnen de schoolmuren, voor elk kind. Zo kan elk kind zich ontplooiën in vrije tijd en hoeven ouders niet elke avond taxi te spelen naar activiteiten. Daardoor is er meer tijd voor kwaliteitsvol gezinsleven samen. We ondersteunen, samen met budget van de Vlaamse overheid, de scholen financieel en organisatorisch om dit waar te maken.

Kunst, cultuur & evenementen

Mensen samenbrengen is een van de belangrijkste taken van de lokale overheid. Het verlaagt het wantrouwen van burgers tegenover elkaar, de overheid en de politiek. Het verenigingsleven, sportclubs, lokale handelaars, kunstenaars en de hele cultuursector spelen hierin een cruciale rol. Ze zijn onmisbaar in een stad waarin het goed wonen is.

Een stad zonder cultuur, zonder beleving en beweging is ondenkbaar. Turnhout is waar we samen feesten, samen sporten en samen nieuwe herinneringen maken om met elkaar te delen, niet online, maar in het echt.

Kunst en cultuur moeten daarbij voor ons midden in de samenleving staan. Niet erboven. Dat kan alleen als we de drempels voor cultuurparticipatie wegnemen. En ook als we tegelijk meer mensen, met diverse achtergronden, nauwer betrekken bij cultuur. Kunst en cultuur moeten voor ons toegankelijk, betaalbaar en inclusief zijn.

En geen kunst en cultuur zonder kunstenaars en andere creatievelingen. Wij kiezen voluit voor een politiek van samenwerking en ondersteuning. Voor een beleid van wederzijds vertrouwen met een sterke betrokkenheid van de culturele en creatieve spelers in onze stad. We zetten dus in op een integraal toegankelijk lokaal cultuurbeleid. Een basispakket cultuur in onze stad voor iedereen. Met open cultuurhuizen, een sterk sociaal-cultureel verenigingsleven en gerichte ondersteuning voor onze lokale kunstenaars, cultuurwerkers en andere creatievelingen.

1. Een bibliotheek voor iedereen

Onze bibliotheek en het Turnhouts archief hebben de afgelopen legislatuur grote stappen voorwaarts gezet. De geslaagde nieuwe intrek in de vleugel van het Warandegebouw en de zeer succesvolle festiviteiten ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan hebben een ongelooflijke boost gebracht aan de werking, het aantal bezoekers, het aantal leden en activiteiten. Toch liggen er nog heel wat uitdagingen te wachten. We erkennen namelijk dat de bibliotheek een spil is in verschillende maatschappelijke uitdagingen zoals gemeenschapsvorming,

ongelijkheid en diversiteit, digitalisering, mediawijsheid en leesbevordering. Een goed functionerende Turnhoutse publieke bibliotheek is voor ons daarom essentieel. We zullen ons dan ook blijven inzetten om dit huis de nodige aandacht en middelen te geven die het nodig heeft om haar taken te blijven vervullen.

- **Gratis lidmaatschap**

We willen het lezen bevorderen voor alle Turnhoutenaren. Daarom willen we voor onze inwoners en de studenten die in Turnhout studeren onderzoeken of we het lidmaatschap van de bibliotheek gratis kunnen maken. In andere steden, zoals Brussel, gebeurt dit al. We willen hier niet achterblijven.

- **Makkelijke boeken**

In onze snel veranderende diverse stad is taal belangrijk. Meer boeken voor volwassenen aanschaffen die makkelijk te lezen zijn, kan helpen om onze taal sneller te leren.

- **Samen met de secundaire scholen**

Onze bibliotheek heeft een goede samenwerking met onze Turnhoutse basisscholen. Onder meer rondleidingen voor klassen en het in bulk uitlenen van onze collectie aan deze klassen voor een schooljaar maken hier deel van uit. We zouden dit graag uitgebreid zien naar het secundair onderwijs.

- **Populaire schrijvers**

We weten dat het technisch lezen in het secundair onderwijs er niet beter op wordt. Snel nieuwe uitgegeven boeken ter beschikking stellen kan hier een oplossing bieden. Meer inspelen op hedendaagse schrijvers die populair zijn bij onze jongeren moet kunnen.

- **Activiteiten voor iedereen**

De activiteiten in de bibliotheek na de verhuis waren zeer succesvol. Voorstellingen zoals You on Stage, activiteiten voor kinderen en jongeren, samenwerkingen met de Warande ... moeten zeker behouden blijven. De activiteiten uitbreiden naar andere doelgroepen, zoals senioren en anderstaligen, zodat nog meer Turnhoutenaren de weg naar onze bibliotheek gaan vinden is zeker een logisch vervolg.

- **Computers, koffie en papieren**

De bibliotheek heeft nog een andere maatschappelijke taak dan enkel mensen aan het lezen krijgen. Zo zijn nog vele inwoners niet mee op de

digitale snelweg. E-books aanbieden, het ter beschikking stellen van computers, internetconsultaties, multimedia-applicaties en het gericht begeleiden van mensen op zoek naar kennis en informatie op het internet moet tot het takenpakket blijven behoren. Ook mensen mee op weg zetten met hun administratie, facturen leren begrijpen, documenten aanvragen, een brief samen lezen en dit al dan niet met een koffietje via het 'koffie en papieren' project heeft zeker zijn plaats in onze bibliotheek.

- **Je thuis voelen**

We merken dat velen de bibliotheek meer en meer gaan gebruiken als een 'derde' plek. Na thuis en hun werk en/of school is de bibliotheek een plaats waar men zo komt 'chillen', de krant lezen of studeren. De bibliotheek moet zich daarom blijven inzetten om een aangename plaats te kunnen aanbieden voor iedereen. Een plek waar men zich thuis voelt, waar mensen zichzelf kunnen zijn met respect voor anderen en materiaal.

- **Een sterke collectie**

De Turnhoutse Bibliotheek staat in de regio bekend om haar sterke collectie, zowel boeken (fictie en non-fictie), CD's, dvd's, strips ... Dat moet zo blijven. En als het ledenaantal nog groter wordt, zal onze collectie uiteraard mee moeten groeien.

2. Musea om trots op te zijn

Onze musea hebben een uitstraling tot ver buiten onze grenzen. Ze zijn ook een belangrijke schakel in het opbouwen van een stedelijke en regionale identiteit. Het stadsbestuur heeft in de voorbije legislatuur geïnvesteerd in een uitbreiding van het personeelskader voor de Turnhoutse musea. Met succes. Het laatste ambitieuze beleidsplan van de Turnhoutse musea dat mee door dit jonge team museummedewerkers tot stand is gekomen, werd uiterst positief onthaald op het Ministerie van Cultuur. Voor 2024-2028 werd de jaarlijkse toelage dan ook verdubbeld ten opzichte van de voorgaande jaren. We willen erop toezien dat de verkregen middelen gebruikt worden om toekomstgerichte investeringen uit te voeren.

- **Een nieuw depot en polyvalente ruimte**

Een uitbreiding van de infrastructuur met een polyvalente ruimte en het

inrichten van een nieuw depot moeten hier voorrang krijgen zonder dat de reguliere werking en het personeelsbestand in gevaar komt.

- **Hedendaagse expo's**

Het organiseren van hedendaagse expo's juichen wij toe. De successen van de 'tattoo expo' in het Speelkaartenmuseum en de 'Passage' van Kempense kunstenaars in het Taxandriamuseum dienen zeker navolging. Een aantal keer per jaar extra publiek aantrekken en de deuren open zetten voor vernieuwing moet een blijvende opdracht zijn.

- **Meer zichtbaarheid**

We willen meer aandacht geven aan de zichtbaarheid van onze musea.. Niet alleen door te blijven investeren in promotie, maar ze verdienen ook een prominente plaats in ons straatbeeld.

3. Een culturele wandeling door de Stad

- Het idee van een toekomstige 'museumwandeling' of 'culturele wandelroute' in onze stad die loopt van het Speelkaartenmuseum in het zuiden, over de Markt, de huidige GO!-site en Zellien, het Taxandriamuseum en de Stadscinema Mooov, tot aan het Begijnhof en het Open Stads Atelier in het noorden vinden wij een goed plan en dient zeker verder onderzocht te worden.

4. Meer toegankelijke cultuurhuizen, ateliers en hubs

Er is een grote nood aan toon-, werk- en atelierruimte voor creatievelingen in onze stad. Zowel voor kunstenaars als voor startende creatieve ondernemers. Het Open Stadsatelier in de Begijnendreef, dat ruimte biedt aan de werking van de Creative Factory en startende creatieve ondernemers barst zo bijna uit zijn voegen. Wij willen aan de slag gaan om meerdere plekken open en beschikbaar te stellen.

- **Vrije ruimtes in kaart**

We brengen vrije ruimtes in kaart zodat creatievelingen makkelijker een plek kunnen vinden. We stellen stedelijke binnen- en buitenlocaties ter beschikking waar dat mogelijk is en helpen bij de zoektocht. Er moet meer

mogelijk zijn op verschillende plekken in onze stad, maar altijd met respect voor de omgeving.

- **Goed voor iedereen**

Het benutten van ongebruikte ruimtes kan niet alleen een meerwaarde bieden voor ons cultureel en creatief veld, maar ook zeker ten goede komen aan het algemeen welbevinden in onze stad. Leegstand kan namelijk altijd toch wat ongewenste gevolgen met zich meebrengen voor een buurt. Zo slaan we twee vliegen in één klap.

- **De nieuwe stadscinema**

We kijken uit naar de toekomstige opening van het stadscinema die de Bondgenoten samen met Mooov aan het opzetten zijn. Die kan zeker uitgroeien tot een ware culturele hub in het centrum en verdient al onze steun.

5. Altijd iets te doen in Turnhout, jom!

Je moet al heel hard zoeken om niets naar jouw goesting te vinden uit het grote aanbod van voorstellingen, concerten, tentoonstellingen en evenementen in Turnhout als je eens een stapje in de wereld wil zetten. Maar toch kan het altijd nóg beter. Zo hebben we de laatste jaren goed geluisterd naar wat er nog leeft bij onze Binken. Hier enkele zaken waarvan we denken dat ze best haalbaar zijn mits de juiste samenwerking tussen de Stad en haar bewoners.

- **Een groot stadsfeest**

We dromen nog altijd van een groot stadsfeest met (inter)nationale uitstraling dat betaalbaar is voor iedereen. Wij denken dat dat kan door samen te werken met jeugdverenigingen, sportclubs en lokale vzw's. Zo kunnen we iets opzetten waar zo veel mogelijk mensen iets aan hebben en waar ook heel wat Binken zich mee betrokken kunnen gaan voelen. Het spreekt voor zich dat we ook de lokale ondernemers hierin willen betrekken. Niet alleen door sponsoring, maar bijvoorbeeld ook door standjes en terrasjes te laten plaatsen zodat ze ook een graantje kunnen meepikken. Verschillende Vlaamse centrumsteden hebben organisaties die een grote weerklank hebben. Denk maar aan de Kattenstoet in Ieper of Aalst Carnaval. We geloven dat dit ook in onze stad mogelijk is, mits samenwerking van alle ondernemende groepen in onze stad.

- **Elke week iets anders**

Een wekelijks wederkerend kleinschaliger evenement tijdens de zomermaanden lijkt ons een goed idee. Binkpop! Parkpop in Mechelen is een voorbeeld. Dat programma is laagdrempelig, gevarieerd en trekt zowel ouderen als jongeren aan.

- **Stadsparkfeesten een blijvertje**

De Stadsparkfeesten kennen een lange traditie. We brengen verschillende partners en de Stadsdiensten samen om van dit jaarlijks feest ook in de toekomst het grootste betaalbare familiefeest uit de wijde omtrek te blijven maken.

- **Een Turnhouts kunst- en cultuurweekend**

Er lopen echt heel wat kunstenaars en artiesten rond in onze stad. Zou het niet geweldig zijn om een weekend te organiseren waarin zo veel mogelijk Turnhoutse kunstenaars werk kunnen tentoonstellen op verschillende plaatsen in de Stad? Creatieve ondernemers hun werk kunnen uitstallen op zoek naar liefhebbers? Muzikanten en andere podiumartiesten hun ding kunnen doen? De hele santeboetiek van het Turnhoutse culturele leven in de weer, een gans weekend. Mooie promotie voor de Stad en een prima hefboom om het plaatselijke culturele en creatieve netwerk te versterken.

- **Samen met onze convenanten**

We blijven uiteraard organisatoren die een groot evenement mee voor hun rekening nemen ondersteunen in de vorm van convenanten.

6. Muziek verzacht de zeden

Geen feestje zonder muziek. En er gebeurt heel wat op muzikaal gebied in onze stad. Talloze concerten en dj-sets worden elk jaar georganiseerd. Stoeber, Summer Sessions, Schol! en de Ranonkelfeesten zijn maar enkele voorbeelden. Onze muziekacademie draait het hele schooljaar door op volle toeren. Toch zien we wat te weinig eigen Turnhoutse artiesten op onze grotere podia. Dat kan beter. We willen daarom een project uitwerken om de rijkdom van onze 'Turnhoutse scene' meer aan bod te kunnen laten komen en ze meer speelkansen te bieden. Het zou toch fantastisch zijn dat we na 'onze' Metejoor nog andere grote toppers kunnen afleveren aan de muziekwereld?

- **Turnhoutse acts op onze podia**

- We brengen de Turnhoutse muzieksce­ne in kaart en ondersteunen organisatoren die plaatselijke acts programmeren.
- **Een muziekcentrum**
Repetitie- en oefenruimtes zijn zeer schaars in onze stad. We bekijken of het niet mogelijk is een plaats te creëren waar muziek maken altijd kan en door meerdere acts gebruikt kan worden.

7. Onze professionele kunstwerkers blijven ondersteunen

Niet alleen hebben we onze culturele vuurtoren ‘De Warande’ die landelijke bekendheid geniet en waarop heel wat mensen van buiten Turnhout jaloers zijn, maar ook een ganse reeks van andere professionele spelers die hun plaats in het Vlaamse culturele landschap en soms ver daarbuiten hebben verdiend. Onze stad heeft echte toppers in huis!

Het spreekt voor zich dat onze stad al deze spelers moet blijven koesteren en ondersteunen. Een bruisende professionele kunstensector komt onze stad zeker ten goede. Niet alleen brengen ze leven in de brouwerij. Ook hun samenwerking met de lokale economie en hun functie van ambassadeurs mag niet onderschat worden.

- **Samen met onze professionele partners**
Onze professionele kunstwerkers zullen we blijven ondersteunen. We mogen wel niet uit het oog verliezen dat er aandacht moet zijn voor vernieuwing en flexibiliteit bij het afsluiten van nieuwe convenant overeenkomsten.
- **Een mooie toekomst voor De Warande**
De weliswaar voorlopige oplossing voor De Warande juichen we toe maar we zullen blijven toezien op én constructief meewerken aan een nog duurzamere uiteindelijke oplossing die zowel onze stad als het cultuurcentrum verzekeren van een mooie gezamenlijke toekomst.

8. Onze kunstenaars en verenigingen verdienen onze aandacht

Maar we vergeten ook niet de initiatieven van de kunstenaars en de verenigingen die ervoor blijven zorgen dat onze stad bruist.

- **Meer zichtbaarheid**

De culturele verenigingen zijn de spil van het culturele middenveld en verdienen een degelijke erkenning en ondersteuning door de Stad. Gerichte steun bij hun communicatie naar de Binken toe zou welkom zijn. Denk maar aan de Stadskrant, de uitkalender of de lichtkranten in de straat. Ze verdienen niet alleen onze steun maar ook de aandacht van onze inwoners.

- **Open voor ideeën**

Persoonlijke initiatieven van kunstenaars die onze stad mee opfleuren, doen bruisen, doen leven, mogen we echter niet vergeten. Ze dienen in de mate van het mogelijke een duwtje in de rug te krijgen.

- **De jeugd vergeten we niet**

We engageren ons ook om jonge cultuurmakers laagdrempelige ondersteuning te blijven geven, het MIKS programma is hier een goed voorbeeld van en we moedigen ook de cultuurpartners aan om hun rol hierin op te nemen.

9. Samen met onze academies

Het Deeltijds Kunstonderwijs speelt een cruciale rol in ons rijke cultuurleven. Het intrekken in de oude Brepols gebouwen op Turnova heeft er niet alleen voor gezorgd dat onze academies het mooiste gehuisvest zijn in het hele land maar ook dat nog meer mensen hun weg naar onze kunstacademies hebben gevonden.

- **Onze academies**

- We zullen onze academies blijven ondersteunen om hun maatschappelijke opdracht zo goed mogelijk te kunnen blijven vervullen.

- **Op zoek naar win-win's**

We zullen er op toezien dat de synergie tussen de academies, de Warande en alle andere cultuurhuizen, verenigingen en kunstenaars optimaal kan verlopen.

10. Kunst en Cultuur voor iedereen

Een hedendaagse moderne centrumstad zoals Turnhout is heel divers. Onder meer het culturele aanbod moet dit dan ook weerspiegelen zodat alle burgers in de Stad zich betrokken kunnen voelen bij het dagelijkse leven in de Stad. We moeten er voor blijven ijveren dat iedereen aan cultuur kan deelnemen, ook zij die over minder financiële middelen beschikken of het huidige culturele aanbod te ver van hun bed vinden.

- **Uitpas**

Uitpas blijft daarin een belangrijk instrument om een breed en inclusief publieksbeleid te voeren. We vragen verdere ondersteuning door het behoud van de stedelijke medewerker.

- **Voor iedereen van overal**

Vanuit de Cultuurraad zijn er in samenwerking met oa. De Warande de afgelopen legislatuur initiatieven ondernomen om mensen uit verschillende leefgemeenschappen in onze stad, samen actief te laten deelnemen aan culturele evenementen. De laatste voorstelling met Kamal Kharmach in de schouwburg was een schot in de roos. Het toont aan dat hier wel degelijk een draagvlak voor bestaat. Dergelijke initiatieven dienen daarom zeker verder gezet te worden.

- **Dinamo**

De werking van Dinamo is erg belangrijk voor het sociaal weefsel in onze stad en moet wat ons betreft blijvend worden ondersteund.

- **Meer overdag**

Daarnaast is er vanuit de seniorenadviesraad de vraag gesteld om het culturele aanbod overdag verder uit te breiden. Met meer actieve senioren op komst is dit iets waar in de toekomst zeker rekening mee gehouden moet worden

11. Kunst en cultuur op straat

Kunst in de openbare ruimte is een manier zijn om cultuur toegankelijk te maken. We hebben al heel wat mooie beelden en gebouwen in onze stad met een boeiend verhaal, een rijke geschiedenis.

- **Een woordje uitleg**

We vinden het daarom een goed idee om de reeds aanwezige kunst in de openbare ruimte van wat uitleg te voorzien.

- **Ons erfgoed koesteren**

Er moet zorgzaam omgesprongen worden met ons erfgoed. We geloven namelijk dat je de toekomst enkel goed kan vormgeven, door te weten waar je vandaan komt.

- **Straatnamen met geschiedenis**

Bij het benoemen van nieuwe straatnamen zien we graag onze rijke Turnhoutse geschiedenis gereflecteerd met mensen en zaken die onze stad mee hebben gevormd tot wat ze nu is.

12. Onze vrijwilligers zijn uit de kunst

Het is een open deur intrappen om te stellen dat onze culturele wereld staat of valt met de inzet van talloze vrijwilligers. Bij onze Turnhoutse musea bijvoorbeeld voor de opbouw en studie van de collectie als voor de dagelijkse werking. Maar ook in onze bib, in de Warande, onze sport en andere verenigingen, festivalletjes, jeugdwerking ... De lijst is bijna eindeloos. De vrijwilliger is gewoon onmisbaar voor een goede werking. Tegelijkertijd blijkt het alsmear moeilijker om vrijwilligers te houden en te vinden.

- **Vrijwilligerscoach**

Het recent aanwerven van een vrijwilligerscoach door onze stad is een belangrijke stap in de goede richting. Toch mag het hier niet mee stoppen. Alles staat of valt ten slotte bij de vrijwilliger zelf. Erkenning en beloning spreken dan ook voor zich. Een gezamenlijk groot jaarlijks vrijwilligers moment voor alle mensen die zich belangeloos inzetten in onze stad, zou een mooi gebaar zijn.

13. De Stad als culturele partner nummer 1

Turnhout zit boordevol talent. Maar individuele kunstenaars, artiesten en kunstenaarscollectieven weten vaak niet welke ondersteuning zij vanuit de Stad kunnen krijgen en waar ze daarvoor moeten zijn. Daarom is het zaak om naar hen

toe te treden en hun aanbod vanuit de Stad mee zo veel mogelijk bekend te maken.

- **Cultuurcoördinatie**

De Dienst Cultuurcoördinatie heeft de afgelopen legislatuur wel wat personeelwissels gekend. We willen dat deze dienst terug op volle sterkte kan werken en zo de dienstverlening aan alle culturele spelers in onze stad optimaal kan verzorgen. De samenwerking via het Forum Cultuur en de Cultuurraad die voor vele cultuurverenigingen de eerste link naar de Stadsdiensten is, mag zeker voortgezet worden. Vanuit het verenigingsleven hebben we moeten vaststellen dat er ontevredenheid is wat de samenwerking betreft tussen organisatoren van allerhande evenementen en de Stad. Dat moet beter kunnen.

- **Meer zichtbaarheid**

Verhoog de zichtbaarheid van de activiteiten en evenementen via het stadsmagazine, in het straatbeeld en via een gecentraliseerd overzicht in de Stadskalender. Dit kan de betrokkenheid en fierheid van de burgers rond het culturele aanbod in hun stad verhogen en het versterkt het imago van Turnhout als creatieve en dynamische stad. UiT in Turnhout, de bijlage van het stadsmagazine, mag van ons uitgroeien tot een periodieke cultuurkrant. We hebben ook gemerkt dat er veel vragen zijn voor mensen en verenigingen die iets willen organiseren in onze stad. Je moet met heel wat dingen rekening houden en het lijkt wel alsof dit steeds ingewikkelder wordt.

- **Het evenementenloket**

Het installeren van een evenementenloket afgelopen legislatuur was een goede zaak. Toch lijkt dit nog niet goed ingeburgerd te zijn, of zijn doel in ieder geval niet steeds te vinden. Een makkelijk bereikbaar ondersteunings- en aanspreekpunt voor alle organisatoren van feesten en evenementen. Een plek waar alle informatie over subsidies, locaties, vergunningen, gebruik van materialen, inname openbaar domein en andere eventuele specifieke zaken te vinden is en waar je wegwijs wordt gemaakt in het samenbrengen van al je benodigde paperassen. Het evenementenloket moet daarom een kruispunt zijn tussen de Stadsdiensten Evenementen, Cultuur, Sport, Jeugd, Economie en Communicatie. We willen onze culturele sector beter verbinden door cultuurorganisaties en -makers te betrekken

bij andere sectoren, bedrijven, onderwijs, netwerken en het sociale middenveld.

14. Cultuur betaalbaar voor iedereen

- **Uitpas**

We behouden en ondersteunen de sociale kansentarieven via de UiTPAS in de verschillende sectoren.

- **Betaal wat je kan**

Samen met organisatoren zetten we nog experimenten op rond kansentarieven, zoals het 'betaal wat je kan'-principe. We zien dat dit in de grote steden zoals Gent al aardig begint te lukken en voorzichtige experimenten in onze stad tonen aan dat ook hier een draagvlak voor is.

Sport

Bij Vooruit Turnhout geloven we dat sport een cruciale rol speelt in het bevorderen van gezondheid, welzijn en sociale cohesie in onze stad. We streven ernaar om sport toegankelijk te maken voor iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht, achtergrond of fysieke capaciteiten. Door te investeren in sportfaciliteiten, programma's en evenementen willen we een actieve en gezonde levensstijl stimuleren voor alle inwoners van Turnhout.

1. Toegankelijke Sportfaciliteiten

We bouwen op dit moment een nieuw sportcomplex met klaslokalen in het stadspark. Daarnaast bekijken we hoe we onze andere sportinfrastructuren ook kunnen aanpassen aan de huidige noden.

- **Leemshoeve**

We hebben al veel geïnvesteerd in kleedkamers en verlichting op de site, maar dit is niet voldoende als we een echte sportstad willen worden. We gaan een studie maken over de sporthoeve. We bekijken samen met de gebruikers en eventuele nieuwe gebruikers hoe we de site kunnen herinrichten met nieuwe kunstgrasvelden (met Vlaamse subsidies) en natuurgrasvelden. We merken dat bij hevige regen sommige velden niet bespeelbaar zijn voor lange tijd. We moeten daarom een nieuwe indeling van de sportvelden overwegen. Op lange termijn zijn kunstgrasvelden goedkoper dan een natuurgrasveld, als we jaarlijks onderhoud en dergelijke in rekening brengen. In Turnhout is er ook meer behoefte aan sportvelden en op kunstgras kan er meer gesport worden, natuurvelden hebben immers tijd nodig om zich te herstellen na intens gebruik.

- **Sport in Schorvoort**

Eindelijk is er groen licht, zodat we aan de slag kunnen gaan met de sportterreinen aan Waterheide in Schorvoort. We bekijken de samenwerkingsovereenkomsten met White Star. We starten snel met de aanleg van de sportvelden en het kunstgrasveld. Gelijktijdig bouwt de club de nieuwe kleedkamers en kantine zodat we snel een nieuwe sportsite in Schorvoort hebben, want sport brengt mensen bij elkaar. We brengen op Waterheide verschillende voetbalclubs samen zodat er een sterker

voetbalverhaal kan geschreven worden, maar de clubs behouden wel hun eigen identiteit.

- **Omnisportvelden**

Naar het goede voorbeeld in het stadspark, bekijken we waar we nieuwe omnisportvelden aan kunnen leggen aan de rand van buurten. In de bevraging van jongeren is gebleken dat er veel behoefte is aan zulke velden. Daarom willen we ook de volgende legislatuur een aantal nieuwe sportvelden aanleggen. We bekijken uiteraard de inplanting zorgvuldig om geen overlast te veroorzaken.

2. Bevorderen van sportdeelname

Sporten moet voor iedereen toegankelijk zijn. Het mag niet afhankelijk zijn van financiën of gezinssituaties. We nemen daarom een aantal maatregelen om sport en sportclubs toegankelijker te maken.

- **Sport in buitenschoolse kinderopvang**

De Vlaamse overheid streeft naar een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) voor álle kinderen en gezinnen. Dat wil zeggen dat alle lokale spelers (Onderwijs, Welzijn, Cultuur, Jeugd en Sport ...) zo goed mogelijk samenwerken. Sport wordt hier een belangrijke schakel in. Ieder kind moet kunnen deelnemen aan activiteiten. Snel sterktes ontdekken, zodat kinderen eerst niet veel verschillende sporten moeten beoefenen voordat deze ontdekt worden.

- **Sportpret**

We blijven Sportpret ondersteunen om een aanbod voor kinderen te voorzien. We zetten vooral op kinderen die opgroeien in een maatschappelijk kwetsbare situatie om hen via Sportpret te laten deelnemen aan vrije tijd. Dit doen we door kinderen en gezinnen actief op te zoeken via een heel netwerk aan armoedeorganisaties en sociale diensten. Vervolgens kunnen de kinderen tussen 3 en 12 jaar gratis of aan een lage prijs deelnemen aan allerlei activiteiten die we organiseren.

- **Buurtsport**

Niet iedereen kan zich aansluiten bij een sportclub en dan is buurtsport een belangrijk alternatief. Buurtsport is vooral voetbal, basket en boksen. We bekijken welke sporten we nog kunnen aanbieden. Bij meisjes, die zich niet

kunnen aansluiten bij een sportclub en zich niet goed voelen bij het huidige aanbod via buurtsport, ligt er zeker een vraag. We bekijken of we buurtsport in nog meer wijken kunnen aanbieden in onze stad.

- **Uitpas**

We willen sportclubs blijven motiveren om te werken met de Uitpas. Via dit systeem kunnen clubs aan mensen met een beperkt inkomen een goedkoper lidgeld of abonnement aanbieden. We willen er zo voor zorgen dat sporten voor iedereen toegankelijk en betaalbaar wordt en blijft.

3. Ondersteuning sportverenigingen

- **Financiële steun aan sportclubs**

We hebben in Turnhout goede reglementen ter ondersteuning van onze sportclubs. Deze willen we zeker behouden. We gaan bekijken of we deze niet kunnen vereenvoudigen. Sportclubs moeten bezig kunnen zijn met het aanbieden van sportmogelijkheden, niet met administratieve rompslomp.

- **Ondersteuning van investeringen**

Sportclubs die investeren in eigen infrastructuur moeten we blijven ondersteunen. We begeleiden hen bij het aanvragen van dossiers voor bovenlokale subsidies. Maar we bekijken ook ons eigen subsidiereglement ter ondersteuning van investeringen in hun eigen infrastructuur.

- **Gelijktrekken van de huur van infrastructuur**

Er is een groot verschil in de huurprijs van onze eigen stedelijke infrastructuur en infrastructuur die gehuurd kan worden via scholen etc. We bekijken hoe we dit kunnen gelijktrekken. de Stad kan bijvoorbeeld sporthallen huren van scholen waar wij het beheer kunnen doen na schooltijd, zodat sportclubs deze tegen dezelfde voorwaarden kunnen huren als onze stedelijke infrastructuur.

4. Sportevenementen

We hebben de voorbije legislatuur een aantal grote sportevenementen mogen organiseren in Turnhout. Twee starten van de Baloise Belgium Tour, het BK Gravel, het BK Darts ... Maar ook onze eigen sportclubs hebben prachtige evenementen georganiseerd. En dit smaakt naar meer. Zulke evenementen zijn

niet enkel goed voor de conditie van sporters maar zorgen ook voor een grote verbinding in onze stad. Om nog maar te zwijgen over Citymarketing.

- **Sportevent**

We willen jaarlijks, in samenwerking met een sportorganisator, één groot bovenlokaal sportevenement organiseren in Turnhout.

- **Ondersteuning evenementen.**

We blijven de bestaande evenementen ondersteunen en bekijken of we een samenwerkingsverband kunnen afsluiten met sportclubs die nu al grote inspanningen doen om sportbeleving in onze stad te organiseren zoals bijvoorbeeld Taxantria of Kempen-Fietst.

- **Reglement sportevenementen**

We bieden kansen aan nieuwe sportevenementen. We zorgen voor een duidelijk reglement ter ondersteuning van sportclubs die initiatief willen nemen om iets te organiseren zoals 3x3 basket of beachvolleybal.

5. Samenwerking met Omliggende Gemeenten

De Kempen heeft zoveel troeven in handen. Daarom willen we een goede samenwerking met omliggende gemeenten. Samen zijn we nog sterker!

- **Open water zwemmen**

We gaan samen met de andere gemeenten ijveren bij de Vlaamse waterwegen voor open water zwemmen in het kanaal. Vandaag is er in Turnhout geen enkele vijver of zwemzone waar het toegelaten is om te zwemmen. Op 23 februari 2024 versoepelde de Vlaamse Regering de bestaande voorwaarden om zwemzones te erkennen. Deze nieuwe regelgeving stelt dat je in de door het stadsbestuur aangeduide 'vrije zwemzones' op eigen verantwoordelijkheid mag zwemmen. Toezicht van een redder en sanitaire infrastructuur is hier niet verplicht. Wel heeft elke zwemzone een exploitant nodig. Deze zorgt voor een reddingsboei, het meten van de waterkwaliteit en het maken van een risicoanalyse. We maken van deze gelegenheid gebruik om op zoek te gaan naar vijvers en zwemzones. Dit kan bijvoorbeeld in het kanaal. De verhuis van Technico Kajak Club naar de oude kom aan Brug 1 biedt kansen. Daarnaast zien we kansen in de vijver van het stadspark of Flipkensvijver.

- **Nieuwe sporthal**

Tijdens de schooluren is de sporthal exclusief voor de scholen van onze stad. Hiervoor hebben we een groot subsidiedossier ingediend en de subsidie hiervoor ook verkregen. We zoeken met de verenigingen die nu daguren hebben in de huidige sporthal naar een oplossing voor hen, bv bij Orion of andere sportfaciliteiten in de buurt. Samen met de gebruikers van onze huidige sporthal en de sportclubs van Turnhout bekijken we de invulling van de nieuwe sporthal. We zorgen dat zoveel mogelijk sportverenigingen gebruik kunnen maken van de nieuwe infrastructuur.

- **Skeelerroute, looplussen en gravel parcours**

We zijn al in gesprek geweest met omliggende gemeenten voor het creëren van een skeelerroute. Deze willen we zo snel mogelijk bepijlen en in gebruik nemen. Momenteel zijn er enkel routes in West-Vlaanderen en Limburg. We willen als eerste stad een skeelerroute hebben in de Kempen in samenwerking met onze buurgemeenten. Dit ook looplussen in het Vennengebied, er is een akkoord met Natuurpunt en omliggende gemeenten, deze willen we snel bepijlen zodat iedereen kan genieten van de mooie natuur tijdens het lopen van 5, 10km of een halve marathon. Tijdens het BK gravel heeft heel Vlaanderen kunnen zien hoe mooi Turnhout en zijn omgeving is voor de gravel sport. Hier willen we snel met onze burens aan tafel zitten om verschillende gravelparcours te kunnen aanbieden in de Kempen, dit in samenwerking met verenigingen in onze stad.

Beleving en toerisme

Bij Vooruit Turnhout zien we toerisme en beleving als essentiële onderdelen van onze lokale economie en gemeenschapsleven. We willen Turnhout promoten als een aantrekkelijke bestemming voor zowel inwoners als bezoekers. Door te investeren in cultuur, natuur en recreatie zorgen we ervoor dat Turnhout een stad wordt waar iedereen graag tijd doorbrengt.

1. Versterken van Cultureel Toerisme

Turnhout kent een rijke geschiedenis, we willen dit nog meer in verf zetten. We willen op deze manier onze eigen inwoners betrekken, maar vooral ook meer bezoekers naar onze stad lokken.

- **Culturele evenementen**

We willen culturele evenementen, festivals en tentoonstellingen die de rijke geschiedenis en diversiteit van onze stad belichten, opzetten en/of ondersteunen. Uiteraard zullen we hierbij De Warande als grote troef inzetten.

- **Historisch Erfgoed**

We beschermen en promoten ons historisch erfgoed zoals het Begijnhof, onze kerken ... door middel van restauratieprojecten en educatieve programma's die de geschiedenis van Turnhout toegankelijk maken voor een breed publiek.

- **Samenwerking met onze Turnhoutse musea en galerijen**

We bevorderen de samenwerking tussen onze musea, galerijen en culturele instellingen, onder andere De Warande, om grotere gezamenlijke tentoonstellingen of projecten op te zetten en dit ook bekend te maken naar potentiële bezoekers

2. Natuur en Recreatie

- **Groene ruimtes**

We breiden onze groene ruimtes zoals het Vennengebied en het groen in onze stad uit en onderhouden dit om recreatie en ontspanning in de natuur te stimuleren. We willen dit ook gebruiken om samen te brengen in een groene omgeving. We zetten hiertoe het nodige personeel in en we werken samen met partners zoals Natuurpunt.

- **Fiets- en wandelpaden**

We willen fiets- en wandelpaden aanleggen en verbeteren om Turnhout aantrekkelijk te maken voor actieve recreatie en ecotoerisme zoals we nu al doen met 'Brabant kust de Kempen', een samenwerking tussen onze stad en de steden over de Nederlandse grens. We willen Turnhout promoten als fiets- en wandelstad. We werken hiervoor ook samen met de lokale en regionale verblijfssector zoals hotels, B&B's en campings

- **Buitenrecreatie**

We promoten de bestaande outdoor recreatiemogelijkheden zoals de fiets- en wandelroutes ... Hierbij kijken we ook naar nieuwe mogelijke opportuniteiten zoals zwemmen in openlucht, boottochten op het kanaal.

We zetten in op de talrijke natuurgebieden in onze regio zoals het Vennengebied of De Liereman in Oud-Turnhout.

3. Lokale Economie en gastvrijheid

- **Lokale Bedrijven Ondersteunen en betrekken**

We willen de lokale horeca en winkels actief ondersteunen door het aanbieden van subsidies en promotiekansen. Daarnaast willen wij lokale ondernemers betrekken bij de organisatie van evenementen. Zij krijgen de mogelijkheid om te sponsoren, waardoor de kosten laag blijven en de betrokkenheid vergroot wordt. Tevens kunnen zij standjes en terrasjes plaatsen tijdens evenementen, wat niet alleen hun zichtbaarheid vergroot, maar ook een directe bijdrage levert aan hun inkomsten. Deze aanpak bevordert niet alleen de economische gezondheid en toerisme in onze stad, maar versterkt ook de band tussen inwoners en lokale ondernemers.

- **Gastvrijheid programma's**

In overleg met de lokale horeca ontwikkelen we programma's om de gastvrijheid van Turnhout te verhogen, inclusief trainingen voor lokale ondernemers en medewerkers in de toerismesector. We betrekken HOT (Horeca Ondernemers Turnhout) hier zeker bij. Het Turnhoutse uitgaansleven verdient hierbij extra aandacht.

- **Markten en Ambachten**

We organiseren en/of ondersteunen markten en evenementen die lokale producten en ambachten in de schijnwerpers zetten, zoals boerenmarkten en ambachtelijke festivals. Uiteraard behouden we ook de wekelijkse zaterdagmarkt en de antiekmarkt op zondag.

4. Innovatie in toerisme

- **Digitale toerisme platforms**

We ontwikkelen digitale platforms en apps die toeristen helpen bij het ontdekken van Turnhout, inclusief interactieve kaarten, evenementen, agenda's en informatie over bezienswaardigheden. Dit hebben we al gedaan met Comic Quest. We willen in dit kader blijven kijken naar nieuwe mogelijkheden.

- **Marketing en promotie**

Het lanceren van gerichte marketingcampagnes om onze stad nationaal en internationaal te promoten als toeristische bestemming, dit kan door onze rijke geschiedenis met onder andere de speelkaart, het begijnhof of het kasteel maar ook voor onze natuur en onze beleving zoals onze horeca, De Warande en evenementen bijvoorbeeld Mooov, etc.

- **Informatief kwartaalmagazine**

We brengen elk kwartaal een krantje uit met bijvoorbeeld de thema's 'Beleef de zomer in Turnhout' of 'Beleef de winter in Turnhout.' Dit magazine geeft een overzicht van alle aankomende evenementen en activiteiten, zodat onze inwoners volledig op de hoogte zijn en actief kunnen deelnemen aan het bruisende leven in onze stad.

5. Beleving voor alle inwoners

- **Stadsevenementen**

Voor onze stad willen wij grotere, betaalbare festivals en evenementen faciliteren die toegankelijk zijn voor iedereen. We streven ernaar om samen te werken met jeugdverenigingen, sportclubs, lokale vzw's en ondernemers om zulke evenementen mogelijk te maken. Door deze partnerschappen kunnen we evenementen organiseren die niet alleen de gemeenschap ten goede komen, maar ook lokale organisaties een kans geven om te floreren. Een goed voorbeeld hiervan is het bestaande Stadsfestival Stoeber, waar we al succesvol samenwerken met lokale ondernemers. Deze samenwerking heeft niet alleen bijgedragen aan het succes van het festival, maar ook aan de promotie van onze stad en haar ondernemingen. We zien echter nog veel mogelijkheden om deze samenwerkingen verder uit te breiden en te versterken, zodat we nog meer impact kunnen creëren voor de lokale economie. Daarnaast ondersteunen wij stadsevenementen die zowel bewoners als bezoekers aantrekken. Of het nu gaat om openluchtconcerten zoals The Summer Sessions, kleine of grotere buurtevenementen zoals Schol of Zevendonk Kermis, foodtruckfestivals of sporttoernooien: wij streven naar een levendige en inclusieve sfeer en betrekken zo veel mogelijk Turnhoutse partners. We willen ook minstens één specifiek evenement voor jongeren organiseren en zetten een grote

bevraging onder jongeren op om waardevolle inzichten te verkrijgen over hun wensen en behoeften.

Daarnaast zetten we ons in voor de volgende evenementen en initiatieven:

- **Stadsparkfeesten**

We willen de Stadsparkfeesten behouden en nieuw leven inblazen door verschillende diensten en partners samen te brengen om over het concept te brainstormen. Het moet een aantrekkelijk en betaalbaar familiefeest blijven.

- **Grote sportevenementen**

Elk jaar halen we een groot sportevent naar Turnhout, zoals bijvoorbeeld het BK gravel, een rit in de Baloise Belgium Tour of het BK darts. Deze legislatuur hebben we de eerste stappen in de goede richting gezet en we willen dit continueren.

- **Ondersteuning sportclubs**

We ondersteunen sportclubs en organisatoren met convenanten om grotere evenementen te organiseren, zoals Taxandria.

- **Kermis**

We organiseren Turnhout kermis in augustus en proberen een goed evenwicht te vinden tussen vaste abonnementen en nieuwe attracties. We behouden zowel de goedkopere familiedagen als de prikkelarme dagen met minder geluid en licht. Vele wijken kenden vroeger een eigen kermis, we proberen deze zo veel als mogelijk te ondersteunen.

- **Stadstoeren**

We passen het concept van het stadsfestival Stadstoeren aan om het bekender en toegankelijker te maken voor iedereen.

- **Turnhout By Night**

Turnhout By Night is een groot succes en we zijn vastbesloten om dit te blijven organiseren. We blijven continu innoveren om dit evenement fris en aantrekkelijk te houden, zodat het zijn succesvolle formule behoudt en blijft groeien. Ons doel is om elk jaar nieuwe elementen toe te voegen die zowel vaste bezoekers als nieuwkomers blijven verrassen en enthousiasmeren.

- **Binkies Kinderfestival**

Binkies is een uniek kinderfestival in het Raadsherenpark, waar jaarlijks

talrijke kinderen (en ouders) zich komen amuseren. Dit concept willen we absoluut behouden en zelfs nog uitbreiden.

Een duidelijke communicatie is cruciaal voor het succes van deze evenementen. We willen een effectieve communicatie opzetten om niet alleen de evenementen te promoten, maar ook Turnhout als aantrekkelijke bestemming onder de aandacht te brengen.

Wij geloven dat het faciliteren van dergelijke evenementen ons stadsgevoel versterkt, zorgt voor verbinding en de lokale economie bevordert. Samen maken we van onze stad een plek waar iedereen zich welkom voelt en kan genieten van een rijke culturele en sociale ervaring.

- **Vereenvoudigde procedures**

We verkorten en vereenvoudigen de aanvraagprocedures voor evenementen om inwoners en organisaties te stimuleren meer activiteiten te organiseren. Tegelijkertijd blijven we strikt toezien op de naleving van veiligheidsnormen, zodat alle evenementen in Turnhout veilig en succesvol verlopen.

- **Kunst in de openbare ruimte**

We investeren in kunstprojecten in de openbare ruimte, zoals muurschilderingen, beelden en tijdelijke kunstinstallaties, om onze stad te verfraaien. Een goed voorbeeld hiervan zijn de muurschilderingen in de verschillende straten, die zowel de lokale cultuur weerspiegelen als blikvangers zijn voor bezoekers. Dergelijke initiatieven maken Turnhout aantrekkelijker en bieden lokale kunstenaars een platform om hun werk te tonen. We willen deze projecten uitbreiden om de Stad nog meer te verrijken met kunst.

- **Een cultuuraanbod voor buurtfeesten en de Open Stratendag**

Buurten zijn vaak op zoek naar artiesten om hun buurtfeest op te luisteren. Tegelijkertijd zijn er heel wat muzikanten en andere kunstenaars in onze stad op zoek naar momenten om hun talenten te laten zien. Dat is voor ons een 'perfect match'. Door kunstenaars en buurten samen te brengen, slaan we twee vliegen in één klap!

- **Toegankelijke en veilige evenementen**

We waken er uiteraard over dat alle evenementen op het openbaar domein ook toegankelijk zijn in de brede zin van het woord. Dit betekent enerzijds dat elk evenement fysiek toegankelijk moet zijn voor personen met een beperking. Anderzijds willen we ook dat er zo weinig financiële drempels zijn door te werken met kortingen via de Uitpas en/of vrijkaarten. We willen uiteraard ook dat onze evenementen veilig zijn, we passen daarom de principes van de horeca-toolbox ook hier toe.

Ondernemen en lokale economie

Bij Vooruit Turnhout geloven we dat een bloeiende lokale economie de ruggengraat is van onze stad. Wij zetten ons in voor een dynamische ondernemersomgeving waarin zowel gevestigde bedrijven als start-ups kunnen floreren. Onze focus ligt op het versterken van de lokale economie door innovatie, duurzaamheid en inclusiviteit te stimuleren.

1. Ondersteuning van lokale ondernemers

- **Het ondernemersloket versterken**

Het loket biedt al waardevolle ondersteuning, maar we streven ernaar om de dienstverlening verder te optimaliseren door nog meer gerichte adviesdiensten, subsidies en begeleiding bij vergunningen aan te bieden.

- **Proactieve ondersteuning**

We willen dat het ondernemersloket proactief ondernemers blijft benaderen met kansen voor groei en innovatie en hen informeert over nieuwe regelingen en subsidies. We willen hierbij ook advies geven naar de beeldkwaliteit/uitzicht van zaken, naar welk type zaak in Turnhout weinig of al veel voorkomt. We denken hierbij ook aan het begeleiden van nieuwe ondernemers o.a. met een migratieachtergrond om hen zo wegwijs te maken in onze ingewikkelde regelgeving.

- **Digitale toegankelijkheid**

We verbeteren de digitale toegankelijkheid van het ondernemersloket zodat ondernemers op elk moment online informatie kunnen vinden, aanvragen kunnen indienen en advies kunnen krijgen. We blijven er echter ook voor zorgen dat ondernemers fysiek met al hun vragen bij onze diensten terecht kunnen.

- **Netwerkmogelijkheden**

We organiseren regelmatig netwerkbijeenkomsten en beurzen om samenwerking en kennisdeling te bevorderen. De insteek hiervan kan lokaal, regionaal en zelfs Vlaams zijn. We zetten ook de samenkomsten in het kader van 'Ondernemend Turnhout' verder.

2. Bruisende ondernemende Stad

- **Lokale ondernemers betrekken**

We willen lokale ondernemers betrekken bij de organisatie van evenementen. Zij krijgen de mogelijkheid om te sponsoren, waardoor de kosten laag blijven en de betrokkenheid vergroot wordt. Ook kunnen zij standjes en terrasjes plaatsen tijdens evenementen, wat niet alleen hun zichtbaarheid vergroot, maar ook een directe bijdrage levert aan hun inkomsten. Deze aanpak bevordert niet alleen de economische gezondheid en toerisme in onze stad, maar versterkt ook de band tussen inwoners en lokale ondernemers.

- **Gastvrijheidsprogramma's**

In overleg met de lokale horeca ontwikkelen we programma's om de gastvrijheid van Turnhout te verhogen, inclusief trainingen voor lokale ondernemers en medewerkers in de toerimesector. We betrekken HOT (Horeca Ondernemers Turnhout) hier zeker bij. We investeren daarnaast verder in toerisme en lokale evenementen in het centrum. Ook de shoppingweekends zetten we verder.

- **Markten en ambachten**

We organiseren en/of ondersteunen markten en evenementen die lokale producten en ambachten in de schijnwerpers zetten, zoals boerenmarkten en ambachtelijke festivals. Uiteraard behouden we ook de zaterdagse markt en de antiekmarkt op zondag.

3. Innovatie, overleg en afstemming

- **Innovatie**

We geven bijzondere aandacht aan het aantrekken van "start-ups" van ondernemers met nieuwe, creatieve ideeën. We zetten in op innovatie bij nieuwe en bestaande ondernemers. We ondersteunen dit voor zover mogelijk met financiële of materiële steun en de nodige promotie.

- **Overleg met sociale partners**

We willen een regelmatig overleg opzetten met de sociale partners (werkgeversorganisaties en vakbonden), die actief zijn in onze stad. We willen hierbij kijken wat de knelpunten op het vlak van ondernemen en werken zijn en samen aan oplossingen werken. We willen op deze manier

als Stad de lokale economie te versterken en ook de tewerkstellingsgraad te verhogen. Ook de afstemming werk en gezin kan hier aan bod komen.

- **Afstemming onderwijs-ondernemen**

In samenwerking met onze lokale onderwijsinstellingen voorzien we ondernemers van relevante opleidingen en trainingen. Hierbij denken we ook aan het afstemmen van nieuwe en bestaande onderwijsrichtingen op de personeelsbehoeften van onze ondernemingen. Als onze ondernemingen bijvoorbeeld nood hebben aan meer technisch geschoold personeel, moeten we ervoor zorgen dat het onderwijs deze technische richtingen aanbiedt.

4. Tewerkstelling stimuleren

- **Programma werk versterken**

Het programma werk versterken zodat we nog meer Turnhoutenaars aan het werk krijgen of een zinvolle dagbesteding kunnen bieden. Hiervoor gebruiken we instrumenten als stages, werkveldverkenning, artikel 60, etc. We werken hiervoor nauw samen met partners, bedrijven en organisaties zoals WEB, Ligo ... We geven als lokaal bestuur zelf het goede voorbeeld door zelf plaatsen voor artikel 60, personen met een arbeidshandicap, ... te voorzien met garantie op doorstroom naar een duurzame job.

- **Nieuwe stadsontwikkelingsprojecten**

We streven naar ruimte voor lokale ondernemers, zelfstandige beroepen en voorzieningen in nieuwe stadsontwikkelings- en woonprojecten. We vinden het belangrijk dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen en dat ze boodschappen kunnen doen en voorzieningen vlakbij vinden. In nieuwe ontwikkelingsprojecten pogen we dan ook ruimte hiervoor te maken en zo creëren we ook tewerkstelling.

- **Voorrang aan de meeste arbeidsplaatsen**

Bij ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen of een nieuwe invulling van de bestaande geven we voorrang aan bedrijven die het meeste arbeidsplaatsen per vierkante meter creëren. Industriegrond is immers schaars, dus willen we die zo maximaal mogelijk benutten

- **Randvoorwaarden invullen**

Tewerkstelling vereist niet alleen bedrijven, maar ook allerlei randvoorwaarden. We moeten onze bedrijven hierin dan ook ondersteunen zoals een goede bereikbaarheid van de bedrijventerreinen, de aanleg van wegen en fietspaden in

het industriegebied, het voorzien van openbaar vervoer ... Ook het voorzien van voldoende kinderopvang voor de werknemers uit onze stad kan hierbij belangrijk zijn.

5. Toegankelijke en leefbare winkelgebieden

- **Centrum versus stadsrand**

Wij waren tegenstander van de komst van grote winkelcomplexen in de Stadsrand. Ook nu vinden wij het de taak van de Stad om vooral te investeren in de economische leefbaarheid van onze binnenstad? We willen hierbij inzetten op ondersteuning van innovatieve en startende lokale ondernemers. Wij willen hiervoor projecten zoals bijvoorbeeld "The Box" opzetten. We willen ook startende en succesvolle ondernemingen in de verf zetten via de stedelijke communicatiekanalen. We willen in samenwerking met de lokale horeca en de cultuursector ook voldoende beleving in het kernwinkelgebied van onze stad creëren. Aan de Stadsrand willen we vooral winkels aantrekken die zeer grote ruimtes nodig hebben of die vanwege de aard van hun producten veel logistiek nodig hebben.

- **Leegstand aanpakken:**

We voeren een actief beleid tegen leegstand door het renoveren en/of herbestemmen van panden. We geven hierbij ondersteuning en premies aan ondernemers zoals premies voor gevelrenovatie of wonen boven winkels. We maken het ook makkelijker om winkelpanden om te vormen tot woonsten, als er geen economische invulling meer mogelijk is. Indien er echter onwil is om panden in te vullen of te herbestemmen, heffen we een leegstandsheffing. Verloederde panden verstoren immers het straatbeeld en versterken het onveiligheidsgevoel.

- **Bereikbaarheid en Mobiliteit**

We investeren in de bereikbaarheid van winkelgebieden door te investeren in openbaar vervoer, heraanleg van wegen, voet- en fietspaden in het centrum. Wij zijn ook voorstander van het busvrij maken van de Gasthuisstraat en het autoluw maken van het winkelgebied.

- **Veiligheid, netheid en verfraaiing**

Naast de bestrijding van de leegstand verhogen we de aantrekkelijkheid van winkelstraten door andere gerichte maatregelen. We zorgen voor meer verlichting en sociale controle in het stadscentrum. We zetten in op goed

onderhoud van het openbaar domein en een betere netheid in het winkelgebied. We verfraaien de centrumstraten o.a. door kunst en bloemen in de openbare ruimte. Daarnaast grijpen we bij overtredingen bijvoorbeeld sluikestorten sneller in.

6. **Industriegronden**

- **Industriegrond voor de industrie**

Het grondgebied van Turnhout kent ook behoorlijk wat tewerkstelling. We willen blijven inzetten op het behoud en aantrekken van bedrijven en dus tewerkstelling in onze stad. De schaarse beschikbare industriegrond willen we dan ook voorbehouden voor industriële activiteiten.

- **Industriegrond optimaal benutten**

In het verleden werden niet alle industriegronden optimaal benut en werd veel grond gebruikt als groenzone of parkeerplaats aan het bedrijf. We willen in overleg met de betrokken werkgevers bekijken of we een betere benutting van hun gronden kunnen bekomen. De site van Signify (vroeger Philips) ontwikkelen we verder in dit kader.

Vooruit Turnhout streeft naar een veerkrachtige en toekomstbestendige lokale economie. Door te investeren in innovatie, duurzaamheid, inclusiviteit en de ondersteuning van onze ondernemers bouwen we samen aan een welvarend Turnhout voor iedereen. Samen vooruit, samen sterk!

Senioren

1. Investeren in een actieve Seniorenraad

Een seniorenraad voor en door senioren. Dat hebben we in Turnhout en daar mogen we trots op zijn. Wij willen de seniorenraad nog beter ondersteunen met een eigen budget dat gekoppeld wordt aan een jaaractieplan dat ze zelf opstellen, een sterke ondersteuning en omkadering door een seniorenconsulent, die o.a. activiteiten begeleidt, zorgt voor ondersteuning in de communicatie van initiatieven.

- **Seniorenweek**

De eerste editie van de seniorenweek was een groot succes. Een week boordevol activiteiten, lezingen, workshops voor en door senioren. Dat smaakt naar meer. We blijven de uitwerking van de seniorenweek ondersteunen met mankracht en middelen en zorgen mee voor de bekendmaking ervan.

- **Seniorengids, -nieuwsbrief en – tijdschrift**

We bundelen alle informatie die voor senioren relevant is in een seniorengids, zowel digitaal als op papier. We zorgen ervoor dat de informatie duidelijk leesbaar en begrijpbaar is voor iedereen. Daarnaast werken we samen met de seniorenraad aan een nieuwsbrief die regelmatig verschijnt. Hierin nemen we steeds ook activiteiten en evenementen op. We onderzoeken ook of er een tijdschrift voor senioren – naar het voorbeeld van de Binkenpost – kan komen dat nuttige info en bijvoorbeeld info rond uitstappen en activiteiten bundelt.

- **Geen onderhoudsplicht voor kinderen**

Wanneer na uitgebreid sociaal onderzoek door het OCMW blijkt dat ouderen zelf onvoldoende middelen hebben om een verblijf in een woonzorgcentrum te bekostigen, kan het OCMW volgens de wet dit ontbrekende geld vragen aan de kinderen, de zogenaamde onderhoudsplicht. Dit is asociaal en onrechtvaardig. De eigen woonst verlaten is al een zware stap voor ouderen. We gaan dit niet nog meer verzwaren met financiële zorgen. Deze onderhoudsplicht van kinderen ten aanzien van hun ouders is – op voorstel van Vooruit – al sinds 2009 afgeschaft in Turnhout. Turnhoutse ouderen die zelf onvoldoende middelen

hebben om hun rusthuisverblijf te betalen, hebben sinds 2009 recht op een bijpassing vanuit het OCMW Turnhout. Dat houden we ook zo.

- **Brugfiguur senioren**

Omdat het zorgaanbod vandaag vooral vraaggestuurd is, blijven veel zorgvragen onder de radar. Daarom gaan we outreachend te werk met huisbezoeken in verschillende wijken om de verborgen zorgproblemen in kaart te brengen, ouderen concreet verder te helpen en beleidssignalen te verzamelen. De brugfiguur senioren bewees hoe waardevol ze was en blijft behouden. Deze doet actief aan rechtenverkenning.

- **Zorgloket & zorgcoach**

We installeren een stadsbreed zorgloket waar inwoners terecht kunnen met al hun zorgvragen. Enkele dagen per week wordt dat een mobiel zorgloket, dat langsgaat in buurten om de drempel naar zorg nóg te verlagen. De zorgcoach helpt mensen met complexe zorgvragen op maat. Waar kan wordt samengewerkt met Zorggroep Orion en andere partners zoals mutualiteiten.

- **Ondersteuning mantelzorgers**

We ondersteunen mantelzorgers en streven ernaar om hen maximaal te ontlasten. We zorgen ervoor dat de verschillende vormen van ondersteuning voor mantelzorgers beter bekend raken, onder andere via de mantelzorgcoördinator. We laten recente initiatieven als de CADO – de dagopvang voor mensen met een zorgnood – en het Inloophuis Dementie verder groeien.

- **Gele Doos**

We zetten het initiatief van de Gele Doos verder. Dit is een bewaardoos die belangrijke medische en persoonlijke contactgegevens bevat. Ze wordt bewaard in de deur van de koelkast. Het maakt het voor hulpverleners gemakkelijker om cruciale informatie te verkrijgen en snel en adequaat hulp te bieden op interventies

- **Uitbreiding dienstencentra & antenepunten**

Turnhout heeft momenteel drie dienstencentra. Er is zeker in het oosten van de Stad nood aan een extra dienstencentrum. Daarnaast investeren we in antenepunten van de dienstencentra, zoals bijvoorbeeld in Zevendonk. Zo kunnen inwoners dicht bij hun woonplaats genieten van de nodige dienstverlening, ontmoeting, activiteiten, een betaalbare maaltijd en waar nodig doorverwijzing naar andere dienst- en hulpverlening. We behouden

ook het sociaal tarief voor maaltijden, zowel aan huis als in de dienstencentra, en actualiseren dit zodat er zo veel mogelijk mensen gebruik kunnen maken van de maaltijden, ongeacht hun portemonnee.

- **Levenslang wonen in buurten en wijken**

We kiezen voor buurten en wijken met een mix van woontypologieën zodat mensen niet per se moeten verhuizen als ze groeien naar een andere gezinssamenstelling, maar toch in hun vertrouwde buurt kunnen blijven wonen. We stimuleren de bouw van aanpasbare woningen – ook (sociale) huurwoningen – bij nieuwbouwprojecten. We informeren, adviseren en sensibiliseren actief alle Turnhoutse burgers over levensloopbestendig bouwen en verbouwen.

- **Toegankelijk openbaar vervoer & vervoer op maat**

We blijven in overleg gaan met De Lijn voor een toegankelijk openbaar vervoer dat de belangrijkste plaatsen voor dienstverlening verbindt. Daarnaast blijven we investeren in Mobitwin en de Rolmobiel voor vervoer op maat. We blijven ook werken aan toegankelijke op- en afstapplaatsen van het openbaar vervoer.

- **Herinrichting van straten en pleinen & veilig gevoel**

Bij de herinrichting van straten en pleinen houden we rekening met de noden en wensen van de senioren. Denk aan voldoende zitbanken op de rusten, brede stoepen, ... Daarnaast hebben we aandacht voor het veiligheidsgevoel. Daarom zetten we het Safer Cities programma verder en blijven we senioren actief betrekken als raadgever. Dit streeft naar een stad en straatbeeld waarin iedereen zich veilig voelt en goed kan verplaatsen. Wie zich onzeker en onveilig voelt, zal niet vlug meer buiten komen, en dat willen we vermijden door goed te luisteren naar senioren en oplossingen te bieden bij knelpunten.

- **Zilverroutes & Zitbanken**

We rollen het netwerk van 'Zilverroutes' verder uit. Dit zijn veilige routes, met voldoende zitbanken, die het stadshart en buurten met elkaar verbinden. Zitbanken nodigen uit tot ontmoeten en laten toe om even te rusten onderweg.

- **Toegankelijke toiletten**

We breiden het netwerk van toegankelijke toiletten op belangrijke publieke plaatsen uit waar kan en communiceren duidelijk waar ze te vinden zijn. Dit is niet alleen voor senioren nuttig, maar ook voor toeristen, mensen die lang

met openbaar vervoer onderweg zijn geweest naar onze stad, voor gezinnen met jonge kinderen... Denk aan het NMBS-gebouw, daar is een proper en toegankelijk toilet echt nodig.

- **Toegankelijke en goed bereikbare publieke gebouwen**

We nemen een voorbeeldrol en zorgen ervoor dat onze gebouwen goed bereikbaar en toegankelijk zijn.

- **Zorgzame buurten en bestrijden van eenzaamheid**

Mensen kunnen veel betekenen voor elkaar. We brengen als stad mensen samen. Jonge ouders, recent gepensioneerden, mensen met een verlieservaring, mensen die te maken krijgen met (jong)dementie, mensen die anderen willen helpen, willen verbinden of gewoon creatief willen zijn. We garanderen activiteiten en plekken waar mensen hun verhaal kunnen doen en rust en steun vinden van elkaar. Zo bouwen we zorgzame buurten uit, waarbij er voldoende ontmoetingsruimten zijn en begeleiding door middel van buurtcoaches, die gedreven vrijwilligers ondersteunen.

- **Psychologische ondersteuning**

We voorzien een laagdrempelig, betaalbaar aanbod van psychologische ondersteuning in meerdere stadswijken.

- **Warme dagopvang en dementievriendelijke stad**

We blijven investeren in dagopvang en in een dementievriendelijke stad. We breiden de CADO uit indien nodig, we laten het inloophuis dementie verder groeien met activiteiten op vraag en op maat zoals het dementievriendelijk zwemmen, we informeren en sensibiliseren ...

- **Welzijsonthaal blijven bekend maken**

Het Welzijsonthaal is het centrale aanspreekpunt op vlak van welzijn. We blijven investeren in de bekendmaking van locatie en werking ervan. Daarnaast zetten we in op "Koffie en papieren" in buurten en wijken, zodat onder andere senioren ook een eerste aanspreekpunt in de buurt hebben.

- **Digitale vaardigheden**

Wij blijven inzetten op e-inclusie, in het bijzonder ook voor senioren, en dit ook op buurt- of wijkniveau, zodat senioren kunnen deelnemen in een vertrouwde omgeving. Denk aan de digipunten, opleidingen (phishing, itsme ...), infosessies ... Er blijft ingezet worden op een outreachende werking aan huis.

- **Ondersteuning van vrijwilligerswerk en verenigingsleven**

De nieuwe vrijwilligerscoördinator zorgt voor een goede ondersteuning van vrijwilligers en maakt 'vacatures' bekend, zodat mensen die op pensioen gaan weten waar ze hun steentje kunnen bijdragen. Vrijwilligers zijn immers goud waard. Daarnaast ondersteunen we het verenigingsleven in onze stad.

- **Kwaliteit Zorggroep Orion moet gegarandeerd blijven**

Turnhoutenaars met een zorgnood, moeten die op een warme manier kunnen krijgen. We blijven daarom investeren in het stedelijk zorgbedrijf Orion. We bouwen een vierde dienstencentrum in het oosten van Turnhout dat activiteiten, ontmoeting en diensten zoals maaltijden nabij de mensen daar brengt. We blijven investeren in warme zorg in de assistentiewoningen en woonzorgcentra. Recent, in 2024, nam de Zorggroep de stedelijke crèches over. Vooruit wil Zorggroep Orion voldoende budget garanderen om aan haar bewoners voldoende kwalitatieve en betaalbare zorg te kunnen bieden, of het nu over opvang van onze jongste kinderen gaat, of over warme zorg voor ouderen. Ook de nieuwe werkingen van het dienstencentrum en assistentiewoningen in Niefhout willen we opvolgen. We willen dat Zorggroep Orion ook nieuwe concepten en innovaties opvolgt om de zorg in de kinderopvang, ouderen- en dementiezorg zo warm en professioneel mogelijk te maken. Het vinden en bijscholen van voldoende personeel blijft een uitdaging. Hier maken we werk van. Daarnaast willen wij ook waken over de betaalbaarheid en het openbaar karakter van Zorggroep Orion.

Onderwijs

"It takes a village to raise a child."

Turnhout is traditioneel een onderwijsstad. Onze stad telt een groeiend aantal leerlingen en is met 14.185 leerlingen en meer dan 2513 medewerkers in de scholen een echte onderwijsstad. Gelijke kansen in het onderwijs zijn voor ons belangrijk. Al in de schooltijd wordt immers een belangrijke basis gelegd voor het latere leven. Een diploma of succesvolle schoolcarrière bepaalt in grote mate de kansen op werk later. Maar er zijn uitdagingen in het onderwijs, die dit bemoeilijken. Ten eerste telt onze stad een hoog kinderarmoedecijfer: 1 op 4 kinderen groeit op in een gezin met risico op armoede. En daarnaast heeft 1 kind op 2 een migratieachtergrond, waarbij we weten dat de thuistaal een belangrijke invloed heeft op de slaagkansen in het onderwijs. Ons doel is om samen met de scholen en het welzijnsveld in te zetten op deze uitdagingen om elk kind in Turnhout een sterke start te bieden.

1. Samenwerken aan gemeenschappelijke doelen

- **Samen visie & doelen bepalen**

Turnhout heeft veel scholen met elk hun eigenheid. Bij de start van de nieuwe beleidsperiode vormen we samen met alle scholen, welzijnsactoren en betrokken stedelijke diensten een nieuwe, duidelijke en gedragen visie op samenwerking, gemeenschappelijke doelen en een concreet actieplan voor de volgende jaren. De uitdagingen zijn groot, de middelen zijn niet oneindig. Er moeten dus samen duidelijke keuzes worden gemaakt. Het actieplan wordt uitgevoerd door een samenwerking van de (te vernieuwen) dienst onderwijs en de scholen.

- **Onderwijsloket**

De te vernieuwen Dienst Onderwijs wordt een onderwijsloket dat hét aanspreekpunt vormt voor zowel scholen, ouders, partners. Alle vragen komen hier samen en worden voorzien van een professioneel antwoord.

- **Heldere communicatie & informatie**

Het afgelopen jaar werden nieuwe communicatiekanalen naar het onderwijsveld opgezet, met onder andere de tweewekelijkse nieuwsbrief aan scholen en een digitaal platform dat alle informatie, projecten ... bundelt voor directies en onderwijsprofessionals. Deze

communicatiekanalen worden geëvalueerd, waar nodig uitgebreid of in overleg met de scholen bijgestuurd.

- **Onderwijsraad als forum voor ontmoeting en overleg**

De onderwijsraad is traditioneel het forum voor overleg en ontmoeting tussen stad en scholen. Deze behouden we en we stimuleren open dialoog naast informatieverstrekking. Daarnaast moedigen we samenwerking tussen scholen aan en faciliteren we de verdere uitbouw van het netwerk tussen scholen en nuttige actoren.

- **Netwerk onderwijs – bedrijfswereld**

Onderwijs en bedrijfsleven kunnen elkaar inspireren. We blijven scholen uitnodigen op het netwerk van de Turnhoutse bedrijfswereld om goed contact te houden met elkaar en samen te werken op vlak van stages en nieuwe opleidingsrichtingen.

- **Regierol Buitenschoolse Kinderopvang**

De Vlaamse overheid streeft naar een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) voor alle kinderen en gezinnen en legde deze ambitie vast in het BOA-decreet. Vooruit wil dat de Stad de regierol opneemt voor de implementatie van dit BOA-decreet in Turnhout. We willen dat de Stad alle betrokken lokale partners, zoals de scholen, welzijnspartners, cultuursector, jeugdpartners en sportsector, samenbrengt zodat er goede afspraken worden gemaakt over de organisatie, het aanbod enzovoort. Het doel is dat ieder kind kan deelnemen aan activiteiten en talenten kan ontdekken.

- **Preventieaanbod**

Vanuit de dienst preventie wordt een mooi aanbod gedaan naar scholen rond verkeersveiligheid, fietsen in het stadsverkeer, fietsexamen, preventie van middelenmisbruik (drugs, alcohol...). Dit aanbod behouden we en bieden we aan in een helder overzicht.

2. Ieder kind heeft recht op onderwijs

Met volgende instrumenten ondersteunen we kinderen en gezinnen met het oog op gelijke onderwijskansen.

- **Onderwijscheques voor het basisonderwijs**

Gezinnen die het minder breed hebben ontvangen automatisch een

cheque vanuit de Stad om hun schoolfacturen mee te helpen betalen. Dit systeem werkt zeer goed en blijft behouden. Er wordt bekeken of het bedrag nog volstaat.

- **Brugfiguren**

De afgelopen jaren werd het team brugfiguren voor de basisscholen uitgebreid. Zij helpen ouders en kinderen met heel concrete vragen over papieren, vrijetijdsvragen, huisvesting, zorg ... Zo ontlasten we de schoolteams. Daarnaast geven de brugfiguren beleidssignalen door en helpen ze de scholen om structureel knelpunten of drempels voor kwetsbare gezinnen aan te pakken. Het team brugfiguren blijft behouden en waar mogelijk uitgebreid. We bekijken ook de noden van het secundair onderwijs in deze.

- **Inspiratie en tools voor een kansarmoede- en diversiteitsbeleid**

We inspireren scholen en organiseren vormingen rond kansarmoede op school en omgaan met diversiteit. We doen daarvoor beroep op experts en bieden een helder aanbod aan de scholen. Dit aanbod stellen we samen met de scholen die willen meewerken in een werkgroep. We houden hiervoor ook initiatieven in andere centrumsteden in de gaten, zodat we niet telkens zelf het warm water moeten uitvinden.

- **Zomerschool**

De Stad organiseert al enkele jaren een zomerschool. Tijdens enkele weken in de zomervakantie kunnen kinderen die hier nood aan hebben zo hun taal blijven oefenen. De Stad blijft dit, samen met partners en scholen, organiseren.

- **Tolkenondersteuning**

We blijven scholen ondersteunen met tolkendiensten voor bijvoorbeeld oudercontacten en andere gesprekken met ouders die de taal nog niet voldoende beheersen. Zo ondersteunen we de betrokkenheid van ouders bij de school.

- **Budget voor NAFTA-, ondersteunings- en time-out trajecten**

Het budget voor bovenstaande trajecten voor jongeren wordt uitgebreid. Deze trajecten bewijzen hun nut voor scholen en jongeren, maar zijn vandaag ontoereikend voor de nood. Ze maken het mogelijk om moeilijke klassituaties op te lossen of kinderen en jongeren die het moeilijk hebben persoonlijk te begeleiden.

3. Onderwijs capaciteit en stedelijk onderwijs

- **Opvolging onderwijs capaciteit**

Turnhout groeit als stad. Daarom is er een actieve opvolging nodig van de onderwijs capaciteit en het aantal kinderen en jongeren in Turnhout en de regio. Indien scholen volzet dreigen te raken, moeten we hier tijdig op anticiperen zodat alle kinderen en jongeren een plekje hebben om in Turnhout naar school te gaan, liefst in hun eigen buurt.

- **Stedelijk onderwijs**

Als stad bieden we eigen lager onderwijs en de school Campos als secundaire school. We zorgen voor voldoende omkadering en middelen, zowel in infrastructuur als in personeel, om kwaliteitsvol onderwijs te voorzien. Voor Campos blijven we ook kijken naar nieuwe studierichtingen om zo het onderwijsaanbod in onze stad te verhogen en leerlingen voldoende keuze en kansen te bieden.

4. Hoger Onderwijs en volwassenenonderwijs

- **Overleg, ondersteuning en boeiende studieaanbod in Turnhout**

Met de aanbieders van hoger onderwijs in Turnhout hebben we een goede relatie. Er is regelmatig overleg met de twee hogescholen, Thomas More en AP Hogeschool, om noden af te stemmen en te ondersteunen waar kan. Een aanbod aan hoger onderwijs in Turnhout is immers een troef voor de Stad en mensen die vlakbij huis willen studeren. Dit willen we behouden in onze stad. We bieden steun waar kan om nieuwe opleidingen naar Turnhout te halen. Waar mogelijk ondersteunen we ook het studentenleven in onze stad.

- **Evenementen die de Stad op de kaart zetten**

Met Thomas More werkten we de afgelopen jaren samen aan mooie evenementen zoals Runners' High, de IITrail, de dag tegen homofobie geweld, enz. Deze samenwerking laten we verder groeien en maken we officieel via een convenant.

- **CVO EduKempen & Ligo**

Met CVO EduKempen en Ligo hebben we twee belangrijke spelers in Turnhout, die een ruim aanbod hebben aan volwassenenonderwijs. Denk

aan taalonderwijs, tweedekansonderwijs, en een mooi aanbod aan andere opleidingen. We ondersteunen hen waar nodig en blijven vanuit het OCMW intensief samenwerken om cliënten te versterken via opleidingen op hun maat.

Dienstverlening, financiën en personeel

De stadsfinanciën waren in de legislatuur 2013–2018 in orde gebracht. Dit vergde grote inspanningen en soms ook moeilijke en pijnlijke maatregelen. Als resultaat had Turnhout nu wel een begroting en een rekening in evenwicht. De voorbije 6 jaar kregen we in Turnhout met de Corona-crisis en de energiecrisis opnieuw met financiële uitdagingen te kampen. Dankzij een optimalisatie-oefening kon het stadsbestuur deze crises bezweren.

De komende 6 jaren komen er echter nog heel wat uitdagingen op ons af. De toenemende kost van de pensioenen van statutaire personeelsleden zorgt onder andere voor een zware budgettaire klip. Daarnaast moet er een inhaalbeweging komen voor de heraanleg van straten, rioleringen, fietspaden en stoepen. Vooruit wil zeker de dienstverlening aan onze inwoners kwalitatief op peil houden worden.

1. Investeren in dienstverlening

Vooruit wil de dienstverlening naar de Turnhoutenaren nog uitbreiden en verbeteren, daarom willen wij hierin investeren.

- **Een efficiënte dienstverlening naar inwoners, ondernemers, werknemers en verenigingen**

Inwoners, ondernemers, werknemers en verenigingen willen een stadsbestuur waar ze goed en snel verder geholpen worden. We zullen dan ook alle loketwerkingen evalueren en telkens optimaliseren. Digitalisering kan hierbij helpen, maar we willen ook zeker ook loketten – met vrije uren en op afspraak – behouden, want niet iedereen is even vlot met de computer. Om lange wachttijden voor eenvoudige zaken te vermijden, overwegen we de invoering van een snelloket bij Stad en OCMW.

- **Buurtgerichte dienstverlening**

We willen met een buurtgerichte dienstverlening nog beter inspelen op de noden van onze (vergrijzende) bevolking. Op een aantal plaatsen in onze stad, bijvoorbeeld 't Antwoord, organiseren we nu reeds 'koffie met papieren', waar mensen terecht kunnen met administratieve vragen. We willen deze 'koffie en papieren' nu uitbreiden en hiervoor in alle wijken antennepunten inrichten, die op vaste tijdstippen open zijn. We zoeken

hiervoor geschikte locaties, waar er bijvoorbeeld een grote concentratie is van ouderen of minder-mobiele mensen, kan dit in een dienstencentrum. We schakelen ook de balies in van stadsdiensten die niet in het stadskantoor zitten.

- **Sociale maatregelen behouden en versterken**

Wat dienstverlening betreft, willen we, gezien –de hoge armoedecijfers,- in geen geval raken aan de huidige sociale maatregelen zoals de afschaffing van de onderhoudsplicht, de Uitpas, onderwijscheques, subsidies voor ontwikkelingssamenwerking, vrijstellingen voor personen met een verhoogde tegemoetkoming en ondersteuning van verenigingen en organisaties.

2. De stedelijke financiën gezond houden

Een stad werkt steeds met gemeenschapsgelden, daarom is het belangrijk om deze middelen effectief en efficiënt in te zetten. Dat zijn we aan onze inwoners verplicht.

- **Een gezond financieel beleid aanhouden**

Op financieel vlak willen we de huidige koers aanhouden, dus geen zotte kosten. Op budgettair vlak moeten er duidelijke en realistische keuzes gemaakt worden, wij willen geen ‘kaasschaaf- beparingsmethode’ meer. We willen zuinig omspringen met de schaarse financiële middelen. We zijn echter niet tegen het aangaan van leningen om te investeren in onze stad en vooral het openbaar domein te verbeteren. We willen ook kijken of we retributies, belastingen en tarieven kunnen hervormen, waarbij de sterkste schouders de grootste lasten dragen. We willen hierbij aandacht besteden aan de groeiende groep alleenstaande ouders en singles, die in verhouding meer betalen. Forfaitaire lasten willen we zoveel mogelijk vermijden.

- **Niet-Turnhoutenaars betalen meer voor stedelijke voorzieningen**

Wij vinden dat aan niet-inwoners van Turnhout best wat meer gevraagd mag worden voor bepaalde diensten, zoals de musea en/of het zwembad. Het zijn immers de Turnhoutse belastingbetalers die opdraaien voor de investeringen en de exploitatiekosten.

- **Een haalbare oplossing voor de pensioenlast van de statutaire ambtenaren**

De pensioenlast van de statutaire ambtenaren (o.a. van het vroegere OCMW-ziekenhuis) dreigt een zware dobber te worden. Daarom blijven we aandringen dat de hogere overheden hierin hun verantwoordelijkheid opnemen, zodat de lasten over meerdere schouders gespreid worden. Onder andere het ziekenhuis vervult immers een belangrijke functie voor de hele regio, waardoor het niet billijk is om alles op de Turnhoutse belastingbetalers af te schuiven.

- **Extra inkomsten en inzetten op het slim werven van subsidies**

Een doordacht beleid moet ook zorgen voor extra inkomsten door meer inwoners en actoren met een economische meerwaarde aan te trekken. Hierbij moeten we onze geografische ligging, onze eigenheid en ons volume – wel stedelijk gemak, maar geen extreme, (groot-)stedelijke overlast – uitspelen. We blijven ook sterk inzetten op het werven van beschikbare subsidies zodat we extra kunnen investeren in onze stad – gelden gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn en misbruiken aanpakken. Als Stad en OCMW geven we veel geld uit aan subsidies, toelagen, kortingen, materiële middelen .... We geven deze ondersteuning zowel aan organisaties, bedrijven, verenigingen als aan individuele inwoners. Bijna altijd worden deze gelden gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn. Helaas kan elke maatregel ook misbruikt worden. We zijn ons hiervan bewust en willen dit beter controleren. Als we vaststellen dat stedelijke gelden of middelen niet correct gebruikt zijn, willen we dit streng aanpakken. We zullen deze terugvorderen en de nodige sancties opleggen. Men bedriegt immers niet alleen het stadsbestuur, maar ook de Turnhoutse belastingbetaler, die zorgt voor deze middelen.

3. En modern personeelsbeleid

Om een stad draaiende te houden, is er niet alleen geld nodig, maar ook bekwaam en voldoende personeel. Van het stedelijk personeelsbeleid hangt dus veel af.

- **Een modern HR-beleid en bekwame medewerkers**

We maken werk van een modern HR-beleid binnen de stedelijke diensten,

waar talent kansen krijgt om te groeien en ook de nodige loopbaanperspectieven krijgt. Dat is nodig om bij de Stadsdiensten de nodige kennis en ervaring op te bouwen, zodat er niet telkens opnieuw moet worden geïnvesteerd in het inhuren van dure consultants en studiebureaus, die de Stad minder goed kennen en die slechts tijdelijk aanwezig zijn. We streven naar een inclusief en divers personeelsbeleid, waarbij het stedelijk personeel een afspiegeling is van de bevolking in Turnhout. Uiteraard moeten de juiste mensen op de juiste plaats worden ingezet en is een voorzichtig en zuinig personeelsbeleid noodzakelijk. Bijkomend zullen we moeten investeren in personeel om het openbaar domein te onderhouden.

- **Inclusief personeelsbeleid**

Vandaag is het personeelsbestand bij de stedelijke diensten geen afspiegeling van onze Turnhoutse samenleving. Nochtans is bewezen dat diverse teams een meerwaarde zijn. Er wordt verder gewerkt aan een wervingsbeleid dat gelijke kansen geeft aan sterke kandidaten, ongeacht afkomst, geslacht, handicap, leeftijd. Denk onder andere aan competentiegerichte selectieprocedures, de mogelijkheid tot stages die mensen de kans geven zich te bewijzen op de werkvloer.

- **Investeren in eigen expertise**

Al te vaak worden taken uitbesteed aan dure aannemers of ondernemingen, terwijl een goedkopere en socialere oplossing vaak voor de hand ligt. Wij willen telkens een kostenbaten-analyse maken waaruit moet blijken of het beter is bepaalde taken als stad zelf te verrichten of ze uit te besteden aan privéfirma's. Daarnaast zijn we voorstander van clauses in aanbestedingen zodat we bijvoorbeeld lokale of eerlijke producten kunnen opleggen bij leveranciers, duurzaamheidscriteria kunnen opleggen of bepaalde taken specifiek kunnen voorbehouden aan sociale tewerkstellingsinitiatieven.

- **Vrijwilligers en verenigingen**

Ook in Turnhout zijn er tal van vrijwilligers werkzaam. Zonder hen zouden vele organisaties en verenigingen in de problemen komen. De wetgeving met betrekking tot vzw's en vrijwilligerswerk is complex en brengt voor veel verenigingen een administratieve last met zich mee. Wij willen vrijwilligerswerkingen, verenigingen en individuele personen hierbij als stad

ondersteunen. De pas angeworven vrijwilligerscoördinator moet de vinger aan de pols houden bij onze vrijwilligers. Zo is de Stad ook meteen op de hoogte van de ontplooiëde initiatieven en de aantallen vrijwilligers. De Stad moet ook verder gaan in de materiële en logistieke ondersteuning van deze vrijwilligers. En een beloning en een bedanking vinden we absoluut nodig.

Participatie en communicatie

Inwoners betrekken bij het beleid, inspraak organiseren, burgers informeren ... Niemand zal ontkennen dat dit belangrijk is, maar het is makkelijker gezegd dan gedaan. Om burgers opnieuw een stem te geven, ook buiten verkiezingstijden, wil Vooruit werk maken van een actief participatiebeleid. Uiteraard is ook communiceren met onze burgers een prioriteit, waar we op blijven inzetten.

1. Participatie

We willen het hele participatie-gebeuren in onze stad. We willen hierbij concrete actie ondernemen om onze inwoners actief te betrekken bij het gevoerde beleid in Turnhout.

- **Nieuw participatiemodel**

We blijven verder investeren in - en zoeken naar - een nieuw participatiemodel om al onze inwoners toe te laten te participeren. Elke doelgroep is niet bereikbaar op dezelfde manier. Kinderen, jongeren, senioren, mensen uit een bepaalde gemeenschap of buurt vragen telkens een andere methode om hen te bereiken. We willen hierop sterk inzetten. Goede zaken uit het verleden zoals de bevestigingen bij kinderen en jongeren en het seniorenbehoefteonderzoek willen we uiteraard behouden.

- **Structureel inbedden van participatie**

Om meer en betere participatie mogelijk te maken, willen we dit structureel inbedden in de stedelijke organisatie. Dit betekent dat we hiervoor ook het nodige personeel voor vrijmaken of aanwerven. Deze mensen moeten de nodige expertise verwerven inzake participatie en zich ook permanent bijscholen.

- **Duidelijke communicatie over de reikwijdte van het participatietraject**

Participatie start best in een zo vroeg mogelijk stadium. Afhankelijk van de staat van een project is andere communicatie/participatie nodig. Eens een bepaalde beslissing vaststaat, is er eerder sprake van communicatie dan participatie. Als dat niet duidelijk is voor burgers, kan dat tot grote frustraties leiden. Het is dan ook essentieel dat aan betrokken burgers

steeds zeer duidelijk wordt uitgelegd wat de bedoeling van een samenkomst is en in welke fase van een traject we zitten.

- **Burgerbudgetten**

We willen een reglement maken om wijk- en burgerbudgetten in te voeren. Hierbij kunnen burgers of buurten zelf projecten voorstellen om concrete zaken te realiseren in de Stad of hun buurt. De Stad zorgt dan via deze budgetten voor de nodige financiële middelen. Eventueel kan dit nog aangevuld worden met logistieke ondersteuning. Zo kunnen onze inwoners zelf een aantal projecten opzetten en realiseren.

- **Burgersvoorstellen**

We willen het systeem van de verschillende gemeenteraadscommissies behouden, maar ook een soepele vorm van burgervoorstellen opzetten om zo de betrokkenheid van onze inwoners bij de gemeenteraadscommissies te versterken. Inwoners kunnen zo onder bepaalde voorwaarden zelf voorstellen doen.

- **Mensen betrekken**

Mensen in kwetsbare posities en mensen in armoede willen we blijven betrekken bij beleidsplannen en maatregelen voor hen. Ook bij de uitvoering en evaluatie van die plannen luisteren we naar hun opmerkingen en adviezen. We zullen hiervoor structureel en regelmatig overleg met hun organisaties verderzetten.

- **Quick wins**

Qua participatie zijn er ook *quick wins* te realiseren via digitale platformen waar we op een snelle manier bevestigingen of polls kunnen organiseren. Uiteraard mogen we mensen die minder digitaal actief zijn hierbij niet uit het oog verliezen.

- **Meer permanente betrokkenheid van inwoners**

Op bepaalde thema's willen we een meer permanente betrokkenheid van "gewone" inwoners. Het project Safer Cities rond veiligheid kan hier als voorbeeld dienen. Verschillende groepen zoals ouders, vrouwen, senioren, jongeren ... nemen hierbij deel aan dialogotafels om hun ideeën te geven en krijgen de kans om concrete acties uit te werken. Zo laten we toe dat onze inwoners mede-eigenaar worden van het beleid.

- **Advies- en participatieraden professioneel ondersteunen**

Turnhout telt nogal wat advies en participatieraden. We willen deze raden moderniseren om ze zo optimaal mogelijk te betrekken bij het stedelijk

beleid zodat zij hun adviserende rol ten volle kunnen opnemen. Bij de opmaak van het nieuwe meerjarenplan zullen zij ruim op voorhand betrokken worden zodat de leden van deze raden hun advies kunnen voorbereiden. Sommige raden kennen een goede samenhang en tellen veel inhoudelijke mensen, anderen zijn hierin minder sterk. We begeleiden en ondersteunen de adviesraden zodat ze meer mensen bereiken en hun werking kunnen versterken. We bekijken hoe ze zelf nog meer mensen kunnen aantrekken met bepaalde kennis over de doelgroep of een bepaald thema. Wij willen deze raden professioneel laten ondersteunen via onze dienst communicatie.

2. Communicatie

Inwoners informeren over het beleid, evenementen, afvalophaling, wegenwerken... is een basistaak van elk gemeentebestuur. In Turnhout gebeuren er veel inspanningen om onze inwoners correct en tijdig op de hoogte te brengen van wat er in onze stad leeft en beweegt. Toch mag volgens ons de ambitie nog hoger liggen en kunnen we ook hierin vernieuwen en verbeteren.

- **Stadskrant**

De Stadskrant met een activiteitenkalender informeert inwoners over projecten, activiteiten en ander nieuws. de Stadskrant weerspiegelt de diversiteit in de Stad en is geschreven in klare taal, zodat iedereen ook begrijpt wat er staat. Voor alle groepen Turnhoutenaren komt er ruimte in de Stadskrant. Zowel voor ondernemers, buurten als burgers die het 'goed doen' buiten onze stadsgrenzen. Hoe meer we de mensen daadwerkelijk betrekken, hoe groter hun betrokkenheid en des te fierder ze op hun stad kunnen zijn. We blijven een stadskrant op papier behouden en laten die bussen op elk adres in Turnhout om zo iedereen te kunnen bereiken

- **Persoonlijk contact is belangrijk**

Daarnaast willen we zorgen dat mensen ook nog steeds aan een fysiek loket terecht kunnen. Dit kan zowel dienstverlening als louter informatief zijn. Vaak is het mensen wegwijs maken in de wirwar van diensten en administraties. Persoonlijk contact is voor vele inwoners, die minder digitaal mee zijn, heel belangrijk. We willen deze informatie-loketten zoveel als

mogelijk verspreiden over de Stad, dat kan bijvoorbeeld op de stedelijke diensten, die niet in het stadskantoor zitten. Het stadsbestuur moet hiermee tegemoetkomen aan de vraag van inwoners om hen correct te informeren en te verwijzen naar bij wie ze moeten zijn.

- **Nieuwe inwoners onthalen**

Ook nieuwe inwoners willen we opnieuw fysiek onthalen op minstens 1 moment per jaar. Zo kunnen we hen de Stad laten ontdekken en kunnen ze vragen of bekommernissen rechtstreeks uiten.

- **Website en social media**

Website en social media zijn niet meer weg te denken in deze tijd. Deze media hebben een groot bereik, laten toe snel te communiceren en kunnen een aantal groepen, zoals jongeren, goed bereiken. We zetten in op het sterker uitbouwen van de verschillende digitale mogelijkheden om op een eigentijdse manier te communiceren met onze inwoners, bezoekers, ondernemers en bovendien de troeven van onze stad op de kaart te zetten. Een nieuwe gebruiksvriendelijke website zal hierin een belangrijke rol spelen.

- **Digitaal platform en nieuwsbrief**

De Turnhoutse meldingsapp zal in ieder geval behouden en verfijnd worden. We ontwikkelen een digitaal platform, waarop inwoners zich kunnen registreren, om snel informatie door te geven aan het stadsbestuur en vice versa. We voeren een maandelijkse nieuwsbrief in, waarin we onze inwoners informeren over beslissingen, nieuw beleid en evenementen. We bekijken ook of we voor bepaalde zaken met Whatsapp-groepen kunnen werken.

- **Buurtvergaderingen voor werken en projecten**

Werken in de buurt zorgen wel eens voor tijdelijke ongemakken. Meestal vinden mensen dat niet erg, als er tenminste goed over wordt gecommuniceerd. Daarom is het nodig om deze werken zo breed mogelijk en tijdig aan te kondigen bij inwoners, ondernemers, werknemers en verenigingen, zodat zij op hun beurt verder kunnen communiceren. Hetzelfde geldt voor grotere projecten met een impact op de buurt; ook hier willen we onze inwoners tijdig en correct informeren. Buurtvergaderingen kunnen hierbij een grote meerwaarde zijn.

- **Bewonersbrieven**

Bij belangrijke werken of evenementen communiceren naar iedereen in de buurt met een bewonersbrief, ook naar diegenen die wel digitaalvaardig zijn

- **Seniorengids,-nieuwsbrief en – tijdschrift**

We bundelen alle informatie die voor senioren relevant is in een seniorengids, zowel digitaal als op papier. We zorgen ervoor dat de informatie duidelijk leesbaar en begrijpbaar is voor iedereen. Daarnaast werken we samen met de seniorenraad aan een nieuwsbrief die regelmatig verschijnt. Hierin nemen we steeds ook activiteiten en evenementen op. We onderzoeken ook of er een tweemaandelijks tijdschrift voor senioren – naar het voorbeeld van de Binkenpost – kan komen dat nuttige info en bijvoorbeeld info rond uitstappen en activiteiten bundelt.

- **Troeven in de verf zetten**

Turnhout heeft vele troeven. Het is hier aangenaam om te wonen, er is veel te doen, alles is dichtbij. Ondernemers worden ondersteund bij het vinden van ruimte en de aanvraag van vergunningen, er is een bruisend stadshart en veel groen waar het aangenaam vertoeven is. Al deze troeven communiceren we doordacht en doelgericht buiten Turnhout. We werken een campagne “wonen-werken-beleven” uit om onze Turnhoutse identiteit in de verf te zetten.

- **In Turnhout is altijd iets te beleven**

In onze stad gaan veel evenementen en activiteiten door, die we breder willen bekend maken. We overwegen om een aparte 3-maandelijkse evenementen- en activiteitenkalender in te voeren, digitaal en/of schriftelijk.